Gemeente Utrecht

Tweede Bestuursrapportage 2022

Colofon

Tweede Bestuursrapportage 2022

Uitgave

Gemeente Utrecht

Informatie

Gemeente Utrecht
Bedrijfsvoering- en Strategienetwerk
Afdeling FIJ
Postbus 16200
3500 CE Utrecht
www.utrecht.nl
Finutrecht@utrecht.nl

Voorwoord

Raadsvoorstel 2022, zaaknummer 10425560

Utrecht, 15 september 2022

De bestuurlijke Planning & Control cyclus stelt de raad in staat om invulling te geven aan de kaderstellende en controlerende taak. Voor u ligt de Tweede Bestuursrapportage 2022 van de gemeente Utrecht. Met deze bestuursrapportage informeren wij u over de verwachte afwijkingen in de uitvoering van de beleidsvoornemens ten opzichte van de actuele Begroting 2022 met als peildatum 1 juli 2022.

In deze bestuursrapportage geven wij per programma aan, welke afwijkingen wij verwachten voor 2022. De actuele ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld de effecten van de oorlog in Oekraïne en de prijsstijgingen worden hier apart uitgelicht. Ook de voortgang van het coalitieakkoord, de Bestedings- en dekkingsvoorstellen en de afwijkingen bij investeringsprojecten en de grondexploitaties van de gemeente Utrecht zijn in deze rapportage opgenomen.

De secretaris,
Gabrielle G.H.M. Haanen

De burgemeester,
Sharon A.M. Dijksma

Inhoudsopgave

Inleiding 7

1. Budgettair majeure afwijkingen 11

1.1 Actuele ontwikkelingen per 1 juli 2022 11
1.2 Investeren in Utrecht voor het jaar 2022 20
1.3 Overige majeure ontwikkelingen 24
1.4 Voortgang bestedingen Bestedings- en dekkingsvoorstellen 30
1.5 Corresponderende posten 33

2. Budgettair neutrale bijsturingen 37

2.1 Bijsturingsvoorstellen 37
2.2 Bijsturingsvoorstellen Investeringen 71

3. Peilstok Stedelijke Ontwikkeling 73

3.1 Actuele ontwikkelingen woningbouw 73
3.2 Grondexploitaties 78
3.3 Investeringsimpuls Ruimtelijke Strategie Utrecht 87

4. Bijlagen 89

4.1 Rapportage op de Coronapakketten 89
4.2 Onderhanden werk 105
4.3 Instellen reserve 107

Inleiding

Het jaar 2022 is een jaar met een ontwikkelingen met een grote impact voor onze gemeenten, maar ook maatschappelijk. Coronabeperkende maatregelen bij de start van dit jaar, de oorlog in Oekraïne en grote vluchtelingenstroom. Als gevolg van de oorlog stijgen de prijzen sterker en is het tekort aan (bouw)materiaal toegenomen, met als gevolg een sterk oplopende inflatie. Ook is er sprake van een krapte op de arbeidsmarkt waardoor vacatures minder snel worden ingevuld. Daardoor worden meer inhuurkrachten ingezet bij bijvoorbeeld juridische en ruimtelijke functies. Ook werkt dit door op de mate waarin we onze ambities kunnen realiseren. Deze ontwikkelingen laten zien dat de vastgestelde begroting niet meer actueel is. In deze bestuursrapportage is het effect van deze en andere ontwikkelingen op de uitvoering van de Begroting 2022 zowel beleidsmatig als financieel vertaald. Dit jaar hebben we voor het eerst ook de voortgang op het coalitieakkoord en de bestedings- en dekkingsvoorstellen opgenomen in de bestuursrapportage.

Een deel van het verwachte resultaat over 2022 is ingezet bij de integrale afweging van middelen bij de Begroting 2023. Dit betreft het saldo van de eerste bestuursrapportage en het positieve resultaat van de meicirculaire 2022. Het resterende saldo van 8,4 miljoen euro wordt zoals gebruikelijk betrokken bij de eerst volgende integrale afweging; de Voorjaarsnota 2023.

Samenvattend financieel beeld 2022
Het voordelige resultaat van 8,4 miljoen euro wordt voor een groot deel verklaard door een viertal meevallers. De Tozo-regeling laat een voordeel zien van 2 miljoen euro, we hebben een hogere prijscompensatie ontvangen voor beschermd wonen (2,6 miljoen), de budgetoverheveling voor vervroegen onderhoudswerkzaamheden wegen komt te vervallen (1 miljoen euro) en is er een voordeel op het rente resultaat van 3,8 miljoen euro.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de financiële ontwikkelingen, die in de volgende hoofdstukken per programma worden toegelicht.

Tabel: totaaltabel financieel beeld na tweede bestuursrapportage

		x € 1.000
Hfst	Omschrijving	Bedrag
1.1	Actuele ontwikkelingen	-181
1.2	Aanvullen van coalitieakkoord	-8.511
1.3	Overige majeure ontwikkelingen	18.287
1.4	Resultaat voortgang bestedings- en dekkingsvoorstellen	3.138
1.5	Resultaat corresponderende posten	2.624
2.1	Effect bijsturingsvoorstellen*	21.990
	Bruto resultaat Tweede Bestuursrapportage 2022	**37.347**
2.1	Mutatie algemene dekkingreserve*	-28.050
2.1	Mutatie bestemmingsreserves*	6.060
	Netto resultaat Tweede Bestuursrapportage 2022	**15.357**
	Financiële ruimte 1e bestuursrapportage 2022	22.606
	Inzet financiële ruimte bij integrale afweging Begroting 2023	-29.537
	Financiële ruimte na Tweede Bestuursrapportage 2022	**8.426**

* het saldo de bijsturingsvoorstellen worden via de reserve mutaties beschikbaar gesteld voor de volgende begrotingsjaren. Het saldo van deze drie onderdelen is daarom nul.

Hoofdlijn financiële ontwikkelingen

Actuele ontwikkelingen
De verwachte kosten voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen vallen hoger uit dan de huidige compensatieregelingen van het Rijk (nadeel 5,0 miljoen euro). Wij verwachten echter dat het Rijk de toezegging voor reële compensatie nakomt. Wij verwachten dat duidelijkheid hierover op een later moment komt. Ook compenseren we de begroting voor de huidige prijsstijgingen (nadeel 1,5 miljoen euro) en zijn de inschattingen van de kosten van corona bijgesteld (voordeel 4,7 miljoen euro).

Aanvullen coalitieakkoord
Een afspraak in het coalitieakkoord is om het weerstandsvermogen versneld naar de norm van 1,0 terug te brengen. Van het voordelige saldo uit de meicirculaire 2022 wordt 3 miljoen euro ingezet, aanvullend op de 5 miljoen euro uit het coalitieakkoord, om het ratio weerstandsvermogen terug te brengen op 1.

Op een aantal onderdelen is de huidige capaciteit onvoldoende om de bestaande en nieuwe ambities te realiseren, daarom wordt de uitvoeringskracht versterkt. Dit betreft verstevigen van de overhead (1,3 miljoen euro) en het oplossen van het knelpunt in de uitvoeringskracht voor Dienstverlening en Openbare orde en veiligheid (1,9 miljoen euro).

Het pakket voor Groei in Balans is geactualiseerd en uitgehard ten opzichte van het coalitieakkoord. Daarmee zijn de bedragen die oorspronkelijk waren opgenomen voor 2022 geactualiseerd en deels doorgeschoven naar latere jaren. Dit leidt tot een nadeel in het resultaat van deze bestuursrapportage van 2,6 miljoen euro.

Overige majeure ontwikkelingen
De gemeente heeft bij de meicirculaire 14,7 miljoen euro aan extra middelen ontvangen (zie ook raadsbrief Meicirculaire 2022 van 5 juli 2022). Deze extra middelen komen voort uit de extra uitgaven die het Rijk heeft opgenomen in de Voorjaarsnota. Deze extra middelen maken onderdeel uit van de integrale afweging bij de Begroting 2023 (zie ook inzet financiële ruimte). Daarnaast hebben we een voordelig renteresultaat van 3,8 miljoen euro door onder andere negatieve rentes en lagere financieringsbehoefte.
Wij verwachten dat het aantal bijstandsuitkeringen dat verstrekt wordt lager is dan waar eerder van uitgegaan is. De legesaanvragen omgevingsvergunning op grote bouwprojecten blijven achter bij de verwachting, dit geeft een nadeel van 1,5 miljoen. De overhead laat een overschrijding zien van 2,1 miljoen door met name extra inhuur voor ziekteverzuim.

Voortgang bestedings- en dekkingsvoorstellen
Een deel van de gereserveerde middelen voor de budgetoverheveling uit 2021 wordt niet besteed. Dit betreft lagere uitvoeringskosten voor de TOZO (2 miljoen euro) en het vervroegd onderhoud aan wegen hoeft niet plaats te vinden als gevolg van opbreekwerkzaamheden (1,3 miljoen euro).

Resultaat op de corresponderende posten (beschermd wonen)
Daarnaast heeft de gemeente Utrecht een voordeel van 2,624 miljoen euro uit de corresponderende posten uit de meicirculaire. Dit saldo is het resultaat van de vrijval op Beschermd Wonen. De indexatie van de budgetten Beschermd Wonen voor 2022 is al toegepast op de budgetten voor de aanbieders, met uitzondering van de ophoging van de zorgsalarissen met 1,13%. Daarom kan een deel van de compensatie in de Algemene uitkering (2,6 miljoen euro) vrijvallen.

Effect bijsturingsvoorstellen
In het kader van beter begroten doen wij een groot aantal bijsturingsvoorstellen, zodat de begroting aansluit bij de actuele prognose. Naar verwachting leidt dit ook tot een kleiner verschil tussen begroting en jaarrekening. Een deel van de voorstellen heeft betrekking op het verhogen of verlagen van zowel de inkomsten als uitgaven, bijv. omdat een subsidie is toegekend.

Ook wordt voor in totaal 22 miljoen euro aan middelen doorgeschoven naar volgende jaren via de reserve mutaties. Op deze wijze worden incidentele budgetten aangepast naar de actuele ontwikkelingen. Aanleiding daarvoor zijn o.a. fasering van een project, vertraging in de uitvoering, krapte op de arbeidsmarkt of het verlengen van een maatregel. In het oog springende posten zijn:

- Voor het programma Werk en Inkomen wordt voor 5,5 miljoen euro overgeheveld naar 2023 . Dit betreft TOZO uitvoeringskosten en impuls re-integratie bijstandsgerechtigden en motie 22022/M25 steun ondernemers vanuit de TONK (1,1 miljoen euro).
- Bij het programma Ondersteuning op maat wordt 11,7 miljoen doorgeschoven naar 2023 en latere jaren. Voor Living lab is 8,8 miljoen doorgeschoven omdat de wooninitiatieven pas in 2023 opgeleverd worden. De hoogte van de middelen voor aanpak dakloosheid is pas bekend geworden bij de meicirculaire waardoor 2,4 miljoen euro niet meer ingezet kon worden in 2022.
- Ook bij bereikbaarheid worden middelen doorgeschoven (2,3 miljoen euro) dit heeft onder andere betrekking op U-net en het mobiliteitsplan. In het programma UNED werken Rijk, provincie en gemeenten samen aan verstedelijkingsmaatregelen voor de regio Utrecht. In de Voorjaarsnota 2021 zijn hier incidentele middelen voor vrijgemaakt. Eén van de uitwerkingssporen is vertraagd waardoor de kosten niet volledig in 2022 worden gemaakt maar verspreid worden over de periode 2023-2026. Voor het mobilitietsplan is onder andere niet gelukt de mobiliteitskoers Overvecht uit te werken als gevolg van capaciteitsproblemen. Hierdoor verschuiven ook de uitwerkingen van de geplande gebiedsonderzoeken voor Vleuten de Meern en USP.

Mutaties reserves

Een deel van de bijsturingsvoorstellen (zie boven) wordt overgeheveld naar volgende jaren. Technisch gezien wordt dit via reserves verwerkt. Het bedrag uit 2022 wordt toegevoegd aan de reserve en in de volgende jaren wordt het budget dat wordt ingezet onttrokken aan de reserve.

Inzet financiële ruimte bij integrale afweging Begroting 2023

Regulier vindt de integrale afweging plaats bij de voorjaarsnota. In dit verkiezingsjaar is deze afweging doorgeschoven naar de coalitieonderhandelingen en Begroting 2023. Het saldo van de Eerste Bestuursrapportage 2022 en de meicirculaire 2022 zijn betrokken bij deze afweging. Het saldo van deze middelen, extra financiële ruimte minus extra inzet coalitieakkoord voor het jaar 2022, wordt daarom overgeheveld naar 2023 en verder als dekking voor de beleidskeuzes die gemaakt zijn. Dit sluit aan bij het advies uit de contourennota financieringssystematiek medeoverheden van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Peilstok

De prognoses ten aanzien van de woningbouwproductie worden onzekerder als gevolg van de veranderende marktomstandigheden zoals stijgende bouwkosten en rente, schaarste aan bouwmaterialen, beschikbaarheid van aannemers en het tekort aan personeel (zowel in de voorbereidingsfasen als in de bouwfase). Ook de stikstofproblematiek speelt hierin een rol. We zien dan ook dat projecten vertragen. Voor 2022 is de verwachting dat 1.000 woningen in aanbouw worden genomen. Ook is het risicoprofiel van met name de grondexploitatie Leidsche Rijn is toegenomen als gevolg van onder andere de stijgende bouwprijzen.

1. Budgettair majeure afwijkingen

In dit hoofdstuk zijn de financiële ontwikkelingen opgenomen die van invloed zijn de op de financiële ruimte in het financieel beeld.

1.1 Actuele ontwikkelingen per 1 juli 2022

In dit hoofdstuk gaan we in op actuele ontwikkelingen met mogelijk een materiële impact op het financieel beeld, zoals de sterke prijsstijging van de (bouw- en energie) kosten en de opvang van Oekraïense vluchtelingen. In de Voorjaarsnota 2022 / Eerste Bestuursrapportage 2022 zijn deze toegelicht. In deze bestuursrapportage zijn deze ontwikkelingen geactualiseerd en zoveel mogelijk financieel vertaald.

De financiële effecten zijn opgenomen in onderstaande tabel en zijn verwerkt in het financieel beeld.
Tabel: totaaltabel actuele ontwikkelingen

x € 1.000

Hoofdstuk	Omschrijving		Bedrag
1.1.1	Oekraïne		-3.355
1.1.2	Prijsstijgingen		-1.510
1.1.7	Corona		4.684
1.1.7.1	*Onvermijdelijke kosten Corona*	*4.684*	
1.1.7.2	*Coronamaatregelen*	*0*	
	Totaal actuele ontwikkelingen		**-181**

1.1.1 Oekraïne

Voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen heeft Utrecht een opdracht van het Rijk om 1.200 opvangplekken te realiseren. Afhankelijk van ontwikkelingen in Oekraïne kan deze opdracht wijzigen. In de eerste bestuursrapportage hebben we deze actualiteit/opdracht geschetst, maar nog niet financieel kunnen vertalen. Op basis van de huidige opdracht, de gerealiseerde plekken en aangegane verplichtingen wordt in deze tweede bestuursrapportage een inschatting gemaakt van de kosten en de compensatie van het Rijk.
Het Rijk heeft toegezegd de kosten voor het realiseren van opvangplekken reëel te compenseren. De huidige compensatieregelingen laten voor Utrecht echter een tekort zien; de verwachte inkomsten zijn lager dan de kosten die wij maken. Het Rijk monitort of de compensatie toereikend is en wij verwachten daarom dat het tekort volledig door het Rijk wordt gecompenseerd.

Samenvattend financieel overzicht
Het overzicht van de kosten en de verwachte compensatie voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen is gemaakt op basis van de looptijd van de aangegane verplichtingen. Bij het publiceren van deze regelingen heeft het Rijk aangegeven dat gemeenten financiële verplichtingen van twaalf maanden uit mogen gaan.

Tabel: samenvattend financieel overzicht Oekraïne

x € 1.000

	2022	2023*	Totaal
Totale inkomsten (compensatie van het rijk)	26.333	23.010	49.343
Totale kosten	-29.688	-24.682	-54.370
Tekort aan compensatie	**-3.355**	**-1.672**	**-5.027**

* in deze begroting enkel uit van het 1e en 2e kwartaal, de looptijd van de compensatieregelingen Rijk

Deze begroting laat over deze periode een tekort t/m juni 2023 zien van 5 miljoen euro (exclusief de PM posten). Het tekort komt voornamelijk doordat het normbedrag per gerealiseerde opvangplek ter compensatie voor gemeentelijke exploitatiekosten lager ligt dan onze werkelijke kosten.

Algemene onzekerheden

- De complexiteit neemt toe, en de beschikbaarheid van opvanglocaties neemt af: Opvanglocaties die nu onderzocht worden vragen dit een grotere investering en we moeten daarmee soms verplichtingen voor een langere termijn aangaan. Daarmee neemt de complexiteit en het risico toe.
- Looptijd van de opdracht: om opvanglocaties te realiseren worden we in de praktijk gedwongen om financiële verplichtingen aan te gaan die langer duren dan de looptijd van de tot nu toe bekende compensatieregelingen. Op het moment dat de opdracht verandert, onderzoeken we of er andere doelgroepen in deze opvanglocaties opgevangen kunnen worden, met een eigen business case. Dat kan mogelijk een financieel nadeel betekenen voor de Gemeente Utrecht.

Nadere toelichting op de inkomsten van het Rijk
Er zijn verschillende compensatieregelingen om de kosten voor de opvang te vergoeden. Deze regeling loopt tot 1 oktober 2022 en wordt daarna omgezet in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB). Het is nog onduidelijk tot wanneer deze opdracht en daarmee ook de bekostigingsregeling doorloopt. Middels een kostprijsonderzoek onderzoekt het Rijk of deze compensatieregeling bijgesteld wordt. Hier verwachten we in het najaar 2022 meer duidelijkheid over.

De werkelijke kosten die de Gemeente Utrecht gemaakt heeft ten behoeve van de eerste opvang in een Hub-functie (Jaarbeurs) kunnen volledig bij de Veiligheidsregio Utrecht gedeclareerd worden.

Inschatting kosten opvang Oekraïense vluchtelingen
Op basis van de huidige verplichtingen en contracten is een inschatting gemaakt van de kosten. Uiteraard betreft dit een prognose die nog aangepast kan worden waarbij de kosten zowel hoger als lager uit kunnen vallen. Dat is bijvoorbeeld afhankelijk van welke opvanglocaties in 2022 nog in gebruik genomen kunnen worden, in hoeverre opvanglocaties verzelfstandigd kunnen worden, of hoe uitvoeringskosten en de kosten voor sociaal beheer in de tijd afgebouwd kunnen worden. Daarnaast is het lastig om transitiekosten per pand te prognosticeren omdat elk pand een andere investering vraagt. Voor de transitiekosten is dat echter minder relevant omdat we daarvan de werkelijke kosten vergoed krijgen. De kosten voor Jeugdhulp en Wmo zijn nog niet inzichtelijk te maken.

De kosten voor zorg, ondersteuning(wmo/jeugd) en onderwijs zijn nog niet of slechts deels meegenomen in deze rapportage. Hiervoor wordt nog een compensatieregeling ontwikkeld door het ministerie van VWS. Deze compensatie zal in de decembercirculaire verwerkt worden. Het is nog onduidelijk hoe de extra middelen voor onderwijshuisvesting en leerlingenvervoer, verdeeld worden over gemeenten. Ook hiervoor geldt dat we er vanuit gaan dat ook deze kosten volledig door het Rijk gecompenseerd worden.

1.1.2 Prijsstijgingen

Tabel: Compensatie stijgende prijzen

	x € 1.000
Omschrijving	2022
2022 + 2023 naar recent prijspeil (3 jaar gem)	-510
Na-ijl effect prijsstijging en inkooptaakstelling	-1.000
Energielasten	-
Financiële ruimte	**-1.510**

Compensatie stijgende prijzen
De prijzen van met name (bouw)materialen en energiekosten blijven stijgen. Daardoor loopt de inflatie voor 2022 flink op. Wij hebben de Begroting 2022 verhoogd om de stijgende energiekosten en een aantal specifieke onderdelen te compenseren (Voorjaarsnota 2022 en Eerste Bestuursrapportage 2022).

De inflatie werkt echter door op de gehele begroting. Daarom actualiseren we de indexering met deze actuele ontwikkeling. Daarbij hanteren wij onze werkwijze van een driejarig gemiddelde. In totaal wordt de begroting verhoogd met 1,51 miljoen euro. Hieronder staan de begrote en actuele indexcijfers voor 2022:

	Begroot	Nieuw
Materieel budget	2,05%	2,25% (IMOC)
Subsidies	2,40%	2,45% (gewogen IMOC en loonkosten)

Inkooptaakstelling

In deze tijden met een sterk oplopende prijzen is het moeilijk om inkoopvoordelen te realiseren. Wij verwachten daarom dat de inkooptaakstelling van 1 miljoen euro niet wordt gerealiseerd.

1.1.3 Financiële onzekerheden

Inkomsten uit gemeentefonds

In de meicirculaire 2022 zijn de effecten van onder andere het regeerakkoord financieel vertaald. Een aantal onzekerheden, zoals genoemd in de Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2022 zijn daarmee vervallen. Zo is de herijking van het gemeentefonds vastgesteld en de extra korting voor Jeugdzorg komen te vervallen. Een aantal onzekerheden blijft bestaan, dit betreft:

- Inkomsten gemeentefonds vanaf 2026: in het regeerakkoord is het gemeentefonds aanzienlijk gekort, vooruitlopend op de mogelijkheid van het vergroten van het lokale belastinggebied. Een nadere uitwerking van hoe dit kan worden gerealiseerd ontbreekt nog, daarmee blijft de onzekerheid bestaan.
- De wijze van het verdelen van de Rijksfondsen over gemeenten, dit zijn fondsen voor onder andere woningbouw, volkshuisvesting, klimaat en ontsluiting nieuwe woningen.
- Ook is nog geen aanvullende informatie bekend over de informatie over structurele middelen voor klimaatakkoord, de armoedebeleid, compensatie voor uitvoeringskosten Omgevingswet en WKB.

Utrecht 900

Op dit moment is het de inschatting dat het beschikbare budget voor Utrecht 900 wordt overschreden. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door het hoge aantal subsidieaanvragen voor Utrecht 900 (meer dan 500). Het overweldigende aantal aanvragen heeft ervoor gezorgd dat er extra kosten gemaakt moesten worden voor de beoordeling en afhandeling van de aanvragen. De verwachting is dat deze extra kosten opgevangen kunnen worden binnen het programma Bewoners en Bestuur.

1.1.4 Wijziging woonplaats beginsel jeugdzorg

Sinds 2022 geldt een nieuw woonplaatsbeginsel voor jeugd. Dit houdt in dat, om vast te stellen welke gemeente (financieel) verantwoordelijk is voor een jeugdige, niet meer de verblijfplaats van de jeugdige geldt, maar het laatste woonadres. Utrechtse kinderen die buiten gemeente Utrecht op een verblijfslocatie verblijven, vallen dus per 1 januari onder verantwoordelijkheid van gemeente Utrecht. Niet-Utrechtse kinderen die op een verblijfslocatie zitten binnen gemeente Utrecht, vallen niet meer onder de financiële verantwoordelijkheid van gemeente Utrecht. Van het Rijk heeft de gemeente Utrecht 6 miljoen euro. gekregen om de extra kosten op te vangen. Deze zijn eerder al toegevoegd aan de begroting. De geprognosticeerde kosten blijken voor 2022 nu echter 7,7 miljoen euro en kunnen nog oplopen. Dit is onder andere te verklaren doordat de ‘nieuwe’ jeugdigen relatief duur zijn ten opzichte van de jeugdigen die nu niet meer onder onze verantwoordelijkheid vallen. Daarnaast valt op dat veel nieuwe jeugdigen naast verblijf ook ambulante vormen van zorg krijgen, wat extra kosten met zich meebrengt. Doordat we de essentiële functies redelijk ruim begroot hebben en de prognose positief is, verwachten we de kosten in 2022 op te kunnen vangen binnen de begroting. Voor 2023 en verder is dit nog lastig in te schatten omdat de cijfers nog niet definitief zijn. Ook is er nog veel onduidelijk over de gevolgen voor 2023 en verder in het kader van de hervormingsagenda. In de Voorjaarsnota 2023 bekijken we de situatie opnieuw en maken we een inschatting voor de gevolgen van 2023 en verder.

1.1.5 Effect aanpassing interne rekenrente

In de Voorjaarsnota 2022 is melding gemaakt van de interne renteverlaging van 2% naar 1,5% die vanaf 1 januari dit jaar is doorgevoerd. Wij informeren we u, zoals toegezegd, over de uitkomsten van het onderzoek naar de financiële effecten van deze verlaging.

Dat de aanpassing nog onderhanden is, komt vooral door de complexiteit van deze materie. De verlaging van de omslagrente naar 1,5% heeft als gevolg dat:
1. Het renteresultaat op concernniveau afneemt en
2. Dit renteverschil gecompenseerd wordt door een neerwaartse bijstelling van de kapitaallastenbudgetten.

Hierbij wordt naast de tot 31 december 2021 gereed gemelde investeringen ook rekening gehouden met:
- lopende c.q. toekomstige investeringen en
- activa waarover in het rentebeleid specifieke afspraken gemaakt zijn.

Tegenover deze verlaging staan lagere rentelasten op uitstaande leningen. De rentecorrectie is daarmee in de basis budgettair neutraal. Echter, bij activa die wij annuïtair afschrijven is er wel een nadelig budgettair effect voor de eerste jaren. Over de jaren heen gedurende de resterende looptijd is het effect neutraal. Wij stellen voor om het financiële effect op te vangen binnen de reguliere budgetten van de betreffende programma's.

In het onderstaande overzicht is het totale financiële effect weergegeven van het verlagen van de rekenrente naar 1,5%.

Correctie kapitaallasten door verlaging interne rente

x € 1.000

	2022	2023	2024	2025	2026
Rente correctie					
Programma's	-7.092	-7.591	-7.959	-8.248	-8.348
Dekking Interne Rente	-7.092	-7.591	-7.959	-8.248	-8.348
Totaal Budgettair Effect	-	-	-	-	-
Afschrijvingen					
Correctie op afschrijvingen in programma	1.786	1.648	1.515	1.406	1.290
Dekking programma	1.786	1.648	1.515	1.406	1.290
Totaal Budgettair Effect	-	-	-	-	-
Totaal Budgettair Effect	-	-	-	-	-

De financiële vertaling naar de programma's wordt in de 3e Begrotingswijziging opgenomen.

Nadere toelichting annuïtair afschrijven
Indien rentelasten dalen zullen de afschrijvingslasten gedurende de eerste jaren toenemen, daar er sprake is van jaarlijks gelijkblijvende kapitaallasten (rente en afschrijving). Als gevolg hiervan verschuiven de afschrijvingslasten over de jaren heen, maar blijven deze over de volledige looptijd wel budget neutraal. Bij lineaire afschrijvingen is de budgetaanpassingen budget neutraal. Bij lineaire afschrijvingen daalt de rente maar de afschrijvingslast blijft gelijk.

1.1.6 Overschrijding inhuurplafond
In de eerste bestuursrapportage is aangekondigd dat eind 2022 een overschrijding van het vastgestelde inhuurplafond wordt verwacht. De afgegeven prognose voor de reguliere inhuurkosten kwam uit op 64,5 miljoen euro (zie Eerste Bestuursrapportage 2022). Op basis van de actuele ontwikkelingen zoals de steeds krapper wordende arbeidsmarkt, de toename van tijdelijke werkzaamheden (bijvoorbeeld voor de toeslagenaffaire, energietoeslag, wegwerken achterstanden bezwaar en de wet Open Overheid (WOO)) en het relatief hoge ziekteverzuim is deze prognose inmiddels vanuit de organisatieonderdelen naar boven bijgesteld met 1,7 miljoen euro (naar 66,2 miljoen euro). De komende maanden spant de organisatie zich echter in om de realisatie van de inhuurkosten te beperken tot het niveau uit de eerste bestuursrapportage
Daarnaast zal ook inhuur plaatsvinden voor extra onvoorziene taken zoals de corona- en Oekraïne-crisis.

1.1.7 Corona

1.1.7.1 Onvermijdelijke kosten

In de Programmabegroting 2022-2025 hebben we rekening gehouden met het effect van de corona pandemie. Eind 2021 laaide het virus weer op en werden de beperkende maatregelen weer van kracht. In het eerste kwartaal van 2022 zijn vervolgens alle maatregelen veel sneller afgeschaft dan verwacht. Het begrote scenario is toen aangescherpt en bij de eerste bestuursrapportage de prognose aangepast.

Wij gaan er nu vanuit uit dat corona wel onder ons blijft, maar dat er geen beperkende maatregelen meer genomen worden. De financiële bijstelling wordt in dit hoofdstuk per programma uiteengezet en toegelicht.

Tabel: onvermijdelijke kosten per programma

x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2022 (A)	Geprogn. bij 1e berap 2022 (B)	Geprogn. bij 2e berap 2022 (C)	Verschil 1e en 2e berap 2022 (C-B)
Totaal	**-16.095**	**-21.165**	**-16.481**	**4.684**
Verschil met Programmabegroting			**386**	

In de Eerste Bestuursrapportage 2022 hebben we een inschatting gemaakt van de onvermijdelijke kosten op basis van scenario C. De inschatting was dat de kosten met 5,1 miljoen euro moesten worden bijgesteld. Dit is meegenomen in het actuele financiële beeld, maar de begroting is echter niet bijgesteld met deze inschatting. Bij deze tweede bestuursrapportage passen we de Programmabegroting 2022 aan met de huidige inschatting. Er is 0,4 miljoen euro extra benodigd om de onvermijdelijke kosten te dekken.

De verwachte kosten voor 2022 zijn lager dan we bij de eerste bestuursrapportage hebben ingeschat (0,4 miljoen euro). De prognose voor het tweede half jaar is verlaagd, zo is het crisisteam afgeschaald, maar wel paraat en zijn de gederfde inkomsten lager. We verwachten we dat de boeggolf voor Jeugd en Wmo afvlakt en ook in 2023 nog merkbaar is. Dit budget wordt daarom overgeheveld naar 2023 (zie hoofdstuk 2.1 Bijsturingsvoorstellen).

Hieronder is de bijstelling van de onvermijdelijke kosten per programma toegelicht.

Tabel: onvermijdelijke kosten per programma

x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2022 (A)	Geprogn. bij 1e berap 2022 (B)	Geprogn. bij 2e berap 2022 (C)	Verschil 1e en 2e berap 2022 (C-B)
Bewoners en Bestuur	-	-1.075	-375	700
Ruimtelijke ontwikkeling Wonen en Erfgoed	-553	-400	-300	100
Duurzamheid				
Bereikbaarheid	-720	-400	-1.678	-1.278
Openbare ruimte en groen	-585	-1.580	-1.471	109
Economie & werkgelegenheid voor iedereen				
Werk en Inkomen	-2.400	-700	-	700
Onderwijs				
Ondersteuning op maat	-10.400	-12.100	-9.733	2.367
Volksgezondheid	-	-1.075	-984	91

Tabel: onvermijdelijke kosten per programma

x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2022 (A)	Geprogn. bij 1e berap 2022 (B)	Geprogn. bij 2e berap 2022 (C)	Verschil 1e en 2e berap 2022 (C-B)
Veiligheid	-	-1.465	-610	855
Cultuur				
Samenleven en Sport				
Utrechts vastgoed				
Algemene middelen	-978	-978	-718	260
Overhead	-459	-1.392	-612	780
Totaal	**-16.095**	**-21.165**	**-16.481**	**4.684**

Bewoners en bestuur

De knelpunten zijn bij de Voorjaarsnota 2022 en Eerste Bestuursrapportage 2022 grotendeels opgelost. Hierdoor is naar verwachting nog 0,375 miljoen euro nodig voor de onvermijdelijke kosten Corona.

Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed

Door een snellere beëindiging van de corona-maatregelen dan gepland is minder extra personele capaciteit nodig vanuit Toezicht en handhaving. Hierbij gaan we ervan uit dat in het 2e halfjaar geen extra inzet nodig is.

Bereikbaarheid

Inkomstenderving parkeren (nadeel 1,378 miljoen euro)

Bij de actualisatie van de inkomstenderving parkeren in de eerste bestuursrapportage zijn we er vanuit gegaan dat de derving gecompenseerd wordt door het Rijk en daarom is het bedrag teruggebracht naar nul. De verwachting is nog steeds dat het Rijk op basis van de Jaarrekening 2022 de gederfde parkeerinkomsten volledig zal compenseren.

Op basis van de realisatiecijfers tot en met juni en een geraamde omzet over de periode juli-december verwachten wij een negatief parkeerresultaat van -1,378 miljoen euro. In dit resultaat is geen rekening gehouden met eventuele beperkende (corona)maatregelen in de tweede helft van het jaar.

Het verwachte parkeerresultaat van -1,378 miljoen euro is als volgt opgebouwd:

- De werkelijke inkomstenderving kort parkeren op straat in het eerste kwartaal van het jaar bedraagt 0,5 miljoen euro. Dit betreft de lockdown-periode. De inkomsten kort parkeren op straat zijn na het opheffen van de coronamaatregelen hersteld.
- Bij het garageparkeren zijn de werkelijk gemiste opbrengsten tot en met juni 0,690 miljoen euro. Voor de periode juli-december verwachten wij een inkomstenderving van 0,188 miljoen euro.

Coronacrisisteam in de openbare ruimte (voordeel 0,100 miljoen euro)

De kosten zijn lager doordat de maatregelen en de inzet door het programmateam eerder zijn afgeschaald dan verwacht. Er is nog veel onzekerheid over het verdere verloop. In de prognose wordt rekening gehouden met de kosten van een beperkt programmateam en de uitvoering van een operationele evaluatie ter voorbereiding op het scenario dat het coronavirus weer oplaait.

Openbare ruimte en groen

Door een snellere beëindiging van de corona-maatregelen dan gepland is er minder extra personele capaciteit nodig vanuit Toezicht en Handhaving en is er geen inkomstenderving op de vergunningverlening van evenementen (voordeel 0,261 miljoen euro). De omzet van de markten blijft achter ten opzichte van de begroting (nadeel 0,084 miljoen euro). Dit als gevolg van het na-ijleffect van de coronapandemie. Het na-ijleffect heeft langer geduurd dan verwacht. De verwachting is dat vanaf 1 juni 2022 de omzet weer op het oude niveau zal uitkomen. Hoger ziekteverzuim onder het eigen personeel als gevolg van de corona pandemie heeft ervoor gezorgd dat er meer gebruik is gemaakt van inhuurkrachten (nadeel 0,040 miljoen euro). Ondanks de versnelde versoepelingen was er meer personele inzet nodig voor Bedrijfsvoering voor veilig en gezond werken, informatiebeheer en beveiliging in verband met thuiswerken (nadeel 0,025 miljoen euro).

Werk en Inkomen
We schalen de onvermijdelijke kosten voor armoede en schulden als gevolg van de coronacrisis verder af naar 0. De verwachte boeggolf van inwoners met schulden als gevolg van de crisis is uitgebleven.

Ondersteuning op maat
De ervaringen binnen versneld vernieuwen tot nu toe, leren ons dat partijen in de stad grote moeite hebben met de korte looptijd van de incidenteel beschikbare middelen. We zien dat het ontwikkelen en uitvoeren van voorstellen voor vernieuwing capaciteit en kwaliteit vraagt, zowel op inhoud als op de samenwerking. Partners geven aan dat het door corona en de huidige arbeidsmarkt al een hele uitdaging is om de reguliere inzet goed te kunnen leveren. Partijen willen innoveren, maar geven aan dat de looptijd van middelen vaak te kort is om tot structurele effecten te komen. Ook zien we dat de coronaeffecten nog steeds actueel zijn in de stad. De komende tijd financieren we vanuit versneld vernieuwen een aanjager 'arbeidsmarkt sociaal domein' binnen het programma Werk voor Iedereen, om met partners concrete stappen te zetten op het vinden en behouden van voldoende personeel. We stellen voor om een deel van de middelen voor 2022 vrij te laten vallen (2,367 miljoen euro). Voor de middelen van 2023 stellen we voor de looptijd van de middelen uit versneld vernieuwen te verlengen en gelijk te trekken met de looptijd van de NPO-middelen (tot 31 juli 2025). De precieze verdeling is nu lastig in te schatten omdat de nadere regel nog niet gepubliceerd is. In de voorjaarsnota komen we hiervoor met een voorstel.

Volksgezondheid
Vanwege hoger verzuim is extra inhuur van medisch personeel nodig geweest om de werkzaamheden door te kunnen laten gaan (nadeel 0,025 miljoen euro). Het projectleiderschap van de werkgroep Vaccinaties Corona is gestopt (voordeel 0,040 miljoen euro), de groep is latent aanwezig. Het is nog onbekend wat er in najaar gebeurt. De crisisorganisatie corona is afgeschaald, waardoor ook minder personele capaciteit nodig is (voordeel 0,074 miljoen euro).

Veiligheid
De prognoses van de onvermijdelijke kosten voor een crisismanager, strategisch beleid en juridische inzet zijn opgesteld tijdens de lockdown van december 2021. Het beeld was toen minder rooskleurig dan nu waardoor de prognose neerwaarts kan worden bijgesteld (voordeel 0,495 miljoen euro). De lasten voor de inzet van het digitale lesprogramma Hackshield en de huur van tekstkarren vallen lager uit, mede door eigen aanschaf van tekstkarren (voordeel 0,100 miljoen euro). Na de lockdown van begin 2022 is er een inhaalslag zichtbaar in de aanvraag van vergunningen, waardoor de verwachte legesopbrengsten op het niveau van de begroting uitkomen (voordeel 0,200 miljoen euro). Als laatste is er ook minder extra capaciteit nodig vanuit toezicht en handhaving (voordeel 0,060 miljoen euro).

Algemene Middelen
Voor heel 2022 komt de verwachting van de gemiste toeristenbelasting lager uit dan waarvan we eerder uitgingen (voordeel 0,260 miljoen euro). De bezettingsgraad van de hotels lag in de eerste maanden van 2022 nog veel lager. Vanaf april herstelde de markt zich echter sterk.

Overhead
De onvermijdelijke kosten voor het programma Overhead die gemeld zijn bij de eerste bestuursrapportage bedroegen 1,392 miljoen euro. Deze prognose is intussen met 0,780 miljoen euro naar beneden bijgesteld tot 0,612 miljoen euro. Dit verschil heeft diverse oorzaken. De belangrijkste zijn:

- De ICT kosten voor digitale werkomgeving (VDI) zijn lager uitgevallen dan verwacht in verband met overgang naar Azure Virtual Desktop.
- De extra schoonmaakkosten die verwacht waren in verband met Corona zijn lager uitgevallen dan geprognosticeerd.
- De bezetting van het Corona communicatieteam is zo veel mogelijk afgebouwd in 2022, dan gepland was. Waardoor de kosten lager zijn uitgevallen.

1.1.7.2 Coronamaatregelen

Als gevolg van de uitbraak van het coronavirus zijn bij de Programmabegroting 2021 vier maatregelenpakketten vastgesteld. Deze zijn gericht op noodsteun voor essentiële voorzieningen, bestaanszekerheid en werk voor Utrechters en extra toekomstbestendige investeringen in de grote transities (zorg, werk, wonen, groen, mobiliteit en energie). De pakketten zijn vastgesteld voor twee jaar, in de verwachting dat de maatregelen om de gevolgen van de crisis te bestrijden na een herstelfase niet meer nodig zijn. Zoals gepland sluiten we de pakketten eind 2022 af, want
we houden er, net als het kabinet, rekening mee dat covid nog langere tijd blijft rondgaan, maar dat grootschalige beperkende maatregelen zoals lock downs waarschijnlijk niet meer nodig zijn.

Toch zien we dat de stad nog niet over de hele linie is hersteld van de gevolgen van de coronacrisis. Zo zijn de culturele en andere essentiële voorzieningen de langdurige sluitingen nog niet te boven. Daarom stellen wij dit jaar een nieuwe subsidieregeling open. Ook voor de meest getroffen ondernemers zullen de gevolgen na-ijlen, bijvoorbeeld in de vorm van faillissementen. De extra dienstverlening voor deze groep (Ondernemer Centraal) willen wij daarom ook na 2022 in stand houden. Ten slotte worden de projecten in het investeringspakket in 2022 niet afgerond. Het budget om deze projecten af te ronden moet beschikbaar blijven. Deze projecten dragen bij aan een duurzaam herstel door het versnellen van noodzakelijke aanpassingen op gebied van klimaat, energie, groener en gezonder maken van de stad; woningbouwprojecten voor alle doelgroepen en mobiliteitsoplossingen die woningbouw en werkgelegenheid mogelijk maken.

Naast de continuering van de hiervoor genoemde elementen zijn dankzij de maatregelenpakketten verschillende nieuwe werkwijzen ontwikkeld die structureel worden voortgezet. Zo worden elementen van 'Kansrijke start', uit de arbeidsmarktaanpak en uit de dienstverlening aan bijstandsgerechtigden verankerd in het reguliere beleid.

De geactualiseerde prognose laat zien, dat in 2022 de uitgaven ten laste van de bestemmingsreserve lager zullen zijn dan begroot. Daar zijn verschillende redenen voor. De uitgaven voor steun en herstel van essentiële voorzieningen kunnen wij bekostigen uit door het Rijk toegekende middelen. Maatregelen om bestaanszekerheid te versterken (pakket 2) zijn voor een belangrijk deel ingebed in de bestaande dienstverlening, bijvoorbeeld als het gaat om het voorkomen en oplossen van schulden. En de werkloosheid liep, tegen de verwachting in, niet op. Daardoor hebben we minder middelen in hoeven zetten voor bijvoorbeeld de begeleiding van werklozen (pakket 3). Wel is de dienstverlening aan ondernemers (Ondernemer centraal) geïntensiveerd. In het investeringspakket zijn met het opleveren van de eerste deelprojecten in Noordwest, Overvecht, zuidwest concrete, voor de stad zichtbare, resultaten geboekt bij de transitie groen. Hiermee gaan we door in 2022 en 2023.

Tabel: bestedingen maatregelenpakketten

x € 1.000

Pakket	Besteding begroot 2022	Geprogn. besteding bij 1e berap 2022	Geprogn. besteding bij 2e berap 2022	Geprogn. onttrekking corona reserve 31-12-2022
1. Essentiële voorzieningen	-6.001	-6.001	-6.001	0
2. Versterken bestaanszekerheid	-3.760	-3.269	-3.200	-2.381
3. Werken, opleiden en begeleiden	-5.788	-9.787	-6.185	-5.741
4. Investeren met maatschappelijk rendement	-9.690	-5.315	-4.720	-4.720
	-25.239	**-24.372**	**-20.106**	**-12.842**

Toelichting afwijking geprognotiseerde besteding tweede bestuursrapportage en onttrekking Coronareserve:

1. Essentiële voorzieningen
   In 2022 vindt geen onttrekking aan de coronareserve plaats omdat de uitgaven in 2022 worden gedekt uit door het Rijk toegekende middelen

2. Versterken bestaanszekerheid
   De verwachte onttrekking ligt lager dan de prognose van de bestedingen door de inzet van de rijksbijdrage van 0,819 miljoen euro voor gemeentelijk schuldenbeleid (compensatie corona) uit de septembercirculaire gemeentefonds 2021. Hierdoor is minder dekking uit de reserve nodig.
3. Werken, opleiden en begeleiden
   Er wordt 0,4 miljoen euro minder onttrokken omdat dit ten laste van het restantbudget 2021.
4. Investeren met maatschappelijk rendement
   Geen toelichting, want de besteding is gelijk aan de onttrekking

Wij stellen daarom voor het voor 2022 benodigde bedrag van maximaal 12,842 miljoen euro te onttrekken aan de bestemmingsreserve maatregelen corona. Dat betekent dat er nog een bedrag van 8,149 miljoen euro resteert, waarvan een groot deel nodig zal zijn voor het afronden van in gang gezette projecten en voor het voortzetten van maatregelen als Ondernemer Centraal. Wij zullen de bestemming van het restant van de bestemmingsreserve betrekken bij de Voorjaarsnota 2023.

In bijlage 4.1 staan de rapportages per coronapakket met een beschouwing en uitvoerige stand van zaken op de verschillende maatregelen.

1.2 Investeren in Utrecht voor het jaar 2022

Op 1 juni van dit jaar verscheen het coalitieakkoord 'Investeren in Utrecht: kiezen voor gelijke kansen, betaalbaar wonen en klimaat'. De financiële vertaling van dit akkoord voor het jaar 2022 is in de Eerste Bestuursrapportage 2022 toegevoegd aan de Begroting voor 2022. In dit hoofdstuk is de voortgang van het coalitieakkoord opgenomen.

Dit jaar vindt bij de Begroting 2023 de integrale afweging van middelen plaats. Daarbij zijn aanvullend extra middelen gereserveerd om de realisatie van de ambities uit het coalitieakkoord mogelijk te maken. Ook hebben we rekening gehouden met de actuele ontwikkelingen en knelpunten en voortschrijdend inzicht bij de uitwerking van het coalitieakkoord. Een deel van deze aanvullingen is ook op 2022 van toepassing. Zo wordt de Begroting 2022 aanvullend geïndexeerd (zie hoofdstuk Actuele ontwikkelingen), het weerstandsvermogen extra aangevuld en extra middelen beschikbaar gesteld voor knelpunten in de uitvoeringskracht.

Tabel: Financiële ontwikkelingen aanvullend op coalitieakkoord in Eerste Bestuursrapportage 2022

x € 1.000

Omschrijving	2022
Aanvullen weerstandsvermogen	-3.000
Aanvullingen op coalitieakkoord	-3.255
Voortgang coalitieakkoord	-2.256
Aanvullen coalitieakkoord	**-8.511**

1.2.1 Aanvullen weerstandsvermogen

We brengen de ratio weerstandsvermogen zo snel mogelijk op één. In 2022 reserveerden we bij de Voorjaarsnota 2022 al vijf miljoen euro extra. De Meicirculaire 2022 leidt tot nog een meevaller en daarom wordt in deze Tweede Bestuursrapportage 2022 nog een keer 3 miljoen euro extra gereserveerd. Hiermee is de ratio weerstandsvermogen weer op één gebracht.

1.2.2 Aanvullingen coalitieakkoord

Tabel: Aanvullingen op coalitieakkoord

x € 1.000

Omschrijving	2022
Overhead - repareren overheadsystematiek	-1.311
Uitvoeringskracht Dienstverlening en Veiligheid	-1.944
Totaal coalitie akkoord	**-3.255**

Belangrijk uitgangspunt voor het coalitieakkoord is dat de uitvoering door de organisatie mee kan groeien met de stad en de ambities om in staat te zijn bestuurlijke besluiten goed uit te voeren, tot realisatie in de stad te komen en te borgen dat kwetsbare groepen niet in de knel komen doordat de uitvoering niet op orde is.Bij het nader uitwerken van het coalitieakkoord blijken een aantal randvoorwaarden om de ambities te realiseren niet of onvoldoende te zijn vertaald. Dit hebben we in de Begroting 2023 alsnog gedaan en stellen we voor om in 2022 extra middelen beschikbaar te stellen voor:

Repareren overheadsystematiek

De werking van het Overheadvierkant is niet consequent doorberekend over de onderdelen van het coalitieakkoord. Voorgesteld wordt de systematiek te repareren en het verschil aanvullend te begroten.

Uitvoeringskracht Dienstverlening en Veiligheid

Om knelpunten in de uitvoering van dienstverlening en veiligheid op te lossen, worden structureel aanvullende middelen beschikbaar gesteld (zie Begroting 2023). In het coalitieakkoord zijn extra middelen toegekend die geleidelijk oplopen (ingroei). De gewenste inzet is echter direct benodigd om deze knelpunten op te lossen. Dit betreft taken op het gebied van acute openbare orde en wijkveiligheid en voldoende vaste capaciteit (in plaats van inhuur) voor de publieke dienstverlening. Daarvoor is een bedrag van 1,9 miljoen euro is benodigd. Het structureel benodigde extra budget loopt af naar 0,8 miljoen euro.

1.2.3 Voortgang bestedingen coalitie akkoord

Op dinsdag 21 juni is een strekt ter vervanging van de Voorjaarsnota 2022 en Eerste Bestuursrapportage 2022 met een bijbehorend raadsvoorstel vastgesteld door het college en aangeboden aan de raad. Hierin zijn de uitgaven in het coalitieakkoord voor 2022 opgenomen. In deze Tweede Bestuursrapportage 2022 rapporteren we over de voortgang van de bestedingen in het kader van het coalitieakkoord. We lichten het verschil toe tussen het coalitieakkoord en de geprognosticeerde inkomsten/bestedingen. Daarnaast geven we aan welke bedragen vrijvallen en welke bedragen overgeheveld worden naar 2023 en later. De bedragen die vrijvallen en overgeheveld worden lichten we toe in dit hoofdstuk. De bedragen die overgeheveld worden, zijn ook opgenomen in het hoofdstuk 2.1 bijsturingsvoorstellen.

Tabel: Voortgang bestedingen coalitieakkoord

x € 1.000

Omschrijving	1e Berap 2022 (A)	Geprogn besteding 2022 (B)	Verschil (B-A)	Overhevelen naar 2023	Vrijval
Extra aanvulling weerstandsvermogen in 2022	-5.000	-5.000	0	0	0
Beleidsprioriteiten	-6.367	-4.874	1.493	1.099	394
Pakket Groei in Balans*	0	-2.650	-2.650	0	-2.650
Totaal Coalitieakkoord	**-11.367**	**-12.524**	**-1.157**	**1.099**	**-2.256**

* Bij de Begroting 2023 is het gehele pakket Groei in Balans geactualiseerd, ook voor 2022. De kosten en dekking zoals opgenomen in de 1e Bestuursrapportage zijn daarmee komen te vervallen.

1.2.3.1 Beleidsprioriteiten

BELEIDSPRIORITEITEN

Tabel: Beleidsprioriteiten per programma

x € 1.000

Omschrijving	1e Berap 2022 (A)	Geprogn besteding 2022 (B)	Verschil (B-A)	Overhevelen naar 2023	Vrijval
Bewoners en Bestuur	-235	-235	-	-	-
Ruimtelijke ontwikkeling Wonen en Erfgoed	-888	-694	194	-	194
Duurzamheid	-125	-125	-	-	-
Bereikbaarheid	-500	-400	100	100	-
Openbare ruimte en groen	-100	-100	-	-	-
Economie & werkgelegenheid voor iedereen	-700	-	700	500	200
Werk en Inkomen					
Onderwijs	-190	-190	-	-	-
Ondersteuning op maat	-1.930	-1.930	-	-	-
Volksgezondheid					
Veiligheid	-874	-500	374	374	-

BELEIDSPRIORITEITEN

Tabel: Beleidsprioriteiten per programma

x € 1.000

Omschrijving	1e Berap 2022 (A)	Geprogn besteding 2022 (B)	Verschil (B-A)	Overhevelen naar 2023	Vrijval
Cultuur	-200	-200	-	-	-
Samenleven en Sport	-175	-50	125	125	-
Utrechts vastgoed					
Algemene middelen					
Overhead	-450	-450	-	-	-
Totaal	**-6.367**	**-4.874**	**1.493**	**1.099**	**394**

Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed

Vrijval Leegstandsaanpak

Door krapte op de arbeidsmarkt zullen niet alle middelen ingezet worden in 2022.

Vrijval Opkoopbescherming woningen

Door krapte op de arbeidsmarkt en de ontwikkeling van een systeem van datagestuurd toezicht zullen niet alle middelen ingezet worden in 2022.

Bereikbaarheid

Overhevelen middelen laadinfrastructuur

Binnen de Aanpak schoon vervoer zetten we in 2022 extra in op het realiseren van laadinfrastructuur (proceskosten toekennen laadpaal locaties). We verwachten dat hiermee 0,400 miljoen euro nog in 2022 wordt besteed. Het resterende deel van deze middelen (0,100 miljoen euro) zal in 2023 worden besteed aan de begeleiding van de laadconcessie en de voorbereiding van wijklocatieplannen voor laadpalen. Hiervoor is in hoofdstuk 2.1 een bijsturingsvoorstel opgenomen.

Economie en Werkgelegenheid voor Iedereen

Overhevelen middelen verdichting en verduurzaming bedrijventerreinen via OMU

Om de gewenste 70.000 banen ruimtelijk te kunnen faciliteren in de stad is onder andere intensivering van bedrijventerreinen noodzakelijk. Met de Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht (OMU) treffen we momenteel de benodigde voorbereidingen om tot gezamenlijke projectontwikkeling over te gaan. Onderdeel hiervan is het opstellen van een conceptovereenkomst, een modelsubsidiebeschikking, en een uitvoeringsovereenkomst met standaard voorwaarden die per project gehanteerd gaan worden. Daarnaast ontwikkelen we een kansenkaart met projecten waar in geïnvesteerd kan gaan worden. We zullen de tijd tot minimaal het einde van dit jaar hebben om deze voorbereidingen goed en volledig te doen. Er wordt extra capaciteit ingezet om dit mogelijk te maken. We stellen daarom voor middels een bijsturingsvoorstel in hoofdstuk 2.1 de extra middelen uit het Coalitieakkoord 2022 hiervoor door te schuiven naar 2023.

Vrijval Impuls economische uitvoeringskracht

Wij vinden het noodzakelijk om kennis en capaciteit structureel aan onze organisaties toe te voegen. Daarom kiezen we minimaal voor het uitzetten van tijdelijke klussen bij externen, en investeren we maximaal in het werven van structurele medewerkers. Hiervoor is een wervingscampagne opgezet, die direct na het zomerreces is gepubliceerd. Gezien de doorlooptijd van werving- en selectieprocedures, verwachten we hiermee per 2023 vacatures te vervullen. Het bedrag voor 2022 wordt niet besteed en valt vrij.

Veiligheid

Doorschuiven budget focusgebieden ASW en Kanaalstraat/Damstraat

Het voorstel is om het budget 2022 voor focusgebieden ASW en Kanaalstraat/Damstraat door te schuiven naar de jaren 2023-2026 ten behoeve van alliantievorming, bestrijding van ondermijning, fysieke aanwezigheid (onder andere pand ASW) en capaciteit gericht op specifieke problematiek (zie ook de toelichting in hoofdstuk 2.1).

Samenleven en Sport

Doorschuiven middelen bewustwording slavernijverleden

In het coalitieakkoord is 0,175 miljoen euro beschikbaar gesteld voor het jaar 2022 om meer bewustwording te creëren over het slavernijverleden en de kennis over deze geschiedenis van de stad te vergroten. In 2023 vieren we dat de slavernij 150 jaar geleden is afgeschaft. We stellen middels een bijsturingsvoorstel in hoofdstuk 2.1 voor een deel van het budget (0,125 miljoen euro) over te hevelen naar 2023, zodat we de subsidieregeling ook in dit herdenkingsjaar kunnen voortzetten.

1.2.3.2 Groei in balans

In het coalitieakkoord zijn de verwachte benodigde middelen voor het investeringspakket 'Groeien in Balans' opgenomen. Het pakket is geactualiseerd en uitgehard ten opzichte van het coalitieakkoord: we hebben de meest actuele uitvoeringsplanning opgenomen waarbij ook nog scherp is gekeken naar de fasering. De versnellingsafspraken die gemaakt zijn met het Rijk hebben we verwerkt in het pakket en ook de dekking is geactualiseerd op basis van inhoudelijke keuzes in het coalitie akkoord. Daarmee zijn bedragen die oorspronkelijk waren opgenomen voor 2022 geactualiseerd en deels doorgeschoven naar latere jaren. In de Programmabegroting 2023 is het nieuwe overzicht 'Groeien in Balans' opgenomen voor de jaren 2023 t/m 2026.

Voor het jaar 2022 betekent het dat de verwachte kosten voor het project MBO Nimeto en omgeving (1,5 miljoen euro) doorschuift naar 2023. De in het coalitieakkoord opgenomen exploitatielasten parkeervoorzieningen gekoppeld aan investeringen, schuiven ook naar achteren.

Deze hebben betrekking op onder andere herstel Parkeergarage Berlijnplein in verband met lekkages en een te hoge luchtvochtigheid. De benodigde aanpassingen zijn nog in onderzoek en in het najaar 2022 verwachten wij de onderzoeksresultaten. Vandaar dat de benodigde middelen later nodig zijn. Ook de exploitatielasten voor fietsparkeren in verband met uitbreiding stallingscapaciteit is nog niet nodig in 2022. De geraamde bestedingen voor uitvoeringskracht (2,650 miljoen euro) is nagenoeg gelijk aan het coalitieakkoord.

1.3 Overige majeure ontwikkelingen

In dit hoofdstuk laten wij per programma de majeure financiële afwijkingen zien die van invloed zijn op de financiële ruimte. Het betreffen financiële afwijkingen ten opzichte van de actuele begroting (waarin dus de besluitvorming over de Voorjaarsnota 2022 / Eerste Bestuursrapportage 2022 is verwerkt). In onderstaande paragrafen worden de afwijkingen per programma toegelicht.

Tabel: overige majeure ontwikkelingen per programma

x € 1.000

Omschrijving	verwacht rekening-resultaat	Incidenteel/ structureel
Bewoners en Bestuur	300	I
Ruimtelijke ontwikkeling Wonen en Erfgoed	-2.223	I
Duurzaamheid	435	I
Bereikbaarheid		
Openbare ruimte en groen	-175	I
Economie & werkgelegenheid voor iedereen	161	I
Werk en Inkomen	1.700	I
Onderwijs		
Ondersteuning op maat	-	I
Volksgezondheid		
Veiligheid	544	I
Cultuur		I
Samenleven en Sport	370	I
Utrechts vastgoed		
Algemene middelen	19.275	I
Overhead	-2.100	I
Totaal	**18.287**	

Bewoners en Bestuur

Tabel: overige majeure ontwikkelingen Bewoners en Bestuur

x € 1.000

	Omschrijving	verwacht rekening-resultaat	Incidenteel/ structureel
1.	Internationale- en bovengemeentelijke samenwerking	100	I
2.	Initiatievenfonds	200	I
	Totaal	**300**	

Toelichting

1. Voor internationale- en bovengemeentelijk samenwerking hebben projecten/evenementen tijdelijk stil gelegen in verband met de verkiezingen en nieuwe college. Dit leidt tot een incidenteel voordeel van 0,100 miljoen euro.

2. Halverwege het jaar is het resultaat van het budget van het initiatievenfonds dat er een onderbesteding is van 0,396 miljoen euro. We verwachten de tweede helft van het jaar nog aanvragen voor het initiatievenfonds die ook in die periode nog uitgevoerd kunnen worden. Als er geen beperkingen zijn vanwege corona verwachten we een groot deel van het budget nog op te maken. We zijn bij het initiatievenfonds afhankelijk van inwoners en organisaties in de stad. Vanwege alle onzekerheid op dit moment over het tweede helft van het jaar hebben we in de prognose (ten opzichte van de huidige onderbesteding) voorzichtigheidshalve opgenomen dat we op een onderbesteding van 0,200 miljoen euro uitkomen.

Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en Erfgoed

Tabel: overige majeure ontwikkelingen Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en Erfgoed

x € 1.000

	Omschrijving	verwacht rekening-resultaat	Incidenteel/ structureel
1.	Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)	157	I
2.	Kosten als gevolg van besluitvorming in handhavingsdossier en daarop volgende bezwaar- en (hoger)beroepsprocedures	-1.030	I
3.	Leges Omgevingsvergunningen	-1.500	I
4.	Inzet project Oekraïne	-150	I
5.	Vacatures toezicht en handhaving Bouw- en Woningtoezicht	300	I
	Totaal	**-2.223**	

Toelichting

1. De bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling RUD valt voor 2021 lager uit door teruggave van het voordelig jaarrekening resultaat 2021 RUD en een latere start van de overdracht van aesttaken naar RUD (verwachting per 1-1-2023).
2. In de binnenstad speelt al geruime tijd een complexe handhavingssituatie. Aanleiding voor deze zaak zijn zorgen over veiligheid en gebrekkige staat van een pand en de gevolgen hiervan voor de omgeving. Deze casus heeft geleid tot een groot aantal juridische procedures tussen de betrokken eigenaar en de gemeente. Als gevolg van het niet tijdig beslissen op een deel van die zaken moeten we aan de eigenaar dwangsommen betalen. De precieze omvang van het bedrag dat hiermee gemoeid is hangt af van de uitkomst van de procedures.
3. De legesopbrengsten voor de grote bouwprojecten blijft achter ten opzichte van de begroting in verband met de doorwerking van de PFAS- en de stikstofcrisis uit 2020 en door schaarste aan personeel en materiaal. Daar komt recent nog bij de stijgende prijzen in de bouwsector. De wegvallende opbrengst wordt nauwelijks gecompenseerd door lagere lasten. De inzet voor vergunningverlening is nodig voor de afhandeling van de stijgende aanvragen voor kleine (niet kostendekkende) bouwprojecten (verbouwingen, dakkapellen en dergelijke). Naar verwachting zal er vanwege deze oorzaken 1,5 miljoen euro minder aan legesopbrengsten omgevingsvergunningen worden ontvangen in 2022 dan begroot.
4. Voor de opvang van ontheemde Oekraïners wordt naar verwachting circa 0,150 miljoen euro aan kosten gemaakt.
5. Door krapte op de arbeidsmarkt zijn er binnen het toezichts- en handhavingsteam Bouw- en Woningtoezicht diverse vacatures, waardoor er een voordeel ontstaat op de salarislasten.

Duurzaamheid

Tabel: overige majeure ontwikkelingen Duurzaamheid

x € 1.000

	Omschrijving	verwacht rekening-resultaat	Incidenteel/ structureel
1.	Bodemverontreiniging SPUKS	435	I
	Totaal	**435**	

Toelichting

1. Er is een specifieke uitkering ontvangen voor buitenproportionele opgaven (Lood, PFAS, niet genormeerde stoffen, lood speeltuinen) voor 0,1 miljoen euro. Daarnaast is voor nazorg Griftpark een specifieke uitkering ontvangen van 1 miljoen euro voor drie jaar (0,335 miljoen euro per jaar). Beide activiteiten waren in de huidige begroting opgenomen waarmee deze middelen kunnen vrijvallen.

Openbare ruimte en groen

Tabel: overige majeure ontwikkelingen Openbare Ruimte en groen

x € 1.000

	Omschrijving	verwacht rekening-resultaat	Incidenteel/ structureel
1.	Nieuwe aanbesteding standplaatsen	-75	I
2.	Achterblijven inkomsten reclameobjecten	-100	I
	Totaal	**-175**	**I**

Toelichting

1. De standplaatsvergunningen en bijbehorende huurovereenkomsten eindigen na tien jaar van rechtswege op 31 december 2023. Conform de Europese Dienstenrichtlijn moet iedere geïnteresseerde ondernemer kunnen meedingen naar een standplaatsvergunning en moet er een nieuwe gunningsprocedure opgestart worden in 2022. Voor het openstellen van de procedure, inschrijven, het beoordelen van aanvragen (toetsen/selecteren), het formeel besluiten en bezwaar en beroep moeten eenmalige kosten worden gemaakt.
2. Door het (tijdelijk) weghalen van de reclame-objecten als gevolg van wegafsluitingen en/of -opbrekingen en het (tijdelijk) vervallen van bushaltes door omlegging of opheffing van buslijnen, zijn deze bushaltes voor de reclame-exploitanten niet volledig exploitabel. Naar verwachting zal in 2022 de opbrengst uit reclame in de openbare ruimte 0,100 miljoen euro lager uitvallen.

Economie en Werkgelegenheid voor Iedereen

Tabel: overige majeure ontwikkelingen Economie & werkgelegenheid voor iedereen

x € 1.000

	Omschrijving	verwacht rekening-resultaat	Incidenteel/ structureel
1.	Risicoafdekking Rijksmiddelen regeling coronatoegangsbewijs (CTB)	161	I
	Totaal	**161**	

Toelichting

1. De subsidieregeling Coronatoegangsbewijs is in maart en april 2022 uitgevoerd. Ondernemers zijn met 0,5 miljoen euro geholpen met een tegemoetkoming voor de kosten rondom het coronatoegangsbewijs. Dit betekent dat van de gereserveerde middelen 0,161 miljoen euro niet is besteed, en hiervoor de risicoreservering niet langer nodig is.

Werk en Inkomen

Tabel: overige majeure ontwikkelingen Werk en Inkomen

x € 1.000

	Omschrijving	verwacht rekening-resultaat	Incidenteel/ structureel
1.	Re-integratie	500	I
2.	Verstrekken bijstand	1.200	I
	Totaal	**1.700**	

Toelichting

1. We verwachten voor 2022 een resultaat van 0,5 miljoen euro. Tegelijkertijd is een prognose voor re-integratie relatief onzeker doordat de benutting afhangt van de instroom in de bijstand en de re-integratiebehoefte in de rest van het jaar. Ook zijn incidentele budgetten beschikbaar waarbij de uitvoering regionaal plaatsvindt, zoals de regionale aanpak jeugdwerkloosheid.
2. Het bijstandsbestand is tussen 1 januari 2022 en 30 juni 2022 gedaald van 9.360 naar circa 9.200 huishoudens. Op basis van het Centraal Economisch Plan 2022 van het CPB verwachten we eind 2022 uit te komen op 8.950 huishoudens, dat is lager dan eerdere ramingen. Het effect van de inflatie en de situatie in Oekraïne op het aantal bijstandshuishoudens is dit moment nog niet bekend. Het nader voorlopig BUIG budget 2022 bedraagt voor Utrecht 141,8 miljoen euro. In oktober 2022 wordt het definitief BUIG budget 2022 gepubliceerd. De uitkeringslasten hangen af van het aantal ontvangers en schatten we tussen de 146,9 miljoen euro en 148,8 miljoen euro. We verwachten per saldo een positief resultaat van 1,2 miljoen euro.

Veiligheid

Tabel: overige majeure ontwikkelingen Veiligheid

x € 1.000

	Omschrijving	verwacht rekening-resultaat	Incidenteel/ structureel
1.	Terugbetaling Veiligheidsregio Utrecht	144	I
2.	Vacatures toezicht en handhaving Bijzondere Wetten	400	I
	Totaal	**544**	**I**

Toelichting

1. De Jaarrekening 2021 van de Veiligheidsregio Utrecht laat een voordelig rekeningresultaat zien. Een deel van het resultaat wordt in 2022 uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. Voor de gemeente Utrecht betekent dit een incidenteel voordeel van 0,744 miljoen euro. Het voorstel is om van dit voordeel 0,6 miljoen euro (0,150 miljoen euro per jaar) tussen 2023 en 2026 in te zetten voor straatintimidatie (een prioriteit zonder middelen uit het Coalitieakkoord). Zie hoofdstuk 2. Budgettair neutrale bijsturingen.
2. Door krapte op de arbeidsmarkt zijn er binnen het toezichts- en handhavingsteam Bijzondere Wetten (Horeca en Prostitutie) diverse vacatures, waardoor er een voordeel ontstaat op de salarislasten.

Samenleven en Sport

Tabel: overige majeure ontwikkelingen Samenleven en Sport

x € 1.000

	Omschrijving	verwacht rekening-resultaat	Incidenteel/ structureel
1.	Hogere baten verhuur sportparken	200	I
2.	Na-ijleffect TVS 2021 in 2022	170	I
	Totaal	**370**	

Toelichting

1. Bij de sportparken zijn de afgelopen jaren grasvelden omgezet in kunstgrasvelden. Hierdoor is de belastbare capaciteit van het wedstrijd- en trainingsgebruik toegenomen. De hogere bezettingsgraad en capaciteitsuitbreiding van alle sportaccommodaties is vanaf 2023 conform Coalitieakkoord structureel ingezet.
2. In 2020 en 2021 zijn organisaties middels de rijksregeling TVS (Tegemoetkoming Verhuurders Sportaccommodaties) voor kwijtschelding van de huur van de sportvoorzieningen aan de amateursportverenigingen gecompenseerd. De compensatie van het 4e kwartaal 2021 komt met vertraging binnen waardoor het effect pas in 2022 wordt verantwoord.

Algemene Middelen

Tabel: overige majeure ontwikkelingen Algemene Middelen

x € 1.000

	Omschrijving	verwacht rekening-resultaat	Incidenteel/ structureel
1a.	Accres	22.491	I
1b.	Accres reeds begroot in coalitieakkoord	-19.965	I
2.	Gemeentefonds overig	12.171	I
3.	Dividend	740	I
4	Rente	3.838	I
	Totaal	**19.275**	**I**

Toelichting

1. Door de extra uitgaven van het Rijk in 2022 neemt het accres van het gemeentefonds toe. Dit betreft een uitwerking van het regeerakkoord, aanvullende maatregelen bij de Voorjaarsnota Rijk en extra prijscompensatie. Daardoor ontvangen wij 22,5 miljoen euro extra uit het gemeentefonds. In het coalitieakkoord hebben we daarop geanticipeerd, daarbij zijn we uitgegaan van 20 miljoen euro. Deze is verwerkt in de eerste bestuursrapportage).
2. Daarnaast hebben we de definitieve incidentele corona compensatie voor inkomstenderving ontvangen voor het jaar 2020 en een positieve nacalculatie van het BTW-compensatiefonds.
3. De winstuitkering van de BNG Bank is hoger dan begroot
4. Betreft het resultaat op externe rentelasten vanwege achterblijvende financieringsbehoefte, resultaat op negatieve rente op kortlopende aangetrokken financiering, resultaat op interne rentebaten en resultaat op een incidentele belastingrente.

Overhead

Tabel: overige majeure ontwikkelingen Overhead

x € 1.000

	Omschrijving	verwacht rekening-resultaat	Incidenteel/ structureel
1.	Centrale Overhead	-1.500	I
2.	Decentrale Overhead	-600	I
		-2.100	

Toelichting

1. Het verwachte resultaat van 1,5 miljoen euro wordt voornamelijk veroorzaakt door extra kosten als gevolg van uitval door ziekte. Daarnaast wordt er extra juridische capaciteit ingehuurd om achterstanden op bezwaar en beroep en WOO dossiers in te lopen.
2. Er worden voornamelijk extra kosten gemaakt voor vervanging als gevolg van ziekte. Het verwachte resultaat bedraagt 0,6 miljoen euro.

1.4 Voortgang bestedingen Bestedings- en dekkingsvoorstellen

In dit hoofdstuk worden de bestedings- en dekkingsvoorstellen gemonitord. Dit onderdeel wordt deze bestuursrapportage voor het eerst gepresenteerd. We hebben ervoor gekozen om deze eerste keer alleen de bestedings- en dekkingsvoorstellen op te nemen van bedragen die overgeheveld zijn van 2021 naar 2022 op te nemen. De verschillen tussen de geprognosticeerde bestedingen en de bestedings- en dekkingsvoorstellen worden verklaard. Eventuele onderbestedingen wordt overgeheveld naar 2023 of later of valt vrij ten gunste van de algemene middelen. De vrijval en doorgeschoven posten worden in dit hoofdstuk toegelicht. Doorgeschoven posten zijn ook in hoofdstuk 2.1 Bijsturingsvoorstellen opgenomen.

Tabel: Voortgang bestedings- en dekkingsvoorstellen per programma

x € 1.000

Omschrijving	B&D voorstel JS 2021 (A)	Realisatie B&D voorstel JS 2021 tot 1-7-2022 (B)	Nog te realiseren B&D voorstel JS 2021 v.a. 1-7-2022 (C)	Totaal (D=B+C)	Verschil (D-A)	Door-schuiven naar 2023	Vrijval
Bewoners en Bestuur	-1.338	-545	-599	-1.144	194	181	13
Ruimtelijke ontwikkeling Wonen en Erfgoed	-1.222	-426	-716	-1.142	80	80	-
Duurzamheid	-235	-50	-185	-235	-	-	-
Bereikbaarheid	-870	-	-870	-870	-	-	-
Openbare ruimte en groen	-3.667	-579	-742	-1.321	2.346	1.321	1.025
Economie & werkgelegenheid voor iedereen	-	-	-	-	-	-	-
Werk en Inkomen*	-8.299	-957	-2.256	-3.213	5.086	2.586	2.000
Onderwijs	-444	-444	-	-444	-	-	-
Ondersteuning op maat				-	-		
Volksgezondheid				-	-		
Veiligheid	-246	-37	-209	-246	-	-	-
Cultuur	-5.243	-3.415	-1.828	-5.243	-	-	-
Samenleven en Sport	-649	-253	-396	-649	-	-	-
Utrechts vastgoed	-283	-	-183	-183	100	-	100
Algemene middelen	-3.556	-3.556	-	-3.556	-	-	-
Overhead	-914	-130	-784	-914	-	-	-
Totaal	**-26.966**	**-10.392**	**-8.768**	**-19.160**	**7.806**	**4.168**	**3.138**

* Voor W&I is het bedrag van het B&D-voorstel hoger en het bedrag dat doorgeschoven en vrijvalt lager. Een nadere toelichting kun je vinden onder het kopje Werk en Inkomen.

Bewoners en Bestuur

Projectbudget initiatievenfonds
Alle aanvragen voor het initiatievenfonds die budgettair zijn meegenomen vanuit 2021 zijn in behandeling. Van een deel zijn er inmiddels verplichtingen voor de uitvoering. We verwachten dat bijna alles uitgevoerd kan worden op een klein deel na (voordeel 0,013 miljoen euro).

Doorschuiven budget staatloosheid
Met de toegekende middelen zullen we in 2022 een kwart van de dossiers afwikkelen, in 2023 verwachten we 75% beoordeeld te hebben en in 2024 ronden we af (zie onderdeel budgettaire bijsturingen in hoofdstuk 2.1).

Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed

Doorschuiven budget Pilot handhaving en goed verhuurderschap
In december 2018 is via een doeluitkering bij het gemeentefonds 0,5 miljoen euro beschikbaar gesteld voor het project Pilot handhaving en goed verhuurderschap. Dit geld is bestemd om de komende jaren op projectbasis de inzet op dit terrein te verbreden. Vanuit het Rijk is vereist dat de middelen worden ingezet voor het thema 'Goed Verhuurderschap'. Naar verwachting wordt in 2022 0,041 miljoen euro van dit budget ingezet. De rest van het bedrag wordt overgeheveld naar 2023. In hoofdstuk 2.1 is een bijsturingsvoorstel hiervoor opgenomen.

Openbare ruimte en groen

Werk aan de Werf
Bij de Programmabegroting 2021 is 3,345 miljoen toegekend als incidenteel voorbereidingskrediet voor het instellen van het programma Wervengebied. Met de goedkeuring van het programmaplan 'Werk aan de werf' (juli 2021) is dit bedrag herbestemd en onderdeel geworden van een totaalpakket voor de periode 2021-2023. Hierdoor is in 2021 een voordeel ontstaan van 2,642 miljoen dat met een bestedingsvoorstel is overgeheveld naar 2022. Met een bijsturingsvoorstel in hoofdstuk 2.1 wordt dit bedrag conform de verwachte uitgaven verdeeld over 2022 en 2023.

Vrijval Opbreekwerkzaamheden
We verwachten in 2022 geen extra vervroegde onderhoudswerkzaamheden aan de wegen te hoeven doen in verband met in 2021 uitgevoerde werkzaamheden in de ondergrond door bijvoorbeeld Nutsbedrijven ('Opbreekwerkzaamheden'). Het budget valt vrij (voordeel 1,025 miljoen euro).

Werk en Inkomen

Tozo uitvoeringskosten
Bij de Tweede Bestuursrapportage 2021 is 2,5 miljoen euro doorgeschoven naar 2022. Bij de bestedings- en dekkingsvoorstellen van de jaarstukken 2021 is 5,013 miljoen euro overgeheveld naar 2022. Totaal is er dus nog 7,5 miljoen euro beschikbaar voor 2022 en de jaren daarna. Gezien de samenhang verklaren we vanuit deze bedragen gezamenlijk.
In de eerste zes maanden 2022 is 0,757 miljoen euro uitgegeven. Dit betreft met name personele en accountantskosten. In de tweede helft van 2022 verwachten we nog 2,256 miljoen euro uit te geven. De realisatie ligt hoger doordat de inzet van eigen personeel van Werk en Inkomen nog moet worden verrekend en we een deel van het restantbudget zullen teruggeven aan de regio.
De komende jaren verwachten we nog 2 miljoen euro aan uitvoeringskosten. Hiervoor wordt in deze bestuursrapportage een budgettair neutraal bijsturingsvoorstel in hoofdstuk 2.1 gedaan.
Dit betekent per saldo een verwacht voordeel van 2,5 miljoen euro. Hiervan is 0,5 miljoen euro in de paragraaf over onvermijdelijke kosten corona opgenomen en 2 miljoen euro in de paragraaf overige majeure ontwikkelingen programma Werk en Inkomen.

Crisisdienstverlening
Dit bestedingsvoorstel maakt onderdeel uit van een groter, regionaal budget voor crisisdienstverlening. Voor dit totale budget wordt in deze bestuursrapportage in hoofdstuk 2.1 voor de regionale aanpak jeugdwerkloosheid een budgettair bijsturingsvoorstel gedaan (overheveling 0,900 miljoen euro naar 2023). In de tabel zijn daarom geen verwachte uitgaven voor 2022 opgenomen.

Utrechts Vastgoed

In het kader van de pilot Maatschappelijke waarde is voor de JOU meidenhuiskamer huisvesting gerealiseerd op de Winterboeidreef 10. Door hierbij gebruikt te maken van leegstaand vastgoed van het programma Onderwijs, zijn de kosten zeer beperkt gebleven (voordeel 0,100 miljoen euro).

1.5 Corresponderende posten

In de meicirculaire 2022 zijn extra middelen voor nieuwe taken of uitnamen voor vervallen taken opgenomen, de corresponderende posten. In deze bestuursrapportage zijn de corresponderende posten voor het jaar 2022 opgenomen. De noodzakelijkheid van het door vertalen van de corresponderende posten naar de inhoudelijk programma's is getoetst bij de organisatieonderdelen.

De tabel van de corresponderende posten laat een positief resterend saldo zien. Dit saldo is het resultaat van de vrijval op Beschermd Wonen. De indexatie voor 2022 is al toegepast op de budgetten voor de aanbieders, met uitzondering van de ophoging van de zorgsalarissen met 1,13%. Het resterende bedrag van 2,624 miljoen euro valt daarom vrij.

Tabel: Corresponderende posten

	x € 1.000
Omschrijving	2022
Energietoeslag	24.482
Jeugdhulp: subsidieregeling continuïteitsregeling cruciale jeugdzorg	-178
Toezicht en handhaving voor EPBD III	42
Prenataal huisbezoek	-46
Maatschappelijke opvang en OGGz	-57
Jeugdhulp kinderen in een AZC	2
Gezond in de stad	93
Vrouwenopvang	1.177
Inburgering	107
Uitstapprogramma prostituees	15
Brede aanpak dak- en thuisloosheid	4.082
Einde lening inburgeringsplicht	75
Aanpak leraren G4	1.000
Regionale energiestrategie	552
Uitvoeringskosten klimaatakkoord	1.200
Veilige steden	50
Extra capaciteit BOA's	95
Centrale stemopneming	40
Beschermd Wonen (IU)	3.924
Participatie (IU) deel Wsw	389
Participatie (IU) deel re-integratie	85
Voogdij/18+ (IU)	700
Mutatie algemene uitkering	37.829
Bewoners en Bestuur	-592
Duurzaamheid	-1.200
Ondersteuning op Maat	-7.208
Onderwijs	-1.000
Ruimtelijke Ontwikkeling,Wonen & Erfgoed	-42
Veiligheid	-145
Volksgezondheid	-62
Werk en Inkomen	-24.956
Door te vertalen naar programma's	-35.205
Saldo corresponderende posten	2.624

Energietoeslag
Compensatie voor huishoudens met een laag inkomen in verband met de energiecrisis.

Toezicht en handhaving voor EPBD III
De EPDB III stelt via het Bouwbesluit eisen aan stookinstallaties voor bestaande en nieuwe panden. Om hierop controle uit te kunnen voeren, is bijscholing van de inspecteurs nodig. Daarnaast moet geïnventariseerd worden in welke gebouwen deze installatie-eisen worden gesteld.
Voordat een controle of aanschrijving plaats zal vinden, moet ook informatieverstrekking plaatsvinden naar de eigenaren van gebouwen.
Voor bovengenoemde werkwijze moet eerst nog een werkproces en plan van aanpak uitgewerkt worden, waarbij het toezichtsprotocol als basis kan dienen.
Er is dus veel werk te verrichten om het proces in gang te zetten en uit te voeren.

Gezond in de stad
De gelden uit het GIDS-stimuleringsprogramma van het rijk dragen bij aan de verdere versterking van de aanpak gezondheidsachterstanden in Utrecht. Een lokale en integrale aanpak is daarbij van belang. De GIDS middelen Kansrijke Start zijn voor gemeenten die een lokale coalitie vormen rondom de eerste 1000 dagen van kinderen. Gelden worden besteed aan het vormen van onze lokale coalitie rondom de eerste 1000 dagen van kinderen en hun (aanstaande) ouders.

Vrouwenopvang
De middelen zijn bedoeld voor de pilot kind- en gezinsbescherming. Dit is een specifieke opdracht van het Rijk om de keten van de jeugdbescherming te verbeteren. We ontvangen hiervoor vanuit verschillende inkomstenbronnen middelen. Doordat we pas zo laat weten wat er voor 2022 beschikbaar is, is het niet mogelijk alle middelen in 2022 te gebruiken. Een deel van de middelen wordt daarom doorgeschoven naar 2023 met een bijsturingsvoorstel in deze Tweede Bestuursrapportage.

Inburgering
Utrecht is centrumgemeente voor de DUUP, ook voor deze incidentele ophoging. Bij de drie regiogemeenten zijn verschillende ideeën voor een nuttige/zinvolle besteding van deze extra middelen. Deze ideeën worden op dit moment uitgewerkt tot concrete plannen.

Brede aanpak dak- en thuisloosheid
Het Rijk heeft structureel middelen uitgetrokken voor de aanpak van Daklоosheid. Over de verdeling van de middelen in volgende jaren is nog niets bekend. Gezien de enorme druk op de opvang van daklozen is inzet noodzakelijk. Vooruitlopend op een structurele aanpak zetten we in 2022 samen met onze partners in op het voorkomen van daklоosheid.

Einde lening inburgeringsplicht
Deze middelen zijn bedoeld voor de begeleiding en inkoop van taallessen voor asielmigranten onder de oude wet inburgering (2013) die nog niet aan hun inburgeringsplicht voldaan hebben, maar wel het grootste deel van hun lening verbruikt hebben. Met deze middelen worden cursussen of begeleiding ingekocht of worden examengelden betaald.

Aanpak leraren G4
Deze middelen worden besteed middels het programma Utrecht Leert, waarin ook alle grote schoolbesturen en universiteiten worden vertegenwoordigd. Op dit moment is de beoordeling van de aanvragen en vaststelling van besteding in gang. Dit is een continuering van het programma waar ook in 2021 middelen voor beschikbaar werden gesteld.

Regionale energiestrategie
Utrecht ontvangt dit budget als penvoerder voor de Regionale Energiestrategie U16. Het budget is bestemd om de RES U16 te continueren en te borgen.

Uitvoeringskosten klimaatakkoord
De extra middelen voor de uitvoeringskosten Klimaatakkoord worden ingezet op extra capaciteitsinzet voor de wijkuitvoeringsplannen, contractmanagement voor nieuwbouw WKO, en 3D-datamodellen. Ook wordt erop ingezet om met deze middelen kansrijke en opschaalbare buurtinitiatieven verder vooruit te helpen.

Veilige steden
Straatintimidatie is één van de ambities zonder middelen. Via de meicirculaire hebben we nu wel de benodigde middelen om in 2022 de ambities waar te kunnen maken.

Extra capaciteit BOA's
De BOA's in de openbare ruimte verrichten belangrijk werk. Ze krijgen meer en meer een eigenstandige rol in de aanpak van de lokale leefbaarheid- en veiligheidsvraagstukken. We zijn voornemens om de extra beschikbaar gestelde financiële middelen te besteden aan extra wijkboa's. Doordat de wijkboa's preventief aanwezig zijn weten zij wat er in de wijken speelt en zijn zij vaak het eerste aanspreekpunt voor inwoners over onderwerpen die van invloed zijn op de leefbaarheid of veiligheid. De wijkboa's zijn de ogen en oren van de gemeente. Ze hebben veel contact met veiligheidspartners, bewoners, ondernemers en zorgen ervoor dat (langdurige) zaken die spelen in een wijk worden opgepakt. Ze zijn in veel situaties een onmisbare samenwerkingspartner van de politie. Met een groeiende stad, waarin we in 2040 een stijging van 28% in bevolking verwachten, is het niet meer dan logisch dat de handhavingscapaciteit (bijvoorbeeld in het aantal wijkboa's) meegroeit.

Centrale stemopneming
Bij de gemeenteraadsverkiezingen heeft Utrecht meegedaan aan de pilot 'centrale stemopneming'. Dit is de bijdrage die het rijk geeft voor de deelname aan die pilot (totale kosten centrale stemopneming '22 0,2 miljoen euro).

Beschermd Wonen
De ophoging van het budget betreft de indexatie 2022 inclusief de door het rijk eind 2021 toegezegde ophoging van de zorgsalarissen met 1,13%. De middelen hebben we deels nodig; de indexatie voor 2022 is al toegepast op de budgetten voor de aanbieders, met uitzondering van de ophoging van de zorgsalarissen met 1,13%. Hiervoor hebben we in 1,300 miljoen euro nodig, de overige middelen kunnen vrijvallen.

Participatie (IU) deel Wsw
Dit budget is nodig voor de uitvoering van de sociale werkvoorziening en is nodig voor de activering en toeleiding naar werk en daarmee het bevorderen van uitstroom uit de uitkering.

Voogdij/18+
Dit zijn de bedragen voor 'PC Gesloten jeugdzorg' en 'Academische component Kinder- en Jeugdpsychiatrie' en de reservering voor de compensatieregeling. Het restant van het budget is overgeheveld naar de algemene uitkering vanaf 2023.

2. Budgettair neutrale bijsturingen

In dit hoofdstuk worden voor de exploitatie en de investeringen de budgettair neutrale bijsturing weergegeven per programma. Deze bijsturingsvoorstellen zijn budget neutraal en hebben geen financiële impact op de programmabegroting. In hoofdstuk 2.1 betreft het onttrekkingen aan bestemmingsreserves, budgetoverhevelingen over programma's en jaren heen via de algemene dekkingsreserve of de hoogte van de baten en lasten aan te passen. In hoofdstuk 2.2 staand de wijzigingen in de investeringskredieten

2.1 Bijsturingsvoorstellen

Zowel bij de eerste als bij de tweede bestuursrapportage vermelden we budgettair neutrale wijzigingen in de exploitatie. In dit hoofdstuk zijn per programma de bijsturingsvoorstellen uiteengezet en toegelicht.

Hieronder zijn per soort mutatie de totaalbedragen opgenomen.

Recapitulatie

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen baten	12.202	5.345	4.475	4.225	4.325
Verlagen baten	-7.691	-4.401	-5.001	-5.001	-5.001
Verhogen lasten	-23.747	-5.345	-4.475	-4.225	-4.325
Verlagen lasten	12.806	5.971	3.018	5.518	5.480
Overheveling	28.420	-21.898	-4.786	-1.294	-444
Mutatie bestemmingsreserve	6.060	-1.200	1.983	-517	-479
Mutatie algemene dekkingsreserve	-28.050	21.528	4.786	1.294	444
Eindtotaal	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Verschuivingen van budget

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Bewoners en Bestuur	-852	-	-	-	-
Ondersteuning op maat	1.956	-	-	-	-
Veiligheid	430	430	430	430	430
Overhead	-1.534	-430	-430	-430	-430
Eindtotaal	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Bewoners en Bestuur

Hieronder is voor dit programma een recapitulatie per soort mutatie opgenomen. In de tabellen erna worden de verschillende mutaties inhoudelijk toegelicht

Recapitulatie

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen baten	1.061	0	0	0	0
Verlagen baten					
Verhogen lasten	-1.000	0	0	0	0
Verlagen lasten					
Overheveling	500	-300	-200	0	0
Verschuiving					
Mutatie bestemmingsreserve	-61	0	0	0	0
Mutatie algemene dekkingsreserve	-500	300	200	0	0
Eindtotaal	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Project staatloosheid

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Overhevelen		500	-300	-200		
Mutatie algemene dekkingsreserve		-500	300	200		
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

0,3 miljoen euro van de middelen voor het project staatloosheid over te hevelen naar 2023 en 0,2 miljoen euro naar 2024.

Argument

Het project staatloosheid is, zoals gemeld in de raadsbrief d.d. 8 juni 2022, getemporiseerd doordat extra capaciteit benodigd was voor de inschrijvingen van de extra toestroom van vluchtelingen. Voor dit project (dossieronderzoeken) zijn incidentele middelen beschikbaar in de begroting 2022. De voorbereiding hiervoor zijn gestart. Een deel van dossiers doen we in 2022 en de werkzaamheden met betrekking tot de Landelijke Expertgroep lopen door. De kosten worden over de jaren 2022 t/m 2024 verdeeld. De spreiding over twee jaar achten we realistisch, gezien de aanhoudende stroom immigranten en krapte op de arbeids- en inhuurmarkt. Daarom stellen we voor dit deel van het budget over te hevelen naar 2023 en een deel naar 2024

Bijdrage waterschapsverkiezingen

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen baten		61				
Storting bestemmingsreserve		-61				
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

De in 2022 ontvangen bijdrage voor de Waterschapsverkiezingen '23 storten in de reserve verkiezingen.

Argument

De bijdrage van de waterschappen is specifiek bedoeld als bijdrage in de kosten van de waterschapsverkiezingen in 2023.

Reisdocumenten

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen baten		1000				
Verhogen lasten		-1000				
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

De baten en lasten van het product reisdocumenten in 2022 te verhogen met 1 miljoen euro.

Argument

Er zijn dit jaar tot aan de zomervakantie fors méér reisdocumenten aangevraagd dan geprognosticeerd. Het ligt voor de hand dat dit komt door een toegenomen behoefte aan (verre) reizen na de coronaperiode. We verwachten dat deze lijn iets afvlakt maar desondanks stellen we de verwachte legesinkomsten naar boven bij. Dat leidt tot een even grote bijstelling van de daarbij horende lasten.

Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed

Hieronder is voor dit programma een recapitulatie per soort mutatie opgenomen. In de tabellen erna worden de verschillende mutaties inhoudelijk toegelicht.

Recapitulatie

x€ 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen baten	3.258	3.258	3.258	3.258	3.258
Verlagen baten					
Verhogen lasten	-3.258	-3.258	-3.258	-3.258	-3.258
Verlagen lasten					
Overheveling	280	-280	-	-	-
Verschuiving					
Mutatie bestemmingsreserve					
Mutatie algemene dekkingsreserve	-280	280	-	-	-
Eindtotaal	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Resultaat strategische verwervingen

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Overheveling		200	-200			
Mutatie algemene dekkingsreserve		-200	200			
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

0,200 miljoen euro van Sporten, Spelen Bewegen overhevelen naar 2023 voor de uitvoering van de wijkspeelruimtescans en investeringen in nieuwe speelplekken die deels in 2023 worden uitgevoerd.

Argument

1.Het vertalen van de uitkomsten van de wijkspeelruimtescan in de wijk West naar concrete planvorming heeft een langere doorlooptijd dan gedacht. Hierdoor worden een deel van de advieskosten, planvorming en investeringen in het vernieuwen van speelplekken in 2023 gerealiseerd.

Huisvesting voor kwetsbare doelgroepen (2de Place2Bu)

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Overhevelen baten		-200	200			
Overhevelen lasten		200	-200			
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

De baten en lasten binnen het programma Wonen in 2022 verlagen met 0,200 miljoen euro en dit budget over te hevelen naar 2023 voor het versneld realiseren van (flexibele) huisvesting voor tweede Place2BU.

Argument

Vanuit het Rijk zijn er investeringsmiddelen Stedelijke Vernieuwing ontvangen, waarmee een bijdrage wordt gedaan aan de advieskosten op het gebied van circulariteit bij de woningcorporaties in de stad. Daarnaast zijn er vanuit het Rijk middelen beschikbaar gesteld vanuit het programma circulaire economie waarmee halvering van het gebruik van primaire abiotische grondstoffen in Nederland in 2030. Eén van de doelstellingen om aan dit beleidsdoel bij te dragen om in 2030 een landelijk dekkend netwerk te hebben van circulaire ambachtscentra. Binnen het Europese project Reduces (Circulair) worden kosten gemaakt voor kennisdeling in circulaire bedrijfsmodellen.

Goed Verhuurderschap/ discriminatie op de woningmarkt

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Overhevelen baten		-50	50			
Overhevelen lasten		50	-50			
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

De baten en lasten binnen het programma Wonen in 2022 verlagen met 0,050 miljoen euro en dit budget over te hevelen naar 2023 voor het uitvoeren van juridische onderzoeken in het kader van de pilot Goed Verhuurdershap.

Argument

In het kader van Goed Verhuurderschap fungeert de gemeente Utrecht als pilotgemeente die onderzoeken laat uitvoeren naar de juridische mogelijkheden op het controleren en beboeten van verhuurder en makelaars. De juridische onderzoeken worden bekostigd vanuit de ontvangen rijkssubsidie Goed Verhuurderschap. De subsidietermijn waarin de onderzoeken uitgevoerd kunnen worden is verstreken. Bij het Rijk wordt een aanvraag ingediend om de subsidietermijn te verlenen, zodat we juridische onderzoeken in 2023 kunnen uitvoeren.

Pilot handhaving en goed verhuurderschap

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Overhevelen		80	-80			
Mutatie algemene dekkingsreserve		-80	80			
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

De resterende middelen ten behoeve van de Pilot handhaving en goed verhuurderschap overhevelen naar 2023

Argument

In december 2018 is via een doeluitkering bij het gemeentefonds 0,5 miljoen euro beschikbaar gesteld voor het project Pilot handhaving en goed verhuurderschap. Dit geld is bestemd om de komende jaren op projectbasis de inzet op dit terrein te verbreden. Vanuit het Rijk is vereist dat de middelen worden ingezet voor het thema ‘Goed Verhuurderschap’. Zoals aangegeven in hoofdstuk 1.5 wordt naar in 2022 0,041 miljoen euro van dit budget ingezet. De rest van het bedrag moet overgeheveld worden naar 2023.

Intentie en anterieure overeenkomsten

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen lasten		-3.258	-3.258	-3.258	-3.258	-3.258
Verhogen baten		3.258	3.258	3.258	3.258	3.258
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

De bijdragen op intentie en anterieure overeenkomsten en de hierbij behorende te verhalen plankosten te verhogen met 3,258 miljoen euro.

Argument

De omzet op intentie- en anterieure overeenkomsten met ontwikkelende partijen in de stad is de laatste jaren gestegen. Onderdeel van deze overeenkomsten is het verhalen van de plankosten. Op basis van ervaring van de laatste jaren stellen wij voor zowel de baten als de lasten structureel te verhogen met 3,258 miljoen euro.

Duurzaamheid

Hieronder is voor dit programma een recapitulatie per soort mutatie opgenomen. In de tabellen erna worden de verschillende mutaties inhoudelijk toegelicht

Recapitulatie

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen baten	4.889	1.320	350	-	-
Verlagen baten					
Verhogen lasten	-4.889	-1.320	-350	-	-
Verlagen lasten	250	-	-	-	-
Overheveling	1.369	-1.369	-	-	-
Verschuiving					
Mutatie bestemmingsreserve	-250	-	-	-	-
Mutatie algemene dekkingsreserve	-1.369	1.369	-	-	-
Eindtotaal	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Uitwerken energieambities

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen lasten	1	-3.899				
Verhogen baten	1	3.899				
Verlagen lasten	2	250				
Verlagen onttrekking bestemmingsreserve	2	-250				
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt 1

De baten en lasten binnen het onderdeel Uitwerken van de Energieambities te verhogen in verband met ontvangen Rijksmiddelen voor Energiearmoede en het Nationaal Isolatieprogramma in 2023.

Argument

Vanuit het Rijk zijn er in tweede tranche middelen beschikbaar gesteld om huishoudens die te maken hebben met energiearmoede te ondersteunen bij het nemen van maatregelen om de energierekening te verlagen. Vanuit het NationaleIsolatieprogramma zijn er tevens middelen beschikbaar gesteld vanuit het Rijk voor de isolatiemaatregelen voor slecht geïsoleerde woningen in de stad (energielabel E,F,G).

Beslispunt 2

De onttrekking uit de reserve Utrechtse Energie met 0,250 miljoen euro verlagen in 2022.

Argument

Door in de meicirculaire toegekende rijksmiddelen voor de uitvoeringskosten van het Klimaatakkoord en een eenmalige terugbetaling van de subsidielening aardwarmte is er een kleiner bedrag uit de egalisatiereserve benodigd voor de bestedingen aan de energietransitie in 2022.

Leefomgeving, Veiligheid, Gevaarlijke stoffen

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen lasten		-230				
Verhogen baten		230				
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

De baten en lasten binnen het onderdeel Leefomgeving, Veiligheid, en Gevaarlijke stoffen te verhogen in verband met:

- ontvangen rijksmiddelen voor Investeringsmiddelen Stedelijke Vernieuwing - Circulariteit woningcorporaties en circulaire ambachtscentra
- de uitvoering van het Europese project Reduces.

Argument

Vanuit het Rijk zijn er investeringsmiddelen Stedelijke Vernieuwing ontvangen, waarmee een bijdrage wordt gedaan aan de advieskosten op het gebied van circulariteit bij de woningcorporaties in de stad. Daarnaast zijn er vanuit het Rijk middelen beschikbaar gesteld vanuit het programma circulaire economie waarmee halvering van het gebruik van primaire abiotische grondstoffen in Nederland in 2030 wordt beoogd. Eén van de doelstellingen om aan dit beleidsdoel bij te dragen om in 2030 een landelijk dekkend netwerk te hebben van circulaire ambachtscentra. Binnen het Europese project Reduces (Circulair) worden kosten gemaakt voor kennisdeling in circulaire bedrijfsmodellen.

Bodemverontreiniging

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen lasten	1	-760	-1.320	-350		
Verhogen baten	1	760	1.320	350		
Overhevelen	2	2.539	-2.539			
Overheveling baten	2	-1.170	1.170			
Algemene dekkingsreserve	2	-1.369	1.369			
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt 1

Verhogen van de baten en lasten voor onderdeel Bodemverontreiniging in verband met ontvangen specifiek uitkeringen voor:

- buitenproportionele opgaven, waaronder PFAS, lood en niet genormeerde stoffen en
- nazorg en pilot teerpompen bij het Griftpark

Argument

De opbrengsten uit de specifieke uitkering buitenproportionele opgaven zijn voor activiteiten voor diffuus verspreid lood, PFAS, niet genormeerde stoffen en lood in speeltuinen. Voorheen werden de kosten van dit soort activiteiten bekostigd uit het Convenant Bodem en Ondergrond 2016-2020.
Voor Nazorg en pilot teerpompen is daarnaast een SPUK Oude Opgaven ontvangen. Nazorg Griftpark werd voorheen uit deze convenantmiddelen bekostigd. De pilot teer pompen is een nieuwe activiteit, die beoogt om toekomstig nazorgverplichtingen bij het Griftpark verder te beperken door teer op te pompen uit de bodem.

Beslispunt 2

Overhevelen van incidentele middelen Griftpark van 2022 naar 2023.

- Voor herinvesteingen en Bestparc onderzoek (1,369 miljoen euro)
- onderzoek Griftpark naar gestimuleerde biologische afbraak (1,17 miljoen euro;SPUK)

Argument

Voor herinvesteringen Griftpark zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld bij voorjaarsnota 2016. Deze herinvesteringen bij het Griftpark zijn afhankelijk van de uitkomsten van de diverse onderzoeksprogramma's die bij Griftpark worden uitgevoerd (Pilot Teerpompen en stimulering biologisch afbraak). De resultaten van deze onderzoeken volgen in volgende jaren. Daarom worden de herinvesteringsgelden overgeheveld.
Incidentele middelen voor het Bestparc onderzoek over te hevelen naar 2022. Besteding van dit budget is afhankelijk van de resultaten van de onderzoeken en pilot die met subsidiegeld worden uitgevoerd. Het zwaartepunt van de activiteiten voor onderzoeken naar gestimuleerde biologische afbraak bij Griftpark is in 2023. Eerder was de verwachting dat dit in 2022 zou zijn. Met deze budgettair neutrale mutatie alloceren we de SPUK-middelen naar het jaar waarin de activiteiten plaatsvinden.

Bereikbaarheid

Hieronder is voor dit programma een recapitulatie per soort mutatie opgenomen. In de tabellen erna worden de verschillende mutaties inhoudelijk toegelicht

Recapitulatie

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen baten	100	200	300	400	500
Verlagen baten	-1.315	600	-	-	-
Verhogen lasten	-275	-200	-300	-400	-500
Verlagen lasten	1.585	-180	517	517	479
Overheveling	2.710	-1.510	-800	-200	-200
Verschuiving					
Mutatie bestemmingsreserve	-465	-50	-517	-517	-479
Mutatie algemene dekkingsreserve	-2.340	1.140	800	200	200
Eindtotaal	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Maatregelen aanpak luchtkwaliteit

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen lasten	1	-100	-200	-300	-400	-500
Verhogen baten	1	100	200	300	400	500
Verlagen baten	2	-365				
Verlagen lasten	2	365				
Overhevelen	3	100	-100			
Mutatie algemene dekkingsreserve	3	-100	100			
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt 1

Baten en lasten verhogen met 0,100 miljoen euro in 2022, 0,200 miljoen euro in 2023, 0,300 miljoen euro in 2024, 0,400 miljoen euro in 2025 en 0,500 miljoen euro in 2025 binnen het onderdeel Maatregelen Aanpak Luchtkwaliteit in verband met te ontvangen inkomsten in 2022 t/m 2030 vanuit de uitgegeven concessie Laadinfra

Argument

Vanuit de uitgegeven concessie Laadinfrastructuur wordt er jaarlijks een concessievergoeding ontvangen gebaseerd op het aantal geladen kilowattuur (kwH) die op de door de concessiehouder geplaatste laadpunten in de openbare ruimte worden geladen.

Beslispunt 2

Baten en lasten verlagen met 0,365 miljoen euro binnen het onderdeel Maatregelen Aanpak Luchtkwaliteit

Argument

Vanuit de Specifieke Uitkering Schone Lucht zijn er middelen vanuit het Rijk ontvangen als cofinanciering voor de gemeentelijke subsidieregeling Sloop Dieselvoertuigen. Doordat niet het gehele subsidiebudget is besteed, en de regeling per 30 juni 2022 is beëindigd zal het niet bestede deel van de SPUK worden terugbetaald aan het Rijk.

Beslispunt 3

0,1 miljoen euro overhevelen van 2022 naar 2023 ten behoeve van de aanpak schoon vervoer laadinfrastructuur

Argument

In het coalitieakkoord is 0,5 miljoen euro toegekend voor de aanpak schoon vervoer laadinfrastructuur. Een deel van deze middelen (0,1 miljoen euro) zal in 2023 worden besteed aan de begeleiding van de laadconcessie en de voorbereiding van wijklocatieplannen voor laadpalen.

Bijstelling parkeerexploitatie

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verlagen lasten	2	350				
Verlagen baten	1	-350				
Verlagen lasten	3	0	0	517	517	479
Verlaging onttrekking bestemmingsreserve	3	0	0	-517	-517	-479
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt 1

Baten verlagen met 0,350 miljoen euro voor maatregelen autoparkeren in verband met de tijdelijke sluiting van de parkeergarage Berlijnplein

Argument

Parkeergarage Berlijnplein is wegens calamiteiten gesloten geweest. De sluiting heeft tot een inkomstenderving van 0,350 miljoen euro geleid.

Beslispunt 2

Lasten verlagen met 0,350 miljoen euro voor maatregelen autoparkeren in verband met lagere personeelslasten autoparkeren

Argument

De ambtelijke organisatie parkeren is in het MPR 2022 structureel verhoogd. De werving van nieuw personeel verloopt echter moeizaam en is het nog niet gelukt om het parkeerteam uit te breiden. We verwachten circa 0,350 miljoen van het personeelsbudget niet te besteden in 2022

Beslispunt 3

Onttrekking verlagen met 0,517 miljoen euro in 2024 en 2025 en 0,479 miljoen euro in 2026 waarmee de begrote onttrekkingen worden geannuleerd en de onderhoudsreserve parkeervoorzieningen opgeheven kan worden.

Argument

Bij de jaarverantwoording 2021 is de onderhoudsreserve parkeervoorzieningen omgezet naar een onderhoudsvoorziening. Het saldo (1,108 miljoen euro) van de onderhoudsreserve is in 2022 gestort in de nieuw gevormde onderhoudsvoorziening. Hiermee kan de onderhoudsreserve worden opgeheven en vervallen de doteringen aan deze reserve.

Bijstellen lasten UNED

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Overhevelen	1	800	-200	-200	-200	-200
Mutatie algemene dekkingsreserve	1	-800	200	200	200	200
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt 1

0,8 miljoen euro overhevelen van 2022 naar jaarlijks 0,200 miljoen euro in 2023 t/m 2026 ten behoeve van UNED

Argument

In het programma UNED werken Rijk, provincie en gemeenten samen aan verstedelijkingsmaatregelen voor de regio Utrecht. In de Voorjaarsnota 2021 zijn hier incidentele middelen voor vrijgemaakt. Eén van de uitwerkingssporen is vertraagd waardoor de kosten niet volledig in 2022 worden gemaakt maar verspreid worden over de periode 2023-2026.

Bijstellen lasten mobiliteitsplan

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Overhevelen	1	1.440	-840	-600		
Mutatie algemene dekkingsreserve	1	-1.440	840	600		
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt 1

1,440 miljoen euro overhevelen van 2022 naar 2023 (0,840 miljoen euro) en 2024 (0,600 miljoen euro), betreft de uitwerking van het mobiliteitsplan

Argument

Door capaciteitsproblemen is het in 2021 niet gelukt om te starten met de uitwerking van de mobiliteitskoers Overvecht. Door deze vertraging schuift ook de uitwerking van de geplande gebiedsonderzoeken voor Vleuten de Meern door naar 2023 (0,2 miljoen euro) en voor USP naar 2024 (0,2 miljoen euro). Op de uitwerking van de mobiliteitskoers in Overvecht verwachten we in 2022 een lagere besteding (0,240 miljoen euro) doordat in de oorspronkelijke opzet de mobiliteitskoers als separaat thema zou worden uitgewerkt. We hebben er echter voor gekozen om het Omgevingsprogramma integraal uit te werken met aandacht voor onder andere vergroening, verdichting en mobiliteit, in lijn met de RSU 2040. Door deze gezamenlijke projectaanpak loopt het project langer door, waardoor de kosten naar 2023 doorschuiven.

Argument

De besluitvorming met het rijk geeft op dit moment geen aanleiding om het gehele budget voor de lightrail in 2022 in te zetten voor eigen onderzoek naar de uitwerking van het Wiel met Spaken. De resultaten van Samen OV Versnellen Utrecht (wat heeft geresulteerd in het raadsvoorstel 1e stappen Schaalspong OV) zijn in dit stadium in grote lijnen afdoende. De verwachting is dat na besluitvorming BO MIRT 2022 aanvullende onderzoeksvragen in 2023 uitgewerkt moeten worden, waardoor 0,8 miljoen euro doorschuift naar 2023 (0,4 miljoen euro) en 2024 (0,4 miljoen euro).

Bijstelling kasritme bereikbaarheid

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Overhevelen	1	370	-370			
Mutatie bestemmingsreserve	1	-370	370			
Verlagen lasten	2	600	-600			
Verlagen baten	2	-600	600			
Verlagen lasten	3	270	420			
Verlagen onttrekking bestemmingsreserve	3	-270	-420			
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt 1

0,370 miljoen euro overhevelen van 2022 naar 2023 via de reserve bereikbaarheid ten behoeve van de doorsteek Papendorp

Argument

De doorsteek Papendorp, waarvoor bij de VJN 2021 geld ter beschikking is gesteld (0,370 miljoen in 2022), heeft in 2022 geen prioriteit. Dit komt doordat de OV-maatregelen, waardoor de autocapaciteit op de Europalaan verminderd wordt, nog niet zijn gerealiseerd. In 2023 starten we met de verkenning. Verrekening vindt plaats met de reserve Bereikbaarheid.

Beslispunt 2

Verlagen baten en lasten in 2022 ten bedrage van 0,600 miljoen euro en verhogen baten en lasten in 2023 met 0,600 miljoen euro ten behoeve van het project Kardinaal de Jongweg

Argument

Doordat er geen projectleider beschikbaar was voor het project Kardinaal de Jongweg, is dit project een half jaar later gestart. Hierdoor zijn de lasten en baten in 2022 0,6 miljoen euro lager en schuiven door naar 2023.

Beslispunt 3

0,270 miljoen euro in 2022 en 0,420 miljoen euro in 2023 minder onttrekken aan de vaste activareserve ten behoeve van de Vasco da Gamalaan en de Donaudreef

Argument

Vanuit verkeersveiligheid zijn stortingen in een vaste activa-reserve begroot voor de Vasco da Gamalaan en de Donaudreef. Deze stortingen zijn ten onrechte begroot, omdat we deze projecten niet activeren. Dit leidt in 2022 tot een lagere storting in de vaste activa reserve van 0,270 miljoen en hogere lasten van 0,270 miljoen en in 2023 tot een lagere storting van 0,420 miljoen euro en lagere lasten van 0,420 miljoen euro.

Bijstelling parkeerexploitatie

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen lasten		-175				
Onttrekking bestemmingsreserve		175				
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

0,175 miljoen euro onttrekken uit de vaste activa reserve Berlijnplein ten gunste van het exploitatiebudget Fonds Stadsverfraaiing van het programma Cultuur

Argument

Conform het cultuurbeleid van de gemeente, wordt bij nieuwbouw of verbouwingen van openbare gebouwen 1,5% van de bouwsom bestemd voor een aan het gebouw gerelateerde kunstopdracht. Eind 2020 is bij parkeergarage Berlijnplein het kunstwerk 'Weidsheid' opgeleverd en de kosten zijn destijds opgevangen binnen het exploitatiebudget van het programma Cultuur. Deze kosten kunnen niet met terugwerkende kracht worden toegerekend aan de investering, waardoor een bedrag van 0,175 miljoen euro van de opgebouwde vaste activa reserve voor Berlijnplein kan vrijvallen.
Door middel van deze vrijval kunnen in 2022 extra kosten gedekt worden die binnen het programma Cultuur gemaakt worden in het kader van Fonds Stadsverfraaiing voor het monument Slavernijverleden en het monument voor de gastarbeiders.

Openbare ruimte en groen

Hieronder is voor dit programma een recapitulatie per soort mutatie opgenomen. In de tabellen erna worden de verschillende mutaties inhoudelijk toegelicht

Recapitulatie

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen baten	1259	482	482	482	482
Verlagen baten					
Verhogen lasten	-1327	-482	-482	-482	-482
Verlagen lasten					
Overheveling	3121	-1921	-1000	-200	0
Verschuiving					
Mutatie bestemmingsreserve	68	0	0	0	0
Mutatie algemene dekkingsreserve	-3121	1921	1000	200	0
Eindtotaal	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Ontwikkelen van een aantrekkelijk groen

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Overhevelen	1,2	1800	-600	-1000	-200	0
Algemene dekkingsreserve	1,2	-1800	600	1000	200	0
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt 1

De middelen voorjaarsnota 2021 ten behoeve van Natuurgebied Oud Zuilen als volgt te verdelen over 2023, 2024 en 2025: 0,3 miljoen euro in 2023, 0,3 miljoen euro in 2024, 0,2 miljoen euro in 2025

Argument

Bij de Voorjaarsnota 2021 zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld voor Natuurgebied Oud Zuilen om een start te maken met het gefaseerd uit de pacht halen van het landbouwgebied, het aanpassen van de inrichting van de bestaande bosranden en het verbeteren van de natuurwaarden. Vanwege het zorgvuldig doorlopen van het participatietraject, het openstellen van de visie en de bestuurlijke besluitvorming over de inrichting van het gebied zal de uitvoering van deze activiteiten doorschuiven naar de jaren 2023, 2024 en 2025.

Beslispunt 2

De middelen voorjaarsnota 2021 ten behoeve van Rondje Stadseiland - fase 2 als volgt te verdelen over 2023, 2024: 0,3 miljoen euro in 2023, 0,7 miljoen euro in 2024.

Argument

Bij de Voorjaarsnota 2021 zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van vergroening Rondje Stadseiland (Johan Wagenaarkade fase 2), waarbij de huidige verkeersontsluiting wordt getransformeerd tot groene fiets- en wandelroutes. Vanwege de benodigde grondverwerving die nog moet plaatsvinden zal de uitvoering van fase 2 doorschuiven naar de jaren 2023, 2024.

Het afval ophalen en de infrastructuur

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Toevoeging aan bestemmingsreserve		-573				
Verhogen lasten		-204				
Verhogen baten		777				
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

Een bedrag van 0,573 miljoen euro éénmalig toe te voegen aan de reserve Ophaaldienst in het jaar 2022, de baten verhogen met 0,777 miljoen euro en de lasten verlagen met 0,204 miljoen euro.

Argument

De verwachte opbrengsten zijn hoger van papier, karton, metalen, ijzer, koper e.d. door de gestegen marktprijzen (0,687 miljoen euro).

Argument

De kosten van de brandstoffen van voertuigen zijn hoger door de sterke stijging van de brandstofprijzen (0,270 miljoen euro)

Argument

Er zijn meer onderhoudskosten bij de Afvalscheidingsstations door het vloeistofdicht maken van de vloer. Deze waren niet begroot (0,096 miljoen euro)

Argument

De investeringen in ondergrondse containers (project Het Nieuwe Inzamelen) blijft achter waardoor de kapitaallasten lager zullen uitkomen dan begroot. Daarnaast is er een klein voordeel in de personeelskosten (0,162 miljoen euro)

Onttrekking reserve Essentaksterfte

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Onttrekken aan bestemmingsreserve		500				
Verhogen lasten		-500				
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

Een bedrag van 0,5 miljoen euro onttrekken uit de Reserve Essentaksterfte.

Argument

In 2017 is het besluit genomen om een reserve essentaksterfte in te stellen om de kosten in de eerste jaren als gevolg van de essentakziekte te kunnen dekken. De te verwachte lasten voor 2022 zijn 0,5 miljoen euro.

Overhevelen middelen Programma Wervengebied

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Overhevelen		1321	-1321			
Algemene dekkingsreserve		-1321	1321			
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

De middelen ten behoeve van het Programma Wervengebied als volgt te verdelen over 2022 en 2023: beide jaren 1,3 miljoen euro.

Argument

Bij de programmabegroting 2021 is 3,345 miljoen toegekend als incidenteel voorbereidingskrediet voor het instellen van het Programma Wervengebied. Met de goedkeuring van het programmaplan 'Werk aan de werf' (juli 2021) is dit bedrag herbestemd en onderdeel geworden van een totaalpakket voor de periode 2021-2023.
Hierdoor is in 2021 een voordeel ontstaan van 2,642 miljoen dat met een bestedingsvoorstel is overgeheveld naar 2022. Een deel van de uitgaven wordt verwacht in 2023.

Onttrekking Reserve Grondbank

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen lasten		-141				
Onttrekking aan bestemmingsreserve		141				
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

Een bedrag van 0,141 miljoen euro onttrekken uit de Reserve Grondbank.

Argument

De lasten voor het herstel van de vloerstofdichte vloer, het ontwikkelen van de grondstoffenbank en het depot in Leidsche Rijn zijn opgenomen in de Reserve Grondbank.

Nieuwe verordening Kabels en Leidingen

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen lasten		-482	-482	-482	-482	-482
Verhogen baten		482	482	482	482	482
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

De baten en lasten van het product kabels en leidingen aanpassen in verband met de vaststelling van de nieuwe verordening kabels en leidingen.

Argument

Per 15 maart 2022 is de Verordening Kabels en Leidingen van de gemeente Utrecht gewijzigd. De hogere lasten en baten, voortkomend uit deze nieuwe verordening, bedragen 482.000 euro en zijn budgettair neutraal.

Economie en Werkgelegenheid voor Iedereen

Hieronder is voor dit programma een recapitulatie per soort mutatie opgenomen. In de tabellen erna worden de verschillende mutaties inhoudelijk toegelicht

Recapitulatie

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen baten	35	35	35	35	35
Verlagen baten					
Verhogen lasten	-35	-35	-35	-35	-35
Verlagen lasten					
Overheveling	1.000	-1.000	0	0	0
Verschuiving					
Mutatie bestemmingsreserve					
Mutatie algemene dekkingsreserve	-1.000	1.000	0	0	0
Eindtotaal	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Overhevelen TONK middelen

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Overhevelen		500	-500			
Algemene dekkingsreserve		-500	500			
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

De lasten voor de uitvoering van de motie 2022/M25 Steun ondernemers vanuit de Tonk in 2022 te verlagen met 0,5 miljoen euro en in 2023 te verhogen met 0,5 miljoen euro. .

Argument

In 2022 is de uitvoering van Motie 2022/M25 ''Steun ondernemers vanuit de TONK'' gestart met de 1e tranche. Inmiddels hebben we ook aanvang gemaakt met de uitvoering van de 2e tranche, waarbij de budgetten voor een aantal maatregelen zijn bijgesteld. Daarnaast is er een nieuwe maatregel voor de evenementenbranche toegevoegd. Een deel van de middelen uit de 1e tranche is nodig voor het continueren van deze maatregelen in 2023

Partnership International Welcome Center Utrecht

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen lasten		-35	-35	-35	-35	-35
Verhogen baten		35	35	35	35	35
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

De baten en lasten binnen het onderdeel Werkgelegenheid voor Iedereen te verhogen in verband met structurele bijdrage van 0,035 miljoen van diverse partners aan het International Welcome Center Utrecht.

Argument

De partners dragen structureel bij aan het International Welcome Center Utrecht. Dit betreft een bijdrage voor de jaren 2022, 2023, 2024 en 2025

Verdichting en verduurzaming bedrijventerreinen via OMU

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Overhevelen		500	-500			
Algemene dekkingsreserve		-500	500			
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

De lasten voor verdichting en verduurzaming bedrijventerreinen via OMU in 2022 te verlagen met 0,500 miljoen euro en in 2023 te verhogen met 0,500 miljoen euro.

Argument

Met de Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht (OMU) treffen we momenteel de benodigde voorbereidingen om tot gezamenlijke projectontwikkeling over te gaan. Onderdeel hiervan is het opstellen van een conceptovereenkomst, een modelsubsidiebeschikking, en een uitvoeringsovereenkomst met standaard voorwaarden die per project gehanteerd gaan worden. Daarnaast ontwikkelen we een kansenkaart met projecten waar in geïnvesteerd kan gaan worden. We zullen de tijd tot minimaal het einde van dit jaar hebben om deze voorbereidingen goed en volledig te doen. Er wordt extra capaciteit ingezet om dit mogelijk te maken. En daarom stellen we voor de extra middelen uit het coalitieakkoord hiervoor voor 2022 door te schuiven naar 2023.

Werk en Inkomen

Hieronder is voor dit programma een recapitulatie per soort mutatie opgenomen. In de tabellen erna worden de verschillende mutaties inhoudelijk toegelicht

Recapitulatie

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen baten					
Verlagen baten	-5.001	-5.001	-5.001	-5.001	-5.001
Verhogen lasten					
Verlagen lasten	5.001	5.001	5.001	5.001	5.001
Overheveling	5.546	-5.546	0	0	0
Verschuiving					
Mutatie bestemmingsreserve					
Mutatie algemene dekkingsreserve	-5.546	5.546	0	0	0
Eindtotaal	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Uitvoering motie 2022/M25

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Overhevelen		1.100	-1.100			
Algemene dekkingsreserve		-1.100	1.100			
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

De lasten voor de uitvoering van de motie 2022/M25 Steun ondernemers vanuit de Tonk in 2022 te verlagen met 1,1 miljoen euro en in 2023 te verhogen met 1,1 miljoen euro.

Argument

Het budget voor de uitvoering van deze motie is in de Voorjaarsnota 2022 en Eerste Bestuursrapportage 2022 volledig aan 2022 toegevoegd terwijl de maatregelen die via de aanpak Ondernemer Centraal lopen met name in 2023 worden uitgevoerd

Impuls re-integratie bijstandsgerechtigde

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Overhevelen		958	-958			
Algemene dekkingsreserve		-958	958			
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

De lasten voor de impuls re-integratie bijstandsgerechtigden in 2022 te verlagen met 0,958 miljoen euro en in 2023 te verhogen met 0,958 miljoen euro.

Argument

Het budget voor de impuls re-integratie bijstandsgerechtigden (corresponderende post gemeentefonds) is pas in de Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2022 aan 2022 toegevoegd. De uitvoering zal in 2023 plaatsvinden.

Regio aanpak jeugdwerkloosheid

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Overhevelen		900	-900			
Algemene dekkingsreserve		-900	900			
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

De lasten voor de regionale aanpak jeugdwerkloosheid in 2022 te verlagen met 0,9 miljoen euro en in 2023 te verhogen met 0,9 miljoen euro.

Argument

Utrecht heeft als centrumgemeente van de arbeidsmarktregio budget ontvangen voor de regionale aanpak jeugdwerkloosheid. De uitvoering van deze regionale aanpak vindt deels in 2023 plaats.

Tozo uitvoeringsbudget

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Overhevelen		2.000	-2.000			
Algemene dekkingsreserve		-2.000	2.000			
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

Het Tozo uitvoeringsbudget voor 2022 te verlagen met 2,0 miljoen euro en in 2023 te verhogen met 2 miljoen euro.

Argument

Wij hebben van het Rijk een vergoeding gekregen voor de Tozo uitvoeringskosten, op basis van het aantal verantwoorde besluiten. De vergoeding was bedoeld voor alle huidige en toekomstige uitvoeringskosten die betrekking hebben op Tozo. Inmiddels is de Tozo nagenoeg afgerond. Wij verwachten de komende 5 jaar nog jaarlijks 0,4 miljoen euro nodig te hebben om de Tozo af te wikkelen, De looptijd van het Tozo Bedrijfskapitaal is namelijk 5 jaar. De kosten zijn personele inzet voor het verwerken van jaaroverzichten, beantwoorden van vragen van Tozo ondernemers en de verantwoording en accountantscontrole van zowel Utrecht als enkele regiogemeentes. In 2023 actualiseren we het nog benodigde bedrag en stellen we voor welke bedragen specifiek aan de jaren 2024 t/m 2027 toegevoegd worden.

Actualisatie budget verstrekken bijstand

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verlagen lasten		5.001	5.001	5.001	5.001	5.001
Verlagen baten		-5.001	-5.001	-5.001	-5.001	-5.001
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

Het verlagen van de baten én de lasten van de bijstandsverstrekking voor de Participatiewet en BBZ met structureel 5,001 miljoen euro vanaf 2022.

Argument

De begroting 2022 is gebaseerd op het Nader Voorlopig BUIG budget 2021 (rijksbijdrage). Het Nader Voorlopig BUIG-budget 2022 is 5,001 miljoen euro lager dan het Nader voorlopig BUIG-budget 2021. Hier staan lagere uitkeringslasten tegenover. Met deze wijziging actualiseren we de begroting door zowel de baten als de lasten structureel vanaf 2022 met 5,001 miljoen euro te verlagen.

Budget bestuursakkoord statushouder

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Overhevelen		588	-588			
Algemene dekkingsreserve		-588	588			
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

De lasten voor het bestuursakkoord statushouders in 2022 te verlagen met 0,588 miljoen euro en in 2023 te verhogen met 0,588 miljoen euro.

Argument

Voorgesteld wordt om deze middelen in 2023 te benutten voor de verhoogde instroom van statushouders. Vanwege de extra opgave verhoogde instroom statushouders verwachten we in 2023 hier kosten voor te maken.

Onderwijs

Hieronder is voor dit programma een recapitulatie per soort mutatie opgenomen. In de tabellen erna worden de verschillende mutaties inhoudelijk toegelicht

Recapitulatie

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen baten					
Verlagen baten					
Verhogen lasten	-4.018	-	-	-	-
Verlagen lasten	1.600	-	-	-	-
Overheveling	1.000	-1.000	-	-	-
Verschuiving					
Mutatie bestemmingsreserve	2.418	-	-	-	-
Mutatie algemene dekkingsreserve	-1.000	1.000	-	-	-
Eindtotaal	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Nieuwbouw VE klaslokalen

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verlagen lasten		1.600				
Storting bestemmingsreserve		-1.600				
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

Middelen doteren aan de bestaande reserve van Onderwijshuisvesting om het te kunnen benutten op momenten van de aanvraag en bouw van de VE klaslokalen.

Argument

De incidentele meevaller binnen de gemeentelijke Onderwijsmiddelen, die dit jaar ontstaat door het verloop van Rijksmiddelen van de afgelopen jaren willen we inzetten voor een reservering in kader van nieuwe klaslokalen (huisvesting) voor nieuwbouw Voorschoolse Educatie die we komende jaren zullen nodig hebben, en waar geen budget aan voorhand is vrijgemaakt. Het gaat om 4 klaslokalen met een inschatting van 0,4 miljoen euro per lokaal. Door een toevoeging aan de reserve 'huisvestingsprogramma' van Onderwijshuisvesting, dat valt binnen Programma Onderwijs, willen we dit bedrag alloceren voor deze doelstelling.

Aanpak lerarentekort n.a.v. van mei circulaire 2022

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Overhevelen	1	1.000	-1.000			
Algemene dekkingsreserve	1	-1.000	1.000			
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

Overhevelen van het bedrag dat met de meicirculaire van 2022 voor aanpak lerarentekort beschikbaar is gesteld naar begrotingsjaar 2023

Argument

Voor de aanpak van het lerarentekort in het primair, voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs in de G4 (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht) stelt het kabinet, in navolging van 2021, ook in 2022 aan ieder van deze gemeenten € 1 miljoen beschikbaar.
De in 2021 beschikbaar gestelde middelen waren door vertraging niet volledig benut waardoor ze zijn gereserveerd voor 2022. Met het extra beschikbaar stellen van deze € 1 miljoen in 2022 verwachten we dit bedrag te moeten overhevelen naar 2023.

Reserve piekopvang LR (onderwijs)

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen lasten		-558				
Onttrekking bestemmingsreserve		558				
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

Een bedrag van 0,558 miljoen euro onttrekken uit de reserve piekopvang LR ter dekking van het huisvestingsprogramma in 2022.

Argument

Op 7 december 2021 heeft het college ingestemd met het voorstel ' Programma en Overzicht huisvesting scholen 2022'. Daarin wordt voorgesteld om 558k uit de reserve piekopvang LR in te zetten voor exploitatie uitgaven van het huisvestingsprogramma binnen het programma Onderwijs.

Vrijval reserve vaste activa (onderwijs)

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen lasten		-684				
Onttrekking bestemmingsreserve		684				
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

Een bedrag van 0,684 miljoen euro onttrekken uit de reserve vaste activa ter dekking van het huisvestingsprogramma in 2022.

Argument

Op 7 december 2021 heeft het college ingestemd met het voorstel 'Programma en Overzicht huisvesting scholen 2022'. Daarin wordt voorgesteld om 684k uit de reserve vaste activa in te zetten voor exploitatie uitgaven van het huisvestingsprogramma binnen het programma Onderwijs.

Dekking vaste activa reserve 't Zand t.b.v. exploitatie 2022 (onderwijs)

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen lasten		-2.000				
Onttrekking bestemmingsreserve		2.000				
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

Een bedrag van 2,000 miljoen euro onttrekken uit de reserve vaste activa 't Zand ter dekking van het huisvestingsprogramma in 2022.

Argument

Op 7 december 2021 heeft het college ingestemd met het voorstel 'Programma en Overzicht huisvesting scholen 2022'. Daarin wordt voorgesteld om 2,000 miljoen euro uit de reserve vaste activa 't Zand in te zetten voor exploitatie uitgaven van het huisvestingsprogramma binnen het programma Onderwijs.

Reserve HVP, vrijval oude jaren (onderwijs)

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen lasten		-556				
Onttrekking bestemmingsreserve		556				
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

Een bedrag van 0,556 miljoen euro onttrekken uit de reserve huisvestingsprogramma ter dekking van het huisvestingsprogramma in 2022.

Argument

Op 7 december 2021 heeft het college ingestemd met het voorstel 'Programma en Overzicht huisvesting scholen 2022'. Daarin wordt voorgesteld om 556k uit de reserve huisvestingsprogramma in te zetten voor exploitatie uitgaven van het huisvestingsprogramma binnen het programma Onderwijs.

Onttrekking vaste activa reserve Onderwijs

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen lasten		-220				
Onttrekking bestemmingsreserve		220				
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

Een bedrag van 0,220 miljoen uit de vaste activa reserve MFA Het Zand onttrekken ten gunste van het exploitatiebudget Fonds Stadsverfraaiing van het programma Cultuur.

Argument

Conform het cultuurbeleid van de gemeente, wordt bij nieuwbouw of verbouwingen van openbare gebouwen 1,5% van de bouwsom bestemd voor een aan het gebouw gerelateerde kunstopdracht. In voorgaande jaren zijn de kosten voor kunstwerken in schoolgebouwen opgevangen binnen het exploitatiebudget van het programma Cultuur. Deze kosten kunnen niet met terugwerkende kracht worden toegerekend aan de investering, waardoor een bedrag van 0,220 miljoen euro van de opgebouwde vaste activa reserve voor MFA Het Zand kan vrijvallen.
Door middel van deze vrijval kunnen in 2022 extra kosten gedekt worden die binnen het programma Cultuur gemaakt worden in het kader van Fonds Stadsverfraaiing voor het monument Slavernijverleden en het monument voor de gastarbeiders.

Ondersteuning op maat

Hieronder is voor dit programma een recapitulatie per soort mutatie opgenomen. In de tabellen erna worden de verschillende mutaties inhoudelijk toegelicht

Recapitulatie

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen baten					
Verlagen baten					
Verhogen lasten					
Verlagen lasten					
Overheveling	11.690	-8.340	-2.700	-650	-
Verschuiving					
Mutatie bestemmingsreserve					
Mutatie algemene dekkingsreserve	-11.690	8.340	2.700	650	-
Eindtotaal	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Living lab Eerst een thuis

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Overhevelen		8.800	-5.450	-2.700	-650	
Algemene dekkingsreserve		-8.800	5.450	2.700	650	
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

Beslispunt: de in 2022 beschikbare middelen voor Living lab Eerst een thuis te spreiden over de jaren 2022, 2023, 2024 en 2025

Argument

Door de spreiding van de beschikbare incidentele middelen kan de inzet in de komende jaren gedekt worden.
De regio heeft voortvarend het Eerst een Thuis gedachtegoed opgepakt, waarbij 11 gemeenten wooninitiatieven realiseren. In een aantal gemeenten is de locatie ontwikkeling geen eenvoudige opgaaf, onder meer vanwege bijvoorbeeld goedkeuring door de provincie (ruimtelijk-juridisch kader). Deze wooninitiatieven worden in 2023 opgeleverd, waarna mensen die daar gaan wonen begeleid worden vanuit de living lab Eerst een Thuis middelen. Om deze reden is het belangrijk dat we projectmiddelen reserveren en meenemen naar 2023. Omdat de begeleiding in 3 jaardelen wordt uitgekeerd aan de zorgaanbieders, reserveren we deze middelen voor 2023, 2024 en 2025.

POK-middelen

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verschuiven van Ondersteuning op maat		1.956				
Verschuiven naar Overhead		-1.104				
Verschuiven naar Bewoners en Bestuur		-852				
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

1,956 mln euro van de ontvangen POK-middelen (decembercirculaire) om de dienstverlening van gemeenten te versterken, te verschuiven van het programma Ondersteuning op maat naar de programma's Overhead en Bewoners en bestuur

Argument

In de decembercirculaire 2021 zijn naar aanleiding van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) middelen beschikbaar gekomen om de dienstverlening van gemeenten te versterken op de actielijnen Versterken sociale wijkteams en Robuust rechtbeschermingssysteem. Om aan te sluiten bij de ambities van het nieuwe College is met concrete inzet gewacht tot het Coalitieakkoord.

We zetten deze incidentele middelen binnen het programma Overhead in om een tijdelijke uitbreiding van de datateams te realiseren in 2022 (en eventueel een uitloop naar 2023).
Hiermee maken we op het gebied van datavoorzieningen een inhaalslag voor een breed scala aan ontwikkelingen en verbeteringen in de gemeentelijke dienstverlening. De inzet is gericht op

- het ontsluiten en bijeenbrengen van alle inwonerssignalen, zodat die geanalyseerd en geduid kunnen orden en daarmee tot verbeteringen leiden.
- Het klantvriendelijker maken van digitale interactie met de gemeente
- Het gebruiksvriendelijker en actueler beschikbaar stellen van dienstverleningsinformatie aan medewerkers en leidinggevenden

Binnen het programma bewoners en bestuur zal voor het versterken van de rechtspositie van de inwoners de gemeentelijke ombudsfunctie worden versterkt.

Middelen aanpak dakloosheid

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Overhevelen		2.390	-2.390			
Algemene dekkingsreserve		-2.390	2.390			
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

De in 2022 beschikbare middelen voor de aanpak van dakloosheid in te zetten in de jaren 2022 en 2023

Argument

Door de spreiding van de beschikbare middelen zijn we in staat om in te zetten op projecten die in belangrijke mate bijdragen aan de aanpak van dakloosheid.

Er is momenteel enorme druk op de maatschappelijke opvang. Deze neemt nog toe door de vraag naar opvang van Oekraïners en de keuze om tijdelijk woonplekken met voorrang aan statushouders toe te kennen waardoor uitstroom uit de opvang nog verder beperkt wordt.
Er is door het Rijk landelijk € 65 miljoen per jaar beschikbaar gesteld voor de aanpak van dakloosheid. Voor 2022 hebben we de middelen in de meicirculaire 2022 ontvangen via de decentralisatie uitkering Maatschappelijke opvang. Besluitvorming hierover vindt plaats bij deze Bestuursrapportage. Voor 2023 is de manier van verdelen van de middelen nog niet bekend, wel is bekend dat er een uitname van ca. € 7 miljoen uit de € 65 miljoen wordt gedaan voor opvang van EU-arbeidsmigranten. Daarmee is de hoogte van de middelen voor 2023 nog onzeker en hebben de middelen 2022 een zeer incidenteel karakter. De middelen voor de aanpak van dakloosheid zijn middelen die we als centrumgemeente ontvangen en zetten we daarmee in namens de U16 gemeenten.

Omdat de hoogte van de middelen pas bij de meicirculaire 2022 bekend werd, is volledige inzet van de middelen in 2022 vrijwel onmogelijk. De aanpak betreft niet alleen het geven van ondersteuning, maar ook het bieden van woningen, het kost tijd om dit te realiseren. Daar komt bij dat de aanpak van dakloosheid niet voor (een deel van) 1 jaar kan worden ingezet maar meerjarig is en/of om eenmalige grotere investeringen vraagt, zeker als het om woningen gaat. Er liggen in afstemming met onze partners nu goede plannen die bijdragen aan de doelstellingen en vragen om incidentele inzet van deze middelen. Gezien de druk op de opvang is het belangrijk om snel te kunnen inzetten op projecten die de druk kunnen verlichten, maar door de onzekerheid over (voldoende) financiering voor 2023 en verder en het late beschikbaar komen van de middelen voor 2022 is dit nu niet mogelijk.

Pilot kind- en gezinsbescherming

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Overhevelen		500	-500			
Algemene dekkingsreserve		-500	500			
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

Een deel van de beschikbare middelen voor de pilot kind- en gezinsbescherming verschuiven van 2022 naar 2023.

Argument

Vanuit het Rijk heeft de gemeente de opdracht gekregen om de jeugdbeschermingsketen te verbeteren. Er is lange tijd onduidelijkheid geweest over hoeveel middelen Utrecht zou krijgen en voor welke periode. We hadden er daarom rekening mee gehouden dat we voor 2022 een deel uit gemeentemiddelen moesten bekostigen. Nu blijken we in de meicirculaire toch middelen te krijgen voor 2022 (zie ook de corresponderende posten). Hierdoor maken we de gereserveerde gemeentemiddelen niet op en stellen we voor deze door te schuiven naar 2023. In 2023 kunnen we deze middelen goed gebruiken omdat de subsidie die we in 2022 van het ministerie van Justitie en Veiligheid ontvangen hebben (1 mln), dan niet meer hebben.

Volksgezondheid

Hieronder is voor dit programma een recapitulatie per soort mutatie opgenomen. In de tabellen erna worden de verschillende mutaties inhoudelijk toegelicht

Recapitulatie

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen baten	96				
Verlagen baten					
Verhogen lasten	-96				
Verlagen lasten					
Overheveling					
Verschuiving					
Mutatie bestemmingsreserve					
Mutatie algemene dekkingsreserve					
Eindtotaal	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Detachering arts bij GGDGHOR

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen baten		58				
Verhogen lasten		-58				
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

De baten en lasten voor de inzet Jeugdgezondheidszorg te verhogen met 0,058 miljoen euro.

Argument

We detacheren een Arts bij de GGDGHOR in het kader van het bevorderen van arbeidsmarktmobiliteit. De gemeente Utrecht stimuleert werknemers tot het opdoen van kennis en ervaring bij andere organisaties.

Inzet jeugdgezondheidszorg asielzoekers

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen baten		38				
Verhogen lasten		-38				
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

De baten en lasten voor de inzet Jeugdgezondheidszorg te verhogen met 0,038 miljoen euro.

Argument

Door de gestegen omvang asielzoekers verhogen wij de inzet Jeugdgezondheidszorg. Deze kosten worden vergoed door de GGDGHOR.

Veiligheid

Hieronder is voor dit programma een recapitulatie per soort mutatie opgenomen. In de tabellen erna worden de verschillende mutaties inhoudelijk toegelicht

Recapitulatie

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen baten	1.454	-	-	-	-
Verlagen baten					
Verhogen lasten	-1.454	-	-	-	-
Verlagen lasten					
Overheveling	974	-244	-244	-244	-244
Verschuiving					
Mutatie bestemmingsreserve					
Mutatie algemene dekkingsreserve	-974	244	244	244	244
Eindtotaal	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Effectieve spreiding budget focusgebieden ASW en Kanaalstraat/Damstraat

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Overhevelen		374	-93,5	-93,5	-93,5	-93,5
Algemene dekkingsreserve		-374	93,5	93,5	93,5	93,5
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

Doorschuiven middelen 2022 uit Coalitieakkoord naar komende jaren

Argument

In het Coalitieakkoord zijn voor 2023 tot en met 2026 minder middelen toegekend voor de focusgebieden ASW en Kanaalstraat/Damstraat dan aangevraagd (0,5 miljoen euro op jaarbasis in plaats van de aangevraagde 0,748 miljoen). Om de noodzakelijke basis voor de inzet tot en met 2026 op peil te houden, is het voorstel

- de programmering voor 2022 in te vullen vanuit de eerder beschikbaar gestelde 0,56 miljoen euro (toegekend vanuit voorjaarsnota 2021) en
- de in het coalitieakkoord toegekende 0,374 miljoen euro voor 2022 mee te nemen naar 2023 tot en met 2026 ten behoeve van alliantievorming, bestrijding van ondermijning, fysieke aanwezigheid (o.a. pand ASW) en capaciteit gericht op specifieke problematiek.

Op deze manier kunnen we de aanpak in de komende jaren op peil houden.

Diverse projecten en subsidies op het gebied van veiligheid

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen lasten		-1.454				
Verhogen baten		1.454				
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

De lasten en baten in de begroting 2022 incidenteel verhogen met 1,454 miljoen euro ten behoeve van diverse projecten op het gebied van veiligheid waarvan de lasten worden gedekt uit subsidiebijdragen.

Argument

De gemeente Utrecht voert in 2022 diverse projecten uit op het gebied van veiligheid. De lasten worden gedekt uit versterkingsgelden (ten behoeve van de lokale aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme), BOTOC-middelen (voor het tegengaan van ondermijning) en bijdragen voor Monitor Fluïde Netwerken, voorbereiding programma Grenzen stellen, perspectief bieden en controle coronatoegangsbewijzen.

Budget veilige steden/straatintimidatie

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Overhevelen		600	-150	-150	-150	-150
Algemene dekkingsreserve		-600	150	150	150	150
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

Het voordeel binnen het programma Veiligheid in 2022 door de terugbetaling van de VRU in te zetten voor straatintimidatie in de jaren 2023-2026.

Argument

Straatintimidatie is een prioriteit in het coalitieakkoord zonder middelen. In 2022 is er wel budget maar niet in de jaren 2023-2026. De burgemeester heeft als portefeuillehouder in de commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën toegezegd voor deze bestemming 0,15 miljoen euro per jaar te zoeken aan ruimte binnen het programma Veiligheid. Door de terugbetaling van de VRU (0,744 miljoen euro) naar aanleiding van het voordeel in de jaarrekening 2021 van de VRU is deze ruimte nu beschikbaar (zie paragraaf 1.2).

Overhead veiligheid

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verschuiven van Programma Veiligheid		430	430	430	430	430
Verschuiven naar Programma Overhead		-430	-430	-430	-430	-430
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

De meerjarenbegroting van overhead veiligheid actualiseren.

Argument

De afdeling openbare orde en veiligheid groeit door de ondermijningsaanpak en de toename van openbare ordekwesties in de wijken. De afdelingsoverhead (management en ondersteunende functies) groeit mee. De personele lasten van deze zogenaamde decentrale overhead worden verantwoord op het programma Overhead. De ramingen in de meerjarenbegroting van de programma's dienen hierop aangepast te worden.

Cultuur

Hieronder is voor dit programma een recapitulatie per soort mutatie opgenomen. In de tabellen erna worden de verschillende mutaties inhoudelijk toegelicht

Recapitulatie

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen baten					
Verlagen baten					
Verhogen lasten					
Verlagen lasten	1.350	1.150	-2.500	-	-
Overheveling	105	-263	158	-	-
Verschuiving					
Mutatie bestemmingsreserve	-1.350	-1.150	2.500	-	-
Mutatie algemene dekkingsreserve	-105	263	-158	-	-
Eindtotaal	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Nieuw depot gemeentelijke kunst- en erfgoedcollectie

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Overhevelen		-145	-138	283		
Algemene dekkingsreserve		145	138	-283		
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

Het verschuiven van een gedeelte van het budget voor het nieuw te bouwen depot voor de gemeentelijke kunst- en erfgoedcollectie uit 2024 naar de jaren 2022 en 2023.

Argument

Bij de Voorjaarsnota 2020 is de structurele dekking voor het depot van 0,91 miljoen euro geregeld en vanaf 2024 bij het programma Cultuur in de begroting geplaatst. De verwachte oplevering van het depot staat nu gepland voor de tweede helft van 2025 waarmee een deel van het budget in 2024 niet meer hoeft te worden ingezet voor de structurele lasten van de investering zelf. Met een gedeeltelijke overheveling van het budget in het jaar 2024 naar de jaren 2022 en 2023 is het mogelijk om de aanloopkosten in deze jaren op te vangen en zo ruimte te creëren in de stichtingskostenbegroting van het depot zelf.

Reserve gebruikersvoorzieningen Culturele voorziening Leidsche Rijn

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verlagen lasten		1.350	1.150	-2.500		
Storting in bestemmingsreserve		-1.350	-1.150	2.500		
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

Het instellen van een reserve ter dekking van de gebruikersinvesteringen van culturele voorziening Leidsche Rijn voor stichting Raum en De Plaatsmaker.

Argument

Een deel van de investering in de culturele voorziening Leidsche Rijn valt in demarcatie bij de gebruikers en zal niet worden geactiveerd als gemeentelijk vastgoed. De investeringen die in dit kader zijn toe te schrijven aan stichting Raum en De Plaatsmaker zullen worden gedekt vanuit het aanloopbudget van de culturele voorziening Leidsche Rijn. Deze investeringskosten zijn voorlopig geraamd op 2,8 miljoen euro. Middels een dotatie in de reserve 'gebruikersinvesteringen Culturele voorziening Leidsche Rijn' in de jaren 2022 en 2023 en een reservering vanuit het aanloopbudget 2024 is de dekking van deze investeringen geregeld.

Extra budget 2-jarige regeling 2023-2024 Cultuurnota 'Kunst kleurt de stad'.

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Overhevelen		250	-125	-125		
Algemene dekkingsreserve		-250	125	125		
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

0,25 miljoen euro overhevelen uit het herstel- en innovatiepakket coronamaatregelen ten behoeve van de 2-jarige subsidieregeling 2023-2024 in het kader van de Cultuurnota 'Kunst kleurt de stad'.

Argument

Met het extra budget voor de Tweejarige subsidieregeling 2023-2024 ontstaat ruimte voor extra instroom van veelbelovende makers en initiatieven. Het besluit tot verruiming van het budget van de 2-jarige regeling ligt in lijn met het collegebesluit ‘Actualisatie Herstel & Innovatie pakket culturele sector’ waarover de raad op 7 december 2021 is geïnformeerd. Deze kosten zijn gedekt vanuit middelen die het Rijk beschikbaar heeft gesteld ter compensatie van coronamaatregelen

Samenleven en Sport

Hieronder is voor dit programma een recapitulatie per soort mutatie opgenomen. In de tabellen erna worden de verschillende mutaties inhoudelijk toegelicht

Recapitulatie

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen baten	50	50	50	50	50
Verlagen baten					
Verhogen lasten	-50	-50	-50	-50	-50
Verlagen lasten	2.300	-	-	-	-
Overheveling	125	-125	-	-	-
Verschuiving					
Mutatie bestemmingsreserve	-2.300	-	-	-	-
Mutatie algemene dekkingsreserve	-125	125	-	-	-
Eindtotaal	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Reservering investeringsruimte Sport

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verlagen lasten		2.300				
Storting bestemmingsreserve		-2.300				
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

Het voorziene overschot op het kapitaallastenbudget binnen het programma Samenleven en Sport te reserveren voor de toekomstige vervanging van zwembaden Den Hommel en De Kwakel.

Argument

Het programma Samenleven en Sport beschikt over een budgettaire bandbreedte voor investeringen. Voor 2022 wordt voorzien dat het budget incidenteel niet volledig wordt benut. Op lange termijn wordt een knelpunt voorzien op het moment dat Den Hommel en De Kwakel vervangen moeten. Door nu het overschot te reserveren kan dit toekomstige knelpunt worden beperkt.

Hogere baten en lasten uitbreiding kunstgrasvelden

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen lasten		-50	-50	-50	-50	-50
Verhogen baten		50	50	50	50	50
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

Hogere lasten en baten voor de uitbreiding van kunstgrasvelden.

Argument

De uitbreiding van de kunstgrasvelden genereren hogere opbrengsten. Hier staat tegenover dat de lasten van beheer en onderhoud toenemen.

Slavernijverleden

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Overhevelen		125	-125			
Algemene dekkingsreserve		-125	125			
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

Het overhevelen van 0,125 mln euro van 2022 naar 2023 voor het creëren van bewustwording over het slavernijverleden

Argument

In het coalitieakkoord is 0,175 miljoen euro beschikbaar gesteld voor het jaar 2022 om meer bewustwording te creëren over het slavernijverleden en de kennis over deze geschiedenis van de stad te vergroten. In 2023 vieren we dat de slavernij 150 jaar geleden is afgeschaft. We stellen voor een deel van het budget (0,125 miljoen euro) over te hevelen naar 2023, zodat we de subsidieregeling ook in dit herdenkingsjaar kunnen voortzetten

Recapitulatie

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen baten	50	50	50	50	50
Verlagen baten					
Verhogen lasten	-50	-50	-50	-50	-50
Verlagen lasten	2.300	-	-	-	-
Overheveling	125	-125	-	-	-
Verschuiving					
Mutatie bestemmingsreserve	-2.300	-	-	-	-
Mutatie algemene dekkingsreserve	-125	125	-	-	-
Eindtotaal	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Reservering investeringsruimte Sport

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verlagen lasten		2.300				
Storting bestemmingsreserve		-2.300				
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

Het voorziene overschot op het kapitaallastenbudget binnen het programma Samenleven en Sport te reserveren voor de toekomstige vervanging van zwembaden Den Hommel en De Kwakel.

Argument

Het programma Samenleven en Sport beschikt over een budgettaire bandbreedte voor investeringen. Voor 2022 wordt voorzien dat het budget incidenteel niet volledig wordt benut. Op lange termijn wordt een knelpunt voorzien op het moment dat Den Hommel en De Kwakel vervangen moeten. Door nu het overschot te reserveren kan dit toekomstige knelpunt worden beperkt.

Hogere baten en lasten uitbreiding kunstgrasvelden

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen lasten		-50	-50	-50	-50	-50
Verhogen baten		50	50	50	50	50
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

Hogere lasten en baten voor de uitbreiding van kunstgrasvelden.

Argument

De uitbreiding van de kunstgrasvelden genereren hogere opbrengsten. Hier staat tegenover dat de lasten van beheer en onderhoud toenemen.

Slavernijverleden

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Overhevelen		125	-125			
Algemene dekkingsreserve		-125	125			
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

Het overhevelen van 0,125 miljoen euro van 2022 naar 2023 voor het creëren van bewustwording over het slavernijverleden

Argument

In het coalitieakkoord is 0,175 miljoen euro beschikbaar gesteld voor het jaar 2022 om meer bewustwording te creëren over het slavernijverleden en de kennis over deze geschiedenis van de stad te vergroten. In 2023 vieren we dat de slavernij 150 jaar geleden is afgeschaft. We stellen voor een deel van het budget (0,125 miljoen euro) over te hevelen naar 2023, zodat we de subsidieregeling ook in dit herdenkingsjaar kunnen voortzetten

Utrechts Vastgoed

Hieronder is voor dit programma een recapitulatie per soort mutatie opgenomen. In de tabellen erna worden de verschillende mutaties inhoudelijk toegelicht

Recapitulatie

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen baten					
Verlagen baten	-1.375	-	-	-	-
Verhogen lasten	-1.903	-	-	-	-
Verlagen lasten	720	-	-	-	-
Overheveling					
Verschuiving					
Mutatie bestemmingsreserve	2.558	-	-	-	-
Mutatie algemene dekkingsreserve	-	-	-	-	-
Eindtotaal	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Onttrekking reserve Leegstand Utrechts Vastgoed

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verlagen baten		-1.375				
Verhogen lasten		-525				
Onttrekking bestemmingsreserve		1.900				
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

Een bedrag van 1,900 miljoen euro te onttrekken uit de reserve Leegstand Utrechts Vastgoed ter dekking van de verwachte huurderving in 2022.

Argument

Een vastgoedportefeuille heeft altijd te maken met leegstand. Een zekere mate van leegstand is noodzakelijk om de flexibiliteit te hebben om snel huisvesting mogelijk te maken. Jaarlijks wordt een percentage van de huuropbrengsten aan de reserve Leegstand Utrechts Vastgoed toegevoegd.
Bij de Tweede Bestuursrapportage maken wij een inschatting van de verwachte huurderving in 2022. Door de bijbehorende onttrekking uit de reserve reeds in de begroting te verwerken, zal het resultaat bij de jaarstukken minder van de begroting afwijken.

Onttrekking reserve Stadskantoor

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen lasten		-1.378				
Onttrekking bestemmingsreserve		1.378				
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

Een bedrag van 1,378 miljoen euro te onttrekken uit de reserve Stadskantoor op basis van de verwachte onderhoudskosten 2022.

Argument

Bij de kredietaanvraag voor de aankoop van het Stadskantoor is afgesproken om een voorziening op te bouwen ter dekking van onderhoudskosten. Om aan de BBV-regelgeving te voldoen is de voorziening omgezet in de reserve Stadskantoor. De reserve wordt in de eerste jaren gebruikt voor het onderhoud. Aan het einde van de looptijd loopt de reserve op ten behoeve van het op prijspeil krijgen van kapitaallastenbudget voor vervangingsinvestering. Door middel van deze mutatie worden de verwachte onderhoudskosten voor 2022 aan de reserve onttrokken.

Toevoeging reserve Energieneutraal Kernvastgoed

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verlagen lasten		720				
Toevoeging bestemmingsreserve		-720				
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

Een bedrag van 0,720 miljoen euro toe te voegen aan de reserve Energieneutraal kernvastgoed.

Argument

De bestemmingsreserve ten behoeve van ‘volledig duurzaam gemeentelijk vastgoed in 2040’ dient om toekomstige besparingen en nog niet bestede middelen voor de onrendabele top te reserveren voor toekomstige projecten. Hiermee blijft de raad budgetrecht houden over de middelen volledig duurzaam gemeentelijk vastgoed in 2040 en zijn deze middelen geoormerkt voor CO2-reductie bij het Utrechtse kernvastgoed. Het is van belang dat de bestemming van de middelen ongewijzigd blijft, omdat zonder deze middelen de onrendabele top van investeringen en onrendabele kapitaalslasten niet gedekt kunnen worden.
De in 2022 gemaakte kosten met betrekking tot duurzaamheidsinvesteringen zullen door middel van een bestedings- en dekkingsvoorstel aan de reserve onttrokken worden.

Overhead

Onttrekking ICT Reserve

x € 1.000

Omschrijving	Beslispunt	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen lasten		-5.442				
Onttrekking bestemmingsreserve		5.442				
Eindtotaal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beslispunt

Een bedrag van 5,442 miljoen euro onttrekken aan de ICT-reserve ten behoeve van ICT-projecten.

Argument

De ICT-reserve is ingesteld om schommelingen op te vangen wanneer de uitvoering van meerjarige ICT-projecten, zoals gegevensbescherming, informatiebeheer, Werken 3.0 en de cloud transitie, niet synchroon loopt met de jaarbudgetten.

2.2 Bijsturingsvoorstellen Investeringen

Bijsturingsvoorstellen voor kredieten maken deel uit van de tweede bestuursrapportage paragraaf Investeringen. Hiermee voldoen we aan de regels van het BBV. In de Eerste Bestuursrapportage 2022 is al een groot deel van de wijzigingen in de investeringskredieten opgenomen en vastgesteld door de Raad. In deze tweede bestuursrapportage doen wij voor twee programma's aanvullende wijzigingsvoorstellen van investeringsprojecten. De programma's waar dit van toepassing is, zijn:

- Samenleven en Sport
- Utrechts Vastgoed

Bij overige investeringskredieten waar we voor het jaar 2022 nog een wijziging verwachten in het kader van de rechtmatigheid, zullen we dit in 2022 ook nog aan de raad voorleggen door middel van een raadsvoorstel.
Wijzigingen van investeringskredieten voor de jaren 2023 en verder zullen betrokken worden bij Eerste Bestuursrapportage 2023, inclusief de bijbehorende begrotingswijziging.

2.2.1 Investeringsprojecten Samenleven en sport

Vervangingsinvesteringen

x € 1.000

Project	Geautoriseerde uitgaven t/m 1e Berap 2022	Bijsturings-voorstellen 2e Berap 2022	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2e Berap 2022
Projecten Welzijn	-1.532	1.532	0
Projecten Buitensportaccommodaties - Velden & sportconstructies	-7.696	-140	-7.836
Totaal	**-9.228**	**1.392**	**-7.836**

Toelichting

Projecten Welzijn
Binnen het programma is gewerkt aan een nieuw meerjarig perspectief buurtcentra 2022 -2032. Dit heeft tot een nieuwe aanpak geleid, waardoor diverse oude kredieten, drie vervangingsinvesteringen en één uitbreidingsinvestering B (zie onderstaand), komen te vervallen. Voor de nieuwe aanpak is een investeringsband gecreëerd om de ambities te realiseren.

Projecten Buitensportaccommodaties - Velden & sportconstructies
Voor het sportpark Marco van Basten wordt een nieuw kunstgrasveld aangelegd. Het krediet was alleen aangevraagd voor de toplaag en niet voor een gehele ombouw. De dekking komt uit het programma.

Uitbreidingsinvesteringen Categorie A

x € 1.000

Project	Geautoriseerde uitgaven t/m 1e Berap 2022	Bijsturings-voorstellen 2e Berap 2022	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2e Berap 2022
Binnensportaccommodaties - Gebouwen & installaties	-20.009	-50	-20.059
Totaal	**-20.009**	**-50**	**-20.059**

Toelichting

Binnensportaccommodaties - Gebouwen & installaties:
Bij de Eerste bestuursrapportage is het krediet opgehoogd met een bedrag van 748 duizend euro. Dit had 798 moeten zijn. Voor de onderbouwing verwijzen wij naar het Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed 2022.

Uitbreidingsinvesteringen Categorie B

x € 1.000

Project	Geautoriseerde uitgaven t/m 1e Berap 2022	Bijsturings-voorstellen 2e Berap 2022	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2e Berap 2022
Jongerenhuiskamer de Meern	-157	157	0
Totaal	**-157**	**157**	**0**

2.2.2 Investeringsprojecten Vastgoed

x € 1.000

Vervangingsinvesteringen	Geautoriseerde uitgaven t/m 1e Berap 2022	Bijsturings-voorstellen 2e Berap 2022	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2e Berap 2022
Cultuur	*	*	*
Erfgoed	*	*	*
Gemeentelijke Huisvesting	*	*	*
MFA's	*	*	*
Welzijn	*	*	*
Zorg	*	*	*
Overig/Overig Beleid	*	*	*
Totaal	**-142.739**	**-1.553**	**-144.292**

***** Bovenstaande bedragen mogen niet openbaar worden gepubliceerd in verband met geheimhouding aanbestedingen. Deze investeringen lichten wij nader toe op de geheime bijlage Investeringsprojecten Vastgoed (geheime bijlage bij de Tweede Bestuursrapportage 2022).

Toelichting bijsturing

Portefeuille Erfgoed - 1E POLDERWG 004 (G) (FORT AAN DE KLOP)
Voor het realiseren van het nieuwbouwproject van een loods op Fort aan de Klop is vanwege verandering van de scope en prijsstijgingen een verhoging van de geautoriseerde uitgaven noodzakelijk. De aanvullende kosten worden gedekt door hogere huurinkomsten.

Portefeuille MFA's - EMILE HULLEBROECKSTRAAT 060-066 (SPOOR 2)
In de multifunctionele accommodatie Emile Hullebroeckstraat vindt binnenkort een huurdersmutatie en bijbehorend gebruikersonderhoud plaats.
Daarnaast staat in 2025 vanuit de gemeente een grootschalige renovatie gepland. Het is efficiënt en kostenbesparend om een aantal van die werkzaamheden nu al uit te voeren in combinatie met de geplande onderhoudswerkzaamheden. Hiermee wordt voorkomen dat over een paar jaar het deel wat nu verbouwd wordt weer open moet voor de grootschalige renovatie.
De oplevering van deze tussentijdse werkzaamheden staat gepland in 2023.

Portefeuille Welzijn - OUDWIJKERDWARSSTRAAT 148 (BUURTHUIS OUDWIJK)
Voor het realiseren van het project Podium Oost is vanwege verandering van de scope en prijsstijgingen een verhoging van de geautoriseerde uitgaven noodzakelijk. Zo zijn door nadere afstemming met de eindgebruiker (Bestuur Stichting Podium Oost) de eisen en wensen aangaande de renovatie aangepast. De aanvullende kosten worden gedekt door hogere huurinkomsten en een interne bijdrage vanuit het beleidsveld.

3. Peilstok Stedelijke Ontwikkeling

Inleiding

In de Peilstok Stedelijke Ontwikkeling geven wij een actueel beeld van de verdeling van de actuele plancapaciteit woningbouw (lange termijn) en de stedelijke prognose woningbouw (korte termijn 2022-2024), rapporteren wij over de stand van de grondexploitatieprojecten (binnenstedelijk, Leidsche Rijn, en Stationsgebied), het financieel kader Merwedekanaalzone en de stand van zaken van de investeringsimpuls RSU, voor zover deze afwijkt van het Meerjaren Perspectief Ruimte 2022 (MPR 2022). We rapporteren over de ontwikkeling van lasten en baten gedurende de eerste helft van 2022 en de prognose voor de tweede helft van 2022. Dit geeft een actueel beeld van de jaarschijf 2022 en daarmee de stand van het onderhanden werk. Daarnaast lichten we de ontwikkelingen toe die het geprognosticeerd saldo van de grondexploitaties zoals gepresenteerd in MPR 2022 kunnen beïnvloeden. Het risicoprofiel van met name de grondexploitatie Leidsche Rijn is toegenomen als gevolg van onder andere de stijgende bouwprijzen.

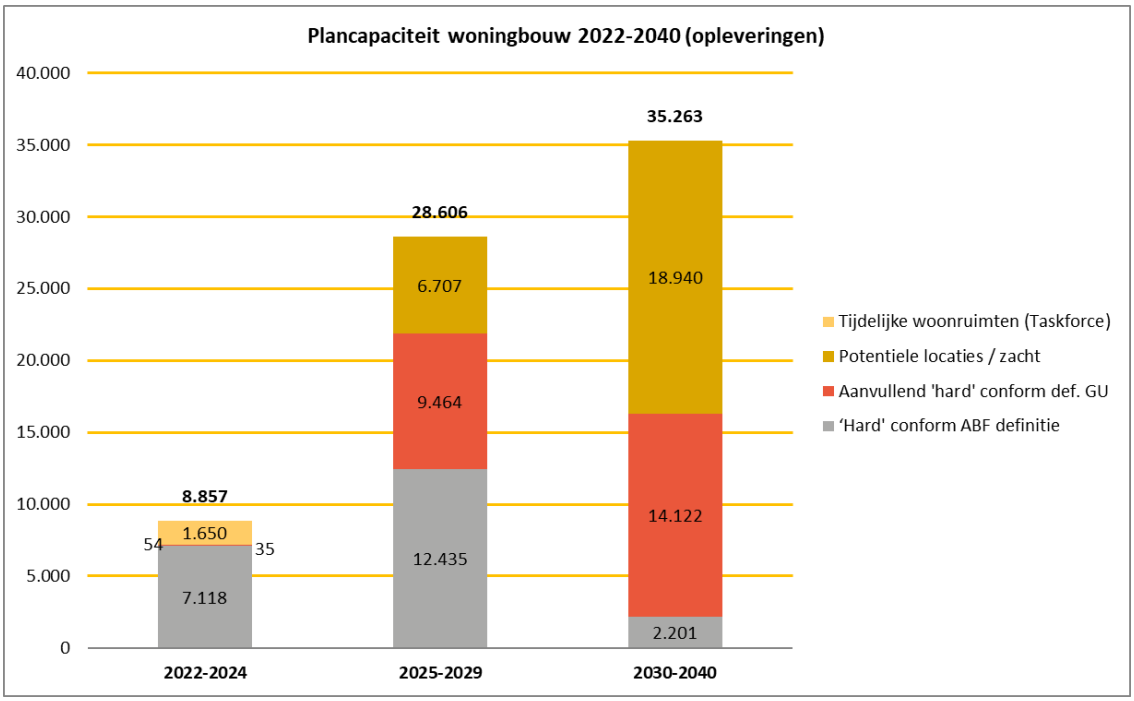
De prognoses ten aanzien van de woningbouwproductie worden onzekerder als gevolg van de veranderende marktomstandigheden zoals stijgende bouwkosten en rente, schaarste aan bouwmaterialen, beschikbaarheid van aannemers en het tekort aan personeel (zowel in de voorbereidingsfasen als in de bouwfase). Ook de stikstofproblematiek speelt hierin een rol. We zien dan ook dat projecten vertragen. Voor 2022 is de verwachting dat 1.000 woningen in aanbouw worden genomen. Voor 2023 en 2024 kiezen we er dan ook voor om de aftopping (zie paragraaf '*Prognose start bouw korte termijn 2022-2024*' voor nadere toelichting) te verhogen waarbij we merken dat de huidige onzekerheid zich moelijk in een percentage van aftopping laat vangen.

Van de harde plancapaciteit (conform gemeentelijke definitie) bestaat 34% uit zelfstandige sociale huurwoningen en 4% onzelfstandige studenteneenheden. 24% van de plancapaciteit valt in het middensegment (koop/huur). In het Coalitieakkoord 2022-2026 is aangegeven dat we bij nieuwe projecten een prijsklasseverdeling hanteren van 40% sociale huurwoningen en 35% uit de midden-categorie (huur en koop). Op dit moment werken we aan de uitwerking van deze ambitie voor de woningbouwprogrammering. Conform toezegging wordt de Raad hierover per brief geïnformeerd voor 1 oktober. Dit verwerken we in het MPR 2023 en wordt waar nodig ter besluitvorming voorgelegd.

3.1 Actuele ontwikkelingen woningbouw

Plancapaciteit woningbouw lange termijn

Het beeld (met peildatum 1 juli 2022) ten aanzien van de totale gemeentelijke plancapaciteit (hard en zacht) komt in hoofdlijnen overeen met het MPR 2022. Op dit moment omvat deze 63.500 tot 71.000 woningen (exclusief woningen taskforce tijdelijke woonruimte). Van de totale plancapaciteit vallen circa 21.750 woningen onder de door ABF Research (en Rijk) gehanteerde strikte definitie van harde plancapaciteit (minimaal vastgesteld of onherroepelijk planologisch juridisch kader). Dit is een lichte toename ten opzichte van het MPR 2022 als gevolg van de vaststelling van bestemmingsplannen voor de Beneluxlaan 901, Gansstraat 143-147, Johan Wagenaarkade 1-10 bis en Merwedekanaalzone deelgebied 4, Defensieterrein, 1e Herziening.

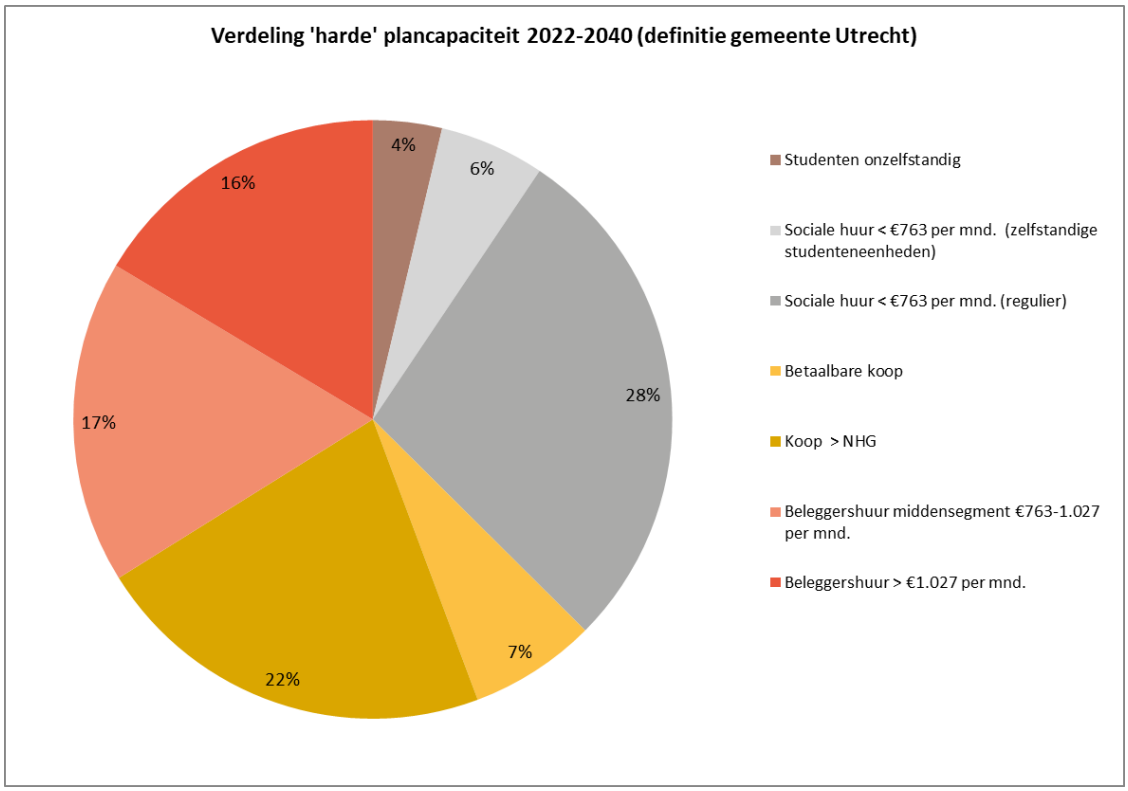

De gemeentelijke definitie van 'harde' plancapaciteit resulteert in een plancapaciteit van circa 43.000-45.000 woningen (zie voor toelichting definitie 'hard' pagina 14 van het MPR 2022). Onder de 'harde' plancapaciteit vallen dus ook projecten die zich in een zeer vroeg planstadium bevinden waarbij we de intentie hebben uitgesproken om mee te werken maar daadwerkelijke realisatie afhankelijk is van voorwaarden waaronder bijvoorbeeld mobiliteit.
Aanvullend onderscheiden we nog een zachte potentiële plancapaciteit van ruim 20.500-25.500 woningen. Daarnaast is sinds medio 2021 een taskforce versneld toevoegen tijdelijke woonruimte gestart. De taskforce is opgezet om de urgente woningvraag in het sociale segment op korte termijn te verlichten. We hebben de ambitie om in de periode 2022 – 2025 jaarlijks 700 à 1.050 tijdelijke woonruimtes toe te voegen. Hiervan zijn inmiddels 850 – 1.650 woningen gelokaliseerd en worden naar verwachting de komende jaren gerealiseerd.

Als uitwerking van ontwikkelperspectief 'Utrecht nabij' en de RSU 2040 worden in UNED verband gebiedsonderzoeken uitgevoerd, waarin onder andere wordt gekeken naar mogelijkheden (bandbreedtes) voor woningbouw na 2030. De uitkomsten kunnen leiden tot bijstellingen van de potentiële plancapaciteit.
Daarnaast hebben we in het Coalitieakkoord 2022-2026 aangegeven dat we in Rijnenburg kiezen voor het ontwikkelen van een combinatie van permanente energieopwekking en woningbouw conform scenario Klein Rijnenburg waarbij we blijven inzetten op volle capaciteit van het energielandschap. Het uitgangspunt is dat het toevoegen van Rijnenburg aan de RSU 2040, de projecten Merwedekanaalzone, Papendorp, A12-zone en Lunetten- Koningsweg niet mag schaden omdat deze ontwikkelingen de hoogste prioriteit hebben. Vanwege de vele uitdagingen, onder andere bij het goed bereikbaar maken van deze stadswijk, zal de bouw in ieder geval niet voor 2035 starten.
Deze ontwikkeling is niet meegenomen in bovenstaande cijfers. Bovenstaande willen we bij het MPR 2023 verwerken.

Relatie met de bestaande voorraad en lange termijn doelstellingen

Als we kijken naar de verdeling van de 'harde' plancapaciteit (conform de door de gemeente Utrecht gehanteerde definitie) ziet de verdeling in woon-/prijscategorieën er zoals in onderstaand figuur weergegeven uit.

De omvang en verdeling van de plancapaciteit zijn dynamisch en worden jaarlijks bijgesteld op basis van de actuele projectinformatie. Voor projecten waar bijvoorbeeld alleen een intentiedocument is vastgesteld waarin geen concrete uitspraken zijn gedaan over het te onderzoeken programma, is een inschatting gemaakt van het programma. Ook zijn voor gebiedsontwikkelingen waar in omgevingsvisies alleen percentages zijn vastgelegd voor specifieke categorieën (bijvoorbeeld aandeel sociale huur) aannames gedaan voor het overige deel van het programma (gelijkmatig verdeeld). Op de peildatum van 1 juli is de plancapaciteit nog niet aangepast naar aanleiding van nieuwe ambities uit het Coalitieakkoord 2022-2026. Voor 1 oktober zullen wij de raad informeren hoe we deze ambities toepassen op de planvoorraad. Dit verwerken we in het MPR 2023.

Het figuur laat geringe verschuivingen zien ten opzichte van het MPR 2022. De harde plancapaciteit bestaat voor 34% (33% in het MPR 2022) uit zelfstandige sociale huurwoningen waarvan 6% zelfstandige studenteneenheden en 28% reguliere sociale huurwoningen. Hierbij is geen rekening gehouden met tijdelijke woningbouw die wordt gerealiseerd op het BEFU-terrein, Pagelaan 1, Tussen de Rails, de Wetering, Voorn, P+R Overvecht, Archimedeslaan en Amsterdamsestraatweg (in totaal 850 – 1.650 eenheden) met huurprijzen in het sociale segment. Zoals gesteld in het Coalitieakkoord 2022-2026 willen we prioriteit geven aan meer onzelfstandige studentenhuisvesting. Dit doen we met een stimuleringsregeling onzelfstandige studentenhuisvesting en door te kijken of de erfpachtconversieregeling een bijdrage kan leveren. Op dit moment is het aandeel onzelfstandige studenteneenheden 4% van de harde plancapaciteit. Hierbij moet worden opgemerkt dat onzelfstandige eenheden in de Basisregistraties Adressen en Gebouwen' (BAG) - en daarmee in de woningvoorraad - niet worden geregistreerd. 24% van de harde plancapaciteit valt in het middensegment (koop/huur) zoals in de Woonvisie is gedefinieerd waar dit in het MPR 2022 25% betrof. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door afrondingsverschillen. In het Coalitieakkoord 2022-2026 geven we aan dat we bij nieuwe projecten een prijsklasseverdeling hanteren van 40% sociale huurwoningen en 35% uit de midden-categorie (huur en koop). Op dit moment werken we aan de uitwerking van deze ambitie voor de woningbouwprogrammering. Conform toezegging wordt de Raad hierover per brief geïnformeerd voor 1 oktober. Dit verwerken we in het MPR 2023 en wordt waar nodig ter besluitvorming voorgelegd.

Prognose start bouw korte termijn 2022-2024

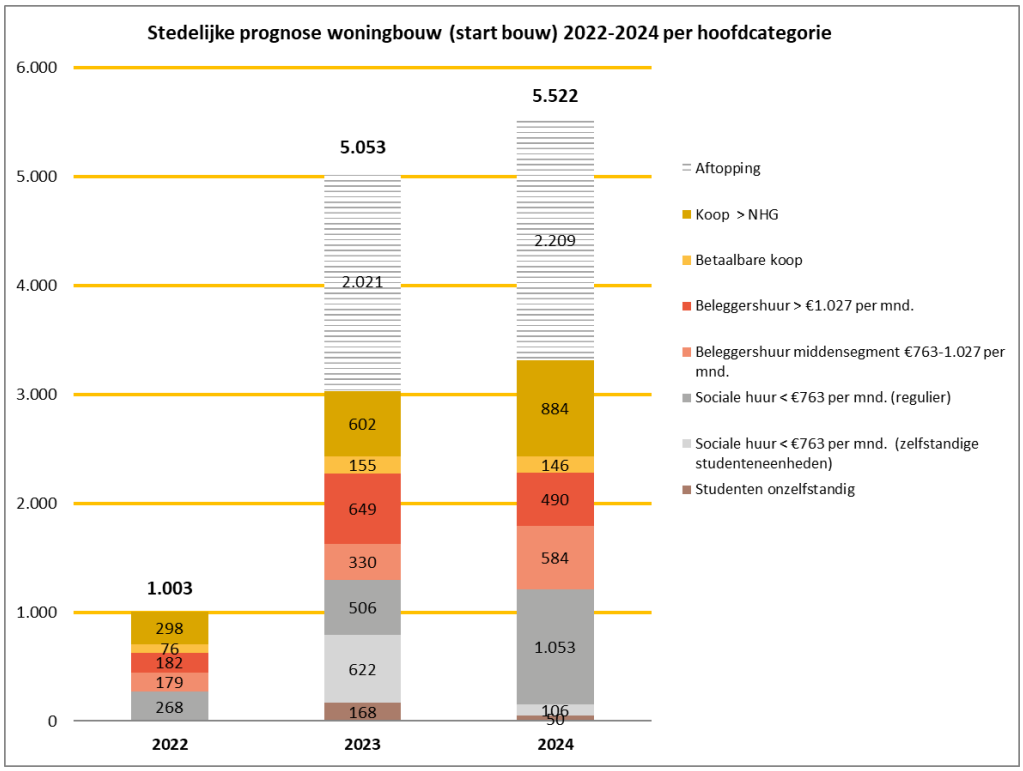
De prognose start bouw voor de korte termijn (2022-2024) is in onderstaand figuur weergegeven. In het MPR2021 hebben wij eerder de systematiek ten aanzien van de prognose en aftopping nader toegelicht. Voor 2022 is de verwachting dat 1.000 woningen in aanbouw worden genomen waar we in het MPR 2022 uit gingen van 1.300 woningen. Dit komt onder andere door vertraging in de start bouw van de eerste bouwblokken in het project Kruisvaartkade zoals toegelicht in de bijlage 'Voortgang woningbouwprojecten 250+'. In verband met onzekere (markt) omstandigheden (zie kader) kiezen we ervoor om de aftopping voor 2023 en 2024 verder te verhogen van 30% naar 40%. Voor 2023 gaan we uit van 3.000 tot 5.000 woningen en voor 2024 hanteren we een bandbreedte van 3.300 tot 5.500 woningen. Daarbij merken we op dat de in het kader geschetste onzekerheid zich moeilijk in een percentage van aftopping laat uitdrukken.

Onzekere (markt)omstandigheden woningbouwproductie

Als gevolg van de veranderende marktomstandigheden zoals stijgende bouwkosten en rente, schaarste aan bouwmaterialen, beschikbaarheid van aannemers en het tekort aan personeel (zowel in de voorbereidingsfasen als in de bouwfase) worden de prognoses ten aanzien van de woningbouwproductie onzekerder. Ook de stikstofproblematiek speelt hierin een rol. Op deze problematiek in relatie tot het bouwtempo gaan wij specifieker in bij de beantwoording van de gestelde raadsvragen (jaargang 2022 nummer 95).

Tevens hebben we in het MPR 2022 geconstateerd dat besluitvormingsprocessen in combinatie met de complexiteit van de integrale opgaven bij een aantal projecten meer tijd en aandacht vergen. We hebben op dit moment onvoldoende beeld wat de effecten van de aanpassing van het actieplan middenhuur en de ambities uit het coalitie akkoord (o.a. woningbouwprogrammering) zijn op het tempo van de productie.

In bredere zin zien we dat door deze marktomstandigheden in combinatie met de gestapelde ambities in projecten dat de investeringsbesluiten naar achter worden geschoven tot vlak voor het moment start bouw. Afhankelijk van de fase waarin een project zich bevindt is het nu dus al wel of niet concreet merkbaar.
Enkele factoren hebben al geleid tot vertraging van de start van de bouw van projecten zoals de herontwikkeling van het Smakkelaarsveld (zie raadsbrief over de voortgang) en Wisselspoor/2e Daalsedijk deelgebied 2 t/m 4. Voor Merwede fase 1 is aangegeven dat, ondanks dat het project vooralsnog op planning loopt, de bouwkosten onder spanning staan en kunnen leiden tot vertraging.

Met oog op de urgente vraag ten aanzien van de woningbehoefte op de (zeer) korte termijn is komende jaren extra aandacht en inzet nodig voor het op tempo houden van de bouwproductie. Hiervoor worden twee lijnen ingezet:

- Het opzetten van de Taskforce versneld toevoegen tijdelijke woonruimte (circa jaarlijks 700 – 1.050 tijdelijke woningen in de periode 2022 – 2025) (zie raadsbrieven tijdelijk wonen).
- Continue aandacht en interventies om de planvorming, besluitvorming en uitvoering van de woningbouwprojecten (in samenhang met de andere opgaven) te optimaliseren, opdat vertragingen worden voorkomen c.q. versnellingen worden gerealiseerd.

Voortgang 250+ projecten/gebiedsontwikkelingen

Om meer inzicht te geven in de voortgang van de woningbouwproductie rapporteren we vanaf het MPR 2021 halfjaarlijks specifiek over de projecten (of gebiedsontwikkelingen) met meer dan 250 woningen (bijlage Voortgang woningbouwprojecten 250+). De projecten aan de Gerbrandystraat 20 (voormalig belastingkantoor) en LRC Oost bouwblok E7 en E8 zijn inmiddels opgeleverd. Voor de Bernadottelaan 11-13 is het intentiedocument vastgesteld en daardoor toegevoegd aan het overzicht.

In totaal gaat het op dit moment om 33 (deel)projecten. Ten opzichte van het MPR 2022 zijn voor Kruisvaartkade, Beurskwartier, Groenewoud, de hoogbouw MARK (LRC), Thomas a Kempisplantsoen en Livingstonelaan de prognoses van de planning start bouw bijgesteld.
We zien dat er verschillende factoren zijn die de doorlooptijd van projecten beïnvloeden, zoals tegenvallers tijdens het bouwrijp maken, stijgende bouwkosten, een langer ontwerptraject en ook langere onderhandelingen dan verwacht hebben effect op de planning. We starten in 2022 met actualisatie van het Utrechts Plan Proces. Dit kunnen we alleen samen met de gemeenteraad, daarom gaan we hierover samen in gesprek.

3.2 Grondexploitaties

3.2.1 Binnenstedelijke Grondexploitaties

1. Jaarschijf 2022

In de Programmabegroting 2022 is voor de binnenstedelijke grondexploitaties een jaarsnede 2022 voor lasten en baten opgenomen. Deze jaarsnede is bij de actualisatie van de grondexploitaties (MPR 2022) bijgesteld (kolom Programmabegroting 2022). In deze paragraaf rapporteren wij over de ontwikkeling van lasten en baten gedurende de eerste helft van 2022 en de prognose voor de tweede helft van 2022. Dit geeft een actueel beeld van de jaarschijf 2022.

Toelichting prognose lasten en baten 2022

Op basis van de tot 1 juli 2022 daadwerkelijk gerealiseerde lasten en baten inclusief de projectplanningen, is de resterende prognose voor 2022 bepaald. Op basis van deze analyse worden in 2022 minder lasten (21,6 miljoen euro) en minder baten (18,4 miljoen euro) verwacht dan begroot voor de binnenstedelijke grondexploitaties.

Lasten

x € 1.000.000

Lasten (in miljoenen euro's)	Programma begroting 2022	Resultaat 1e helft 2022	Prognose 2e helft 2022	Peilstok prognose 2022	Afwijking tov begroting 2022
BRM / WRM	-11,9	-0,8	-5,7	-6,5	-5,4
Verwerving	-49,7	-1,3	-37,1	-38,4	-11,3
VAT-kosten	-3,8	-0,2	-0,8	-1	-2,8
Plankosten	-7	-2,2	-3,8	-6	-1
Bijdragen aan	-0,6	0	-0,5	-0,5	-0,1
Rente	-0,6	0	-0,6	-0,6	0
Overig	-1,4	-0,1	-0,3	-0,4	-1
Totaal lasten	-75	-4,6	-48,8	-53,4	-21,6

De totale verwachte afwijking van de lasten ten opzichte van de Programmabegroting 2022 bedraagt 21,6 miljoen euro. De afwijkingen hebben voornamelijk betrekking op verschuivingen in de planning van de binnenstedelijke grondexploitaties. Binnen de volgende grondexploitaties worden in 2022 geraamde lasten doorgeschoven naar 2023: Merwedekanaalzone deelgebied 5: OPG Busstalling (2,5 miljoen euro), Beurskwartier (11,5 miljoen euro), Zuilense Vecht (1,0 miljoen euro), Hart van de Meern (2,3 miljoen euro), BEFU (2,8 miljoen euro) en Merwedekanaalzone deelgebied 4: Defensieterrein (1,4 miljoen euro) en Overig (0,1 miljoen euro). De vertragingen worden voornamelijk veroorzaakt door uitloop in planologische procedures en projectspecifieke vertragingen.

Baten

x € 1.000.000

Baten (in miljoenen euro's)	Programma begroting 2022	Resultaat 1e helft 2022	Prognose 2e helft 2022	Peilstok prognose 2022	Afwijking tov begroting 2022
Woningbouw	15,5	0,0	15,1	15,1	-0,4
Niet-woningbouw	5,5	0,0	2,0	2,0	-3,5
Bijdragen derden	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0
Overig	18,8	0,0	4,3	4,3	-14,5
Totaal baten	39,9	0,0	21,5	21,5	-18,4

Ten opzichte van de Programmabegroting 2022 bedraagt de totale verwachte afwijking aan de batenkant 18,4 miljoen euro. De tabel laat zien dat het merendeel van de baten woningbouw (15,1 miljoen euro) in de tweede helft van 2022 wordt ontvangen. Alleen Centrumplan Vleuten kent een kleine afwijking ten opzichte van de begroting van 0,4 miljoen euro.
In 2022 verwachten wij minder baten Niet-woningbouw (3,5 miljoen euro) te ontvangen dan geraamd. Dit heeft voornamelijk betrekking op de grondexploitatie Merwedekanaalzone 5: OPG Busstalling. Grondopbrengsten voor de VO school Merwede (bouwblok 3) worden dit jaar niet voorzien en schuiven door naar 2023.
Het restant van de baten Overig wordt naar verwachting in de tweede helft van 2022 ontvangen en heeft betrekking op Merwedekanaalzone deelgebied 5: OPG Busstalling (4,3 miljoen euro). Dit is minder dan was voorzien bij het MPR 2022 en is het gevolg van uitwerkingen in het project (effectuering ruilovereenkomsten en planontwikkeling van één van de bouwblokken) die meer tijd vragen dan aanvankelijk verwacht. De baten schuiven door naar 2023 (circa 14,5 miljoen euro). Verschuivingen hebben een beperkt financieel effect.

Over grondexploitatie deelgebied 5 rapporteren wij ook in het kader van de Regeling Risicovolle Projecten. Tegelijk met de Tweede bestuursrapportage zal ook de voortgangsrapportage Merwede fase 1 voorliggen.

In 2022 geopende grondexploitatie

BEFU
De lopende grondexploitatie BEFU is in maart 2022 afgesloten. De boekwaarde van de oude grondexploitatie is verrekend met de voorziening negatieve grondexploitaties. Dit jaar is de nieuwe grondexploitatie BEFU geopend. De post Verwervingen is vanuit de oude naar de nieuwe grondexploitatie meegenomen. Uitgangspunten blijven ten opzichte van de oude grondexploitatie hetzelfde. Aanvullend daarop wordt uitgegaan van een invulling van 10 jaar voor tijdelijke woningen, die worden geëxploiteerd door een STUW-partij. Dit jaar zullen enkel plankosten worden gerealiseerd, die voornamelijk betrekking hebben op het opstellen van een saneringsplan.

Het toevoegen van een nieuwe grondexploitatie heeft zowel invloed op het saldo onderhanden werk als op het geprognosticeerd eindresultaat van de binnenstedelijke grondexploitaties. Het saldo onderhanden werk neemt toe met de reeds gemaakte lasten en baten voor dit nieuwe project. Het geprognosticeerd eindresultaat wordt verrekend met de voorziening negatieve grondexploitaties.
Nog in 2022 te openen grondexploitaties

Er zullen dit jaar verder geen nieuwe grondexploitaties ter vaststelling worden voorgelegd aan de raad.

2. Prognose Onderhanden Werk 2022
De post onderhanden werk bevat de boekwaarde van de lopende grondexploitaties. De boekwaarde is het saldo van alle geboekte lasten en baten. Een positieve stand van het saldo betekent meer geboekte lasten dan geboekte baten. Het saldo onderhanden werk wijzigt niet alleen door aanpassingen in de lasten en baten van de lopende grondexploitaties maar ook met bijvoorbeeld het afsluiten van deelexploitaties en tussentijdse winstneming. De verwachte ontwikkeling van de stand van het onderhanden werk lichten wij toe in de bijlage Onderhanden Werk Grondexploitaties 2022.

3. Geprognosticeerd eindresultaat binnenstedelijke grondexploitaties
Wij verwachten op basis van de huidige besluiten en (macro-) ontwikkelingen geen grote afwijking van het in het MPR 2022 gemelde geprognosticeerde resultaat voor de binnenstedelijke grondexploitaties. De financiële gevolgen van de eerder vermelde vertragingen in sommige grondexploitaties kunnen binnen de financiële kaders van deze projecten worden opgevangen.

In 2022 nog af te sluiten grondexploitaties
In lijn met het MPR 2022 worden dit jaar naar verwachting de volgende grondexploitaties afgesloten: Het Nieuwe Zandpad, Centrum Overvecht en Opaalweg.

Het Nieuwe Zandpad
De grondexploitatie kan naar verwachting eind 2022 worden afgesloten. Er is geen besluit genomen over uitgifte van gronden ten behoeve van de ambities in dit project. Er resteren dit jaar enkel nog plankosten en beheerkosten.

Centrum Overvecht
Het plan bestaat uit drie woontorens en een studententoren bij het Winkelcentrum Overvecht. De uit te voeren werken zijn aanbesteed. De afwikkeling van het contract met de ontwikkelaar vindt plaats. Dit heeft geleid tot vertraging. De planning blijft desondanks nog steeds dat dit jaar de grondexploitatie kan worden afgesloten.

Opaalweg
Het project is grotendeels gerealiseerd en zal volgens planning aan het einde van dit jaar worden afgesloten. Het definitieve ontwerp van de verkeersregelinstallatie wordt momenteel uitgewerkt. De verwachting is dat het project binnen de financiële kaders kan worden afgerond.

4. Risicoparagraaf binnenstedelijke grondexploitaties
Conform de nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen actualiseren wij twee keer per jaar de risicoanalyse. De in het MPR 2022 geschetste risico's zijn nog actueel. De risicoanalyse is opgedeeld in generieke risico’s en projectspecifieke risico’s.

Voor wat betreft de generieke risico’s hebben zich geen risico’s voorgedaan die zich hebben vertaald naar de grondexploitaties. We houden nauwlettend de marktsituatie voor grondkosten en -opbrengsten in de gaten. De gemeentelijke binnenstedelijke grondexploitaties zijn op dit moment voldoende robuust om deze risico’s te beheersen. De oorzaak hiervan is dat enkele grondexploitaties dit jaar zullen worden afgesloten, en dat een belangrijke grondexploitatie onlangs opnieuw is doorberekend en dit jaar zal worden voorgelegd aan de raad (Beurskwartier). Daarbij hebben wij bij het MPR 2022 reeds geanticipeerd op kostenstijgingen door onze begrotingen eenmalig te verhogen met een extra indexering. (Zie hiervoor MPR 2022 op pagina 85). We zien wel dat onlangs gestarte grondexploitaties, zoals Zuilense Vecht, vatbaarder kunnen zijn voor toekomstige negatieve ontwikkelingen.
Bij de actualisatie van de grondexploitaties bij het MPR 2023 zal blijken of het doorzetten van deze negatieve ontwikkelingen effect gaat hebben op het financiële saldo van de grondexploitaties.

Voor de binnenstedelijke projecten zijn, indien aanwezig, ook projectspecifieke risico’s opgenomen. Deze risico’s blijven ongewijzigd ten opzichte van de in het MPR 2022 vastgestelde risicoprofiel.
Het totale risicoprofiel van de binnenstedelijke grondexploitaties wordt jaarlijks geactualiseerd.

3.2.2 Grondexploitatie Stationsgebied

1. Jaarschijf 2022
In de Programmabegroting 2022 is voor de grondexploitatie Stationsgebied een jaarsnede 2022 voor lasten en baten opgenomen. Deze jaarsnede is bij de actualisatie van de grondexploitatie (MPR 2022) bijgesteld (kolom Programmabegroting 2022). In deze paragraaf rapporteren wij over de ontwikkeling van lasten en baten gedurende de eerste helft van 2022 en de prognose voor de tweede helft 2022. Dit geeft een actueel beeld van de jaarschijf 2022.

Toelichting prognose lasten en baten 2022
Op basis van de tot en met medio 2022 daadwerkelijk gerealiseerde lasten en baten inclusief de projectplanningen, is de resterende prognose voor 2022 bepaald. Op basis van deze analyse worden in 2022 minder lasten (6,9 miljoen euro) en meer baten (0,9 miljoen euro) verwacht dan begroot.

Lasten

Lasten (in miljoenen euro's)	Programma begroting 2022	Resultaat 1e helft 2022	Prognose 2e helft 2022	Peilstok prognose 2022	Afwijking tov begroting 2022
BRM / WRM	-16,3	-3,2	-9,9	-13,1	-3,2
Verwerving	0	0	0	0	0
VAT-kosten	-4,6	-1,2	-2,3	-3,5	-1,1
Plankosten	-7,2	-4,1	-3,1	-7,2	0
Bijdragen aan	0	0	0	0	0
Rente	0	0	0	0	0
Overig	-3,4	0	-0,8	-0,8	-2,6
Totaal lasten	**-31,5**	**-8,5**	**-16,1**	**-24,6**	**-6,9**

Ten opzichte van de Programmabegroting 2022 zijn de totale verwachte lasten 6,9 miljoen euro lager. De ramingen zijn lager voor bouw- en woonrijpmaken, VAT en diverse overige lasten. Deze verschuiving in lasten betreft onder andere lasten voor Catharijnesingel Zuid, omgeving Sijpesteijn, Jaarbeursplein en de Laan van Puntenburg. Deze lasten schuiven door naar jaarsnede 2023 en meerjarig passen deze lasten binnen de geraamde budgetten.

Baten

x € 1.000.000

Baten (in miljoenen euro's)	Programma begroting 2022	Resultaat 1e helft 2022	Prognose 2e helft 2022	Peilstok prognose 2022	Afwijking tov begroting 2022
Woningbouw	1,3	0,0	1,3	1,3	0,0
Niet-woningbouw	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bijdragen derden	1,7	1,3	1,3	2,6	0,9
Overig	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal baten	**3,0**	**1,3**	**2,6**	**3,9**	**0,9**

Ten opzichte van de Programmabegroting 2022 zijn de verwachte baten 0,9 miljoen euro hoger. Dit betreft de financieel technische verwerking van kosten Stationsplein Oost die in rekening worden gebracht aan derden. Deze lasten stonden begroot als negatieve last, maar worden verantwoord als baat.

2. Prognose Onderhanden Werk 2022

In paragraaf 2 van de binnenstedelijke grondexploitaties is uitgelegd wat er onder de post onderhanden werk wordt verstaan. De verwachte ontwikkeling van de stand van het onderhanden werk lichten wij toe in de bijlage Onderhanden Werk Grondexploitaties 2022.

3. Geprognosticeerd eindresultaat grondexploitatie Stationsgebied

In het MPR 2022 is een geprognosticeerd resultaat van -90,9 miljoen euro (eindwaarde per 31-12-2024) gemeld voor de grondexploitatie Stationsgebied. Inclusief de ingestelde voorziening is de grondexploitatie Stationsgebied sluitend. De huidige inzichten leiden niet tot een bijstelling van dit geprognosticeerde saldo.

Doordat de realisatie van de infrastructuur en openbare ruimte in het Stationsgebied vordert, zijn de lasten van de nog resterende werkzaamheden steeds beter in te schatten. In deze jaarsnede gaat het onder andere om werkzaamheden Catharijnesingel, van Sijpesteijnkade, Jaarbeursplein en omgeving en het Forum Noord.
In het afgelopen halfjaar zijn prijzen van grondstoffen en arbeid fors gestegen. Op verschillende deelontwikkelingen binnen het Stationsgebied is er sprake van raamcontracten, waardoor deze prijsstijgingen enigszins beperkter blijven. Toch zien wij ook daar stijgingen als gevolg van contractueel overeengekomen indexeringsafspraken. Voor nog aan te besteden werk verwachten wij hogere uitvoeringskosten dan voorzien. Wij gaan er op dit moment echter nog wel van uit dat de huidige financiële kaders, inclusief onvoorzien, toereikend zijn.

De geprognosticeerde opbrengsten zijn in lijn met de stand gemeld bij het MPR 2022. De grootste gronduitgifte die nog moet plaats vinden betreft het Jaarbeurspleingebouw. In de aanbesteding is de visieselectie (stap 2 van in totaal 3 stappen) inmiddels doorlopen. Het financiële kader is bij de aanbestedingsstukken als randvoorwaarde meegegeven.
De ontwikkeling van het Smakkelaarsveld loopt vertraging op doordat ontwikkelaar Lingotto moeilijker tot prijsovereenstemming kan komen met de aannemer. Voor de grondexploitatie heeft dit nagenoeg geen financiële effecten, omdat de gronden al uitgegeven zijn. Er worden marginaal hogere plankosten voorzien, om wijzigingen in het ontwerp van de gevel te kunnen beoordelen.
Deze ontwikkelingen verwerken wij bij de actualisatie van de grondexploitatie 2023 die wij aan u voorleggen in het MPR 2023.

4. Risicoparagraaf Stationsgebied

Conform de nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen actualiseren wij twee keer per jaar de risicoanalyse. De vastgoedopbrengsten vormen de belangrijkste factor die van invloed is op het resultaat van de grondexploitatie Stationsgebied. Dit voorjaar is de Vaststellingsovereenkomst met Klépierre ondertekend. Hierdoor vervalt het risico dat in contracten met partners (BIO, BOO) bij de verdere uitwerking tot projectovereenkomsten opbrengsten niet (geheel) gerealiseerd worden en/of kosten voor rekening van gemeente komen die niet waren voorzien. De omvang van het benodigde weerstandsvermogen daalt op basis van de huidige risico-inventarisatie met 3,0 miljoen euro tot 12,3 miljoen euro. De stand die is opgenomen in het MPR 2022 is 15,3 miljoen euro. Bij het MPR 2023 actualiseren wij wederom de risicoanalyse en op basis van de laatste stand van zaken van de projecten zullen wij het benodigde weerstandsvermogen opnieuw bepalen.

3.2.3 Grondexploitatie Leidsche Rijn

1. Jaarschijf 2022

In de Programmabegroting 2022 is voor de grondexploitatie Leidsche Rijn een jaarsnede 2022 voor lasten en baten opgenomen. Deze jaarsnede is bij de actualisatie van de grondexploitatie (MPR 2022) bijgesteld (kolom Programmabegroting 2022). In deze paragraaf rapporteren wij over de ontwikkeling van lasten en baten gedurende de eerste helft van 2022 en de prognose voor de tweede helft 2022. Dit geeft een actueel beeld van de jaarschijf 2022.

Toelichting prognose lasten en baten 2022

Op basis van de tot en met medio 2022 daadwerkelijk gerealiseerde lasten en baten inclusief de projectplanningen, is de resterende prognose voor 2022 bepaald. Op basis van deze analyse is het nodig om de jaarschijf 2022 aan te passen voor de grondexploitatie Leidsche Rijn.

Lasten

x € 1.000.000

	Programma begroting 2022	Resultaat 1e helft 2022	Prognose 2e helft 2022	Peilstok prognose 2022	Afwijking tov begroting 2022
BRM / WRM	-41,9	-7,5	-23,4	-30,9	-11
Verwerving	-4,5	-0,1	-1,1	-1,2	-3,3
VAT-kosten	-3,3	-0,7	-2,6	-3,3	0
Plankosten	-6,8	-2,4	-4,7	-7,1	0,3
Bijdragen aan	-46,3	-0,1	-3,4	-3,5	-42,8
Rente	-1,2	0	-1,2	-1,2	0
Overig	-7,1	0,2	-4,2	-4	-3,1
Totaal lasten	**-111,1**	**-10,6**	**-40,6**	**-51,2**	**-59,9**

Ten opzichte van de Programmabegroting 2022 zijn de totale lasten per saldo 59,9 miljoen euro lager. De afwijkingen worden veroorzaakt door het naar 2023 doorschuiven van kosten voor bouw- en woonrijpmaken voor circa 11 miljoen euro, verwervingen voor circa 3 miljoen euro en overig voor circa 3 miljoen. Deze kosten hebben betrekking op de fasering van de robuuste posten. De bijdragen aan derden

zijn voor 42 miljoen euro lager doordat de bijdragen aan en investeringen rondom de mobiliteits HUB Papendorp niet in 2022 worden gerealiseerd.

Het verschil tussen de verantwoorde lasten in de eerste helft van 2022 en de prognose in de tweede helft wordt in belangrijke mate verklaard doordat een aantal financieel technische verwerkingen plaatsvindt in de tweede helft van het jaar.

In de grondexploitatie Leidsche Rijn is een deel van de ramingen (van vooral kosten) gezien de omvang en de looptijd van de grondexploitatie robuust uitgewerkt. Ten behoeve van de resultaatbepaling blijven deze posten jaarlijks bij de jaarrekening buiten beschouwing. De robuuste posten maken wel onderdeel uit van het MPR en van de Peilstok Stedelijke Ontwikkeling, waarmee de raad zicht en grip houdt over het totaal aan ramingen binnen de grondexploitatie Leidsche Rijn. In de geraamde lasten 2022 zijn robuuste posten opgenomen voor een totaalbedrag van 20,8 miljoen euro. In grote lijnen gaat het om de volgende kosten:

- Kosten voor hoofdinfra- en hoofdwaterstructuur: 8,4 miljoen euro
- Kosten voor planstructuur: 1,8 miljoen euro
- Kosten voor sloop- en verwervingen: 3,3 miljoen euro
- Kosten voor Leidsche Rijn Centrum: 2,8 miljoen euro
- Afdracht aan de gemeentebrede financiële ruimte: 4,5 miljoen euro.

Bij de actualisatie 2023 zullen wij een bijgewerkt overzicht opstellen van de robuuste posten. Op basis van het dan geldende POC-percentage actualiseren wij in de jaarrekening het gestorte bedrag in de reserve grondexploitaties en verrekenen de mutatie ten opzichte van de huidige storting met het onderhanden werk.

Baten

x € 1.000.000

	Programma begroting 2022	Resultaat 1e helft 2022	Prognose 2e helft 2022	Peilstok prognose 2022	Afwijking tov begroting 2022
Woningbouw	53,2	0,0	23,5	23,5	-29,7
Niet-woningbouw	12,3	13,8	7,2	21,0	8,7
Bijdragen derden	1,3	2,1	0,0	2,1	0,8
Overig	10,3	1,4	9,7	11,1	0,8
Totaal baten	**77,0**	**17,3**	**40,4**	**57,7**	**-19,3**

De woningbouwopbrengsten zijn verlaagd vanwege een uitgesteld grondtransport in Leidsche Rijn Centrum voor circa 20 miljoen euro. Verder zijn de mutaties in woningbouw versus niet woningbouw veroorzaakt door verschuivingen tussen de beide categorieën.

2. Prognose Onderhanden Werk 2022

In paragraaf 2 van de binnenstedelijke grondexploitaties is uitgelegd wat er onder de post onderhanden werk wordt verstaan. De verwachte ontwikkeling van de stand van het onderhanden werk lichten wij toe in de bijlage Onderhanden Werk Grondexploitaties 2022.

3. Geprognosticeerd eindresultaat grondexploitatie Leidsche Rijn

In het MPR 2022 is een geprognosticeerd resultaat van 19,9 miljoen euro positief (ncw prijspeil 2022) opgenomen voor de grondexploitatie Leidsche Rijn.

Ten opzichte van de uitgangspunten gehanteerd bij de actualisatie 2022 en daarmee het MPR 2022 verbetert het saldo van Leidsche Rijn Centrum met 1,0 miljoen euro vanwege nog in 2021 gerealiseerde meeropbrengsten. Het verwerken van de in het Coalitieakkoord 2022-2026 opgenomen afdracht aan de algemene middelen in het jaar 2026, leidt tot een verslechtering van de grondexploitatie met 4,5 miljoen euro. Naast deze concrete mutaties hebben veranderende marktomstandigheden een effect op de uitgangspunten zoals gehanteerd bij de actualisatie van de grondexploitatie Leidsche Rijn per 1 januari 2022 en zoals gepresenteerd in het MPR 2022. Dit betreft onder meer stijgende bouwkosten, het tekort aan personeel bij betrokken partijen zoals ontwikkelaars, aannemers maar bijvoorbeeld ook bij de Raad van State, alsmede het stabiliseren van de ontwikkeling van prijzen voor nieuwbouwwoningen en

effecten van de stikstofproblematiek. Financieel is de impact vaak nog ongewis maar over het algemeen zal deze niet positief zijn. Vanwege de beperkte beïnvloedbaarheid van deze ontwikkelingen zijn deze ook moeilijker te beheersen met specifieke maatregelen. De huidige omstandigheden zijn eveneens van invloed op ontwikkelende partijen waardoor deze mogelijk kunnen leiden tot vertraging van op te leveren woningen en voorzieningen. Tegenover deze ontwikkelingen staat een beperkt positief effect als gevolg van de gestegen grondprijzen met name in Leidsche Rijn Centrum. Hoe deze ontwikkelingen het actuele geprognosticeerd resultaat grondexploitatie Leidsche Rijn dat wij bij het MPR 2023 aan u voorleggen per saldo beïnvloeden is nog onzeker.

Bij de actualisatie 2023 en de verwerking van de effecten daarvan in de Jaarstukken 2022 rapporteren wij over de omvang en mutatie in de robuuste posten van nu 143,5 miljoen euro. Een deel van deze budgetten zal bij het definitieve SPVE Papendorp Noord aan de raad voorgelegd worden om vrij te geven voor verwerving, bodemsanering, kabels en leidingen en infrastructuur binnen en rondom Papendorp Noord.

Al deze ontwikkelingen verwerken wij bij de actualisatie van de grondexploitatie 2023 die wij aan u voorleggen in het MPR 2023.

4. Risicoparagraaf Leidsche Rijn

Conform de nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen actualiseren wij twee keer per jaar de risicoanalyse. De vastgoedopbrengsten en de investeringen in de openbare ruimte vormen de belangrijkste factor die van invloed is op het resultaat van de grondexploitatie Leidsche Rijn.
In 2022 verwachten we een beperkt positief financieel effect als gevolg van beperkt gestegen grondprijzen met name in Leidsche Rijn Centrum. De exacte omvang is nog onzeker. Vanwege de veranderende marktomstandigheden lijkt de stijging van de grondprijzen zich te stabiliseren. Tegenover de grondprijsontwikkeling staan de nog steeds stijgende kosten voor (bouw-)materialen, die met name zichtbaar zijn in de benodigde budgetten binnen de grondexploitatie voor de aanleg van de openbare ruimte. Effecten van stijgende bouwkosten op de planning en fasering van ontwikkelaars worden nauwgezet gevolgd en tijdig besproken met betrokken partijen.

3.2.4 Gebiedsontwikkeling Merwedekanaalzone

In dit hoofdstuk beschrijven we de wijzigingen op het financieel kader Merwedekanaalzone. Het financieel kader Merwedekanaalzone is door de raad vastgesteld op 7 oktober 2021 als onderdeel van de besluitvorming over de Omgevingsvisie Merwedekanaalzone en het Stedenbouwkundig Plan Merwede.

De ontwikkeling van de Merwedekanaalzone bestaat uit de ontwikkeling van deelgebied 4, 5 en 6. Deze gebieden kennen elk een eigen financiële dynamiek. Daarnaast zijn er overkoepelende financiële stromen voor bovenwijkse investeringen op het niveau van de Merwedekanaalzone als totaal. Deze investeringen worden gedaan ten behoeve van de deelgebieden. Voor de grondexploitaties van deelgebied 4 (Defensieterrein) en deelgebied 5 (Merwede: OPG en Busstalling) betekent dit dat eventuele effecten op het financieel kader worden toegelicht. Inhoudelijk zijn deze grondexploitaties onderdeel van de binnenstedelijke grondexploitaties.

Heycopbrug en Merwedekanaalzone deelgebied 4: Defensieterrein

In en om Dichterswijk en Rivierenwijk is er veel aan het veranderen. Het gaat onder andere om de komst van 10.000 woningen in de Merwedekanaalzone, diverse kleinere woningbouwontwikkelingen in de wijk, de komst van twee nieuwe wandel- en fietsbruggen en de nieuwe inrichting van het gebied rondom de Zuidpoort. In dat kader heeft de gemeenteraad bij de vaststelling van de Omgevingsvisie Merwedekanaalzone in amendement A129 het volgende besloten: 'Besteed geld Heycopbrug aan de verbetering van de mobiliteit in Rivierenwijk en Dichterswijk.'

De dekking voor de brug komt uit de grondexploitatie Defensieterrein en uit de Programmabegroting 2021. De middelen uit de Programmabegroting 2021 worden volgens het amendement ingezet voor Rivierenwijk. Er vindt een herinrichting plaats van de Rijnlaan en de Waalstraat oost. Voor Dichterswijk worden de in de grondexploitatie Defensieterrein gereserveerde middelen ingezet. Om dat laatste te kunnen doen is op basis van het BBV een aanvullend raadsbesluit vereist. Voor Rivierenwijk en de middelen uit de Programmabegroting 2021 is geen raadsbesluit nodig.

Bij de actualisatie van de grondexploitatie per 1 januari 2022 is de bijdrage voor de Heycopbrug geïndexeerd en gelabeld aan de herinrichting van de Balijelaan, het Balijeplein en de Veilinghavenkade. Bij de jaarrekeningcontrole 2021 heeft Deloitte aangegeven dat van deze kostenraming onvoldoende aannemelijk gemaakt kan worden dat kosten op basis van het causaliteitsbeginsel aan de grondexploitatie zijn toe te rekenen. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) stelt een deugdelijke proportionaliteits- en causaliteitsanalyse echter verplicht bij het toerekenen van bovenplanse kosten. Aangezien de herinrichting van de Balijelaan, het Balijepleinen de Veilinghavenkade niet binnen de plangrenzen van de grondexploitatie vallen is het lastig om te voldoen aan de vereisten van het BBV. Daarom stellen we bij deze Peilstok voor om de bijdrage uit de grondexploitatie te halen per 1 januari 2023.

Met het laten vervallen van de oorspronkelijke bijdrage voor de Heycopbrug verbetert het resultaat van de grondexploitatie. Dit resultaat wordt via jaarlijkse winstnemingen en bij afsluiting van de grondexploitatie aan de reserve grondexploitaties toegevoegd. Bij de Programmabegroting 2021 heeft de gemeenteraad besloten om de positieve resultaten (inclusief tussentijdse winstnemingen) van de grondexploitaties in deelgebied 4 en 5 van de Merwedekanaalzone (in afwijking van het beleid) in te zetten voor de dekking van de gemeentelijke publieke bijdrage aan de bovenwijkse investeringen. We reserveren de winstnemingen van afgelopen jaren en de winstnemingen in komende jaren tot maximaal het in de grondexploitatie per 1 januari 2022 opgenomen bedrag voor de verbetering van de mobiliteit in Dichterswijk.

Merwedekanaalzone deelgebied 5 Merwede: OPG en Busstalling
Er zijn geen ontwikkelingen in de grondexploitatie van OPG en Busstalling die wijzingen met zich mee brengen voor het financieel kader.
De presentatie van het Coalitieakkoord 2022-20266 leidt niet tot aanpassing van de grondexploitatie en daarmee op het financieel kader, aangezien zowel fase 1 als 2 behoren tot de harde planvoorraad. Over deelgebied 5 Merwede rapporteren wij ook in het kader van de Regeling Risicovolle Projecten. Tegelijk met de Tweede bestuursrapportage zal ook de voortgangsrapportage Merwede fase 1 voorliggen.

Bouw- en woonrijpmaken
Voor een deel van deelgebied 5 wordt in het najaar een VO-IP uitgewerkt. Hier zal een kostenraming aan ten grondslag liggen die moet uitwijzen in hoeverre het beschikbare budget nog passend is mede gezien de stijgende kosten van materialen en welke keuzes dit eventueel met zich meebrengt.

Bovenwijkse voorzieningen
Bij de ontwikkeling van Merwede hoort een pakket aan bovenwijkse investeringen. Deze investeringen worden deels door de ontwikkelende partijen (markt en gemeente) bekostigd en deels door de gemeente vanuit haar publieke rol. Binnen het pakket aan maatregelen worden voor- en nadelen gezien die vooralsnog passen binnen het totaal aan dekkingsmiddelen. Voor de eerste fase van Merwede is in 2020 een subsidie ontvangen op basis van het Besluit Woningbouwimpuls 2020.

Risicoparagraaf
De geïnventariseerde risico’s zijn nog actueel. Het belangrijkste risico voor de eerste fase van Merwede blijft het niet op tijd kunnen starten met de bouw van de geplande 4.250 woningen. Dit hangt samen met de ontvangen subsidie in het kader van de Woningbouwimpuls 2020. De realisatie van 4.250 woningen (waarvan 2.338 betaalbaar) tussen 10 september 2020 en 10 september 2030, met start-bouw in 2023, is randvoorwaardelijk voor het ontvangen van de subsidie. Als de randvoorwaardelijke deadlines, start binnen drie jaar en startbouw laatste fase binnen tien jaar niet gehaald worden, kan een gedeeltelijke terugvordering van de subsidie plaats vinden. Vertraging leidt ook tot hogere druk op de woningmarkt. We zien wel dat de huidige macro economische omstandigheden (o.a. schaarste aan personeel, stijgende bouwkosten en rente, tekorten aan bouwmaterialen en langere levertijden) consequenties kunnen hebben op processen en afwegingen die van invloed zijn op de planning van Merwede maar waar de gemeente geen/beperkt invloed op heeft, zoals:

- De hoge werkdruk bij de Raad van State kan een langere beroepsprocedure van het bestemmingsplan tot gevolg hebben.
- Als gevolg van stijgende bouwkosten door schaarste van bouwmaterialen en personeel, kunnen de marktpartijen besluiten om start-bouw uit te stellen.

Deze ontwikkelingen vragen aandacht, omdat ze een mogelijke afwijking met zich mee kunnen brengen voor het financieel kader. Over mogelijke consequenties voor de WBI subsidie zijn we actief in overleg met BZK. Dit geldt ook over eventuele over- en onderschrijdingen binnen het pakket van maatregelen (bovenwijkse voorzieningen).

Deelgebied 6
Als volgende stap in de transformatie van de Merwedekanaalzone ziet de gemeente meerwaarde in het vestigen van Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) op de oostkant van deelgebied 6 in een poging hiermee meer regie te kunnen gaan voeren. Dit bouwt voort op de intentie van het nieuwe college om instrumentaria ten behoeve van actiever grondbeleid in te zetten. Het college heeft dit inmiddels bekend gemaakt en na bekrachtiging door de raad, gaan we aan de slag met een nota van uitgangspunten, waarin we op basis van scenario's gaan werken aan een ruimtelijk en financieel uitvoerbaar plan.

3.2.5 Reserve Grondexploitatie

Stand reserve grondexploitaties
In het Meerjarenperspectief Ruimte 2022 presenteerden wij na actualisatie van de binnenstedelijke grondexploitaties (inclusief risicoprofiel) een negatief meerjarig beeld op de reserve grondexploitaties van 1,9 miljoen euro in jaarsnede 2026. Deze in 2026 verwachte negatieve stand werd met name bepaald door het risicoprofiel van de nieuw geopende grondexploitatie Beurskwartier. Bij deze peilstok hebben we de risico's geactualiseerd en zien geen verslechtering voor de binnenstedelijke grondexploitaties. Uit de recente doorrekening van het Stedenbouwkundigplan Beurskwartier blijkt dat deze nog binnen de financiële kaders past waardoor een aanpassing van het risicoprofiel en een aanvulling van de reserve op dit moment niet noodzakelijk zijn.
Bij het MPR 2023 zullen wij na actualisatie van alle grondexploitaties de meerjarige stand van de reserve grondexploitaties opnieuw bepalen. Wanneer de reserve op dat moment nog een negatieve stand laat zien, zullen we bij de Voorjaarsnota 2023 voorstellen aan u voorleggen om de reserve grondexploitaties meerjarig op een sluitend niveau te brengen.

Risicoreservering voorbereidende plankosten faciliterend grondbeleid
De herontwikkeling van de Nolenslaan geeft aanleiding tot het uitvoeren van de studie draagvermogen Lauwerecht/Staatsliedenbuurt. De kosten van de studie zijn begroot op 0,050 miljoen euro. Ontwikkelaars in de buurten dragen bij in de kosten, maar er is nog geen zicht op de hoogte van deze bijdragen. Vooruitlopend op de bijdragen van de ontwikkelaars geldt de reservering als achtervang voor de dekking van het bedrag van 0,050 miljoen euro. Alleen indien blijkt dat de kosten niet volledig worden gedekt uit de bijdragen van de ontwikkelaars wordt het resterende bedrag definitief ten laste van de risicoreservering gebracht.

3.3 Investeringsimpuls Ruimtelijke Strategie Utrecht

In dit hoofdstuk rapporteren we over de afwijkingen in de programmering van de Investeringsimpuls RSU op het lopende jaar. Op 1 januari bedroeg de stand van de reserve Investeringsimpuls RSU circa 37,8 miljoen euro. Op basis van de programmering (geheime bijlage bij het MPR 2022) zijn de uitgaven verdeeld over jaarschijven. In onderstaande tabel stellen wij op basis van de inzichten medio 2022 de geplande besteding in de jaarschijf 2022 bij. De omvangrijkste afwijkingen ten opzichte van het MPR 2022 lichten we toe.

Onderdeel programmering	Geplande besteding 2022	Bijgestelde geplande besteding 2022	Afwijking
Bijdrage aan gebieds- en vastgoedontwikkeling	-4,7	-4,3	-0,4
Kwaliteit van de openbare ruimte	-3,4	-3,7	0,3
Ruimte voor Initiatief	-0,5	-0,5	0
Risicovoorziening kostenverhaal	0	0	0
Knelpuntenvoorziening	-0,2	-0,2	0
Verlaging begrote kasritme 25% (zie toelichting)	0	2,2	-2,2
Totaal	**-8,8**	**-6,5**	**-2,3**

In 2022 verwachten we 2,3 miljoen euro minder uit te geven aan bijdragen aan gebieds- en vastgoedontwikkeling en kwaliteit van de openbare ruimte:

- We verlagen het begrote kasritme met 25%, waardoor de lasten met 2,2 miljoen euro afnemen. De begroting van de projecten uit de Investeringsimpuls RSU wordt opgesteld op basis van de actuele uitvoeringsplanning. De ervaring leert dat de werkelijke besteding jaarlijks lager is dan begroot. Op basis van deze ervaring verlagen we het begrote kasritme jaarlijks met 25%. Begroting en realisatie brengen we hiermee dichter bij elkaar en de voorspellende waarde van de begroting neemt toe. De verwachte onderbesteding in een jaar schuift door naar de uitvoeringsplanning voor het volgende jaar.
- Op diverse projecten zijn faseringsverschillen: in 2022 geraamde kosten schuiven door naar 2022 of in 2023 geplande kosten worden reeds in 2022 gemaakt. Per saldo neemt de besteding 2022 hierdoor af met 0,1 miljoen euro.

Het structurele budget voor de sanitaire voorzieningen is in de eerste jaren onderbesteed. Hierdoor is een totaal incidenteel voordeel ontstaan van 0,5 miljoen euro. Dit voordeel wordt ingezet ter dekking van het investeringspakket in het coalitieakkoord 2022-2026.

4. Bijlagen

4.1 Rapportage op de Coronapakketten

4.1.1. Pakket 1 Essentiële voorzieningen

4.1.1.1 Doel van het pakket
Voor een groot deel van de voorzieningen zoals sport, welzijn, cultuur, erfgoed en evenementen geldt dat ze in de 1,5 meterfase van dit jaar deels of zelfs niet konden functioneren. Daarnaast kon er niet of slechts voor een zeer beperkt deel gebruik gemaakt worden van Rijksmiddelen. Veel van deze voorzieningen zijn essentieel voor de sociale samenhang en de leefbaarheid van wijken en buurten. Het is dus belangrijk om ze zoveel mogelijk te behouden, nu en ná de crisis. Vanwege de voorziening én vanwege de werkgelegenheid, inclusief vrijwillige inzet, die ze bieden.

4.1.1.2 Ontwikkeling in de context van het pakket
Uit (landelijk) onderzoek en inwonerspeilingen zien we dat de coronacrisis op veel mensen een nadelig effect heeft gehad. Met name mensen in een kwetsbare positie en jongeren hebben geleden onder de lockdown en het wegvallen van activiteiten en ontmoeting. Hierdoor is de eenzaamheid toegenomen, en het ervaren gevoel van welzijn en de gezondheid zijn afgenomen. Nu de beperkende maatregelen begin van het jaar zijn afgebouwd zijn de meeste instellingen die wij ondersteunen weer aan de slag en zetten hun deuren open. De deelnemers aan de welzijns- en sportactiviteiten zijn deels weggevallen, en een deel van de – met name oudere – vrijwilligers heeft opgezegd. Het is dus van belang dat de organisaties weer op kracht komen en met voldoende slagkracht de activiteiten kunnen opstarten.

Organisaties in sport, welzijn, cultuur en erfgoed blijken de afgelopen tijd met name door het maatregelenpakket overeind te zijn gehouden. Dit onderschrijft het belang van het in 2022 door laten lopen van de maatregelen in het herstel en innovatiepakket en het beschikbaar stellen van de noodsteun.

4.1.1.3 Stand van zaken van het pakket

Stand van zaken inhoudelijk

Alle subsidieregelingen zijn per 1 juli gestopt. Alleen de noodsteun aan culturele en erfgoedinstellingen loopt nog door. Per onderdeel wordt in onderstaande tabel de stand van zaken toegelicht.

Omschrijving	stand van zaken	Bereik
Sport&Welzijn	• **Regeling tegemoetkoming CTB controle;** • **Sportclubs duurzaam uit de crisis;** • **Noodsteun sportaanbieders.** Voor bovenstaande regelingen zijn tot en met 30 juni aanvragen binnengekomen. De verdere afhandeling vindt na deze datum plaats. • Herstel & innovatie voor culturele en erfgoedinstellingen, organisatoren en zzp'ers: Per 1 juli 2022 zijn de subsidieregels ontwikkelsubsidie, programmeringssubsidie en huurkorting voor beheerinstellingen gestopt. De verdere afhandeling daarvan vindt na deze datum plaats.	Dertien keer aangevraagd 49 aanvragen 4 aanvragen Ontwikkel- en programmering ruim honderd keer aangevraagd. Impulsaanvragen met coulance: 139 keer aangevraagd

Omschrijving	stand van zaken	Bereik
Cultuur&Erfgoed en Evenementen	Ook de coulance bij aanvragen voor impulssubsidie is per 1 juli gestopt.	
	• **Herstel & innovatie voor culturele en erfgoedinstellingen, organisatoren en zzp'ers:** in samenwerking met de Provincie wordt 0,2 miljoen besteed aan talentvolle zelfstandige kunstenaars.	Afhandeling vindt plaats na 1 juli
	• **Herstel & innovatie voor culturele en erfgoedinstellingen, organisatoren en zzp'ers:** Innovatiefonds, Alumnitraject, Opdracht kunstenaars en Amateurkunstondersteuning in samenwerking met de provincie zijn allemaal vastgelegd in opdrachten ter hoogte van het beschikbare budget.	Uitvoering vindt nog plaats gedurende heel 2022. De verantwoording zal meer inzicht in het bereik geven.
	• **Noodsteun culturele en erfgoedinstellingen:** in het najaar komt nog een laatste mogelijkheid voor organisaties om noodsteun aan te vragen voor eventuele tekorten ontstaan door de beperkende coronamaatregelen.	Uitvoering vindt plaats na 1 juli 2022.
	• Per 1 juli 2022 zijn de subsidieregels **coronamaatregelen culturele evenementen** en **coronamaatregelen culturele activiteiten** op evenementen' gestopt. Met deze steun wordt een deel van de kosten die een organisator extra moet maken als gevolg van de coronamaatregelen bekostigd. Doel hiervan is de culturele infrastructuur bij evenementen in stand te houden. In totaal hebben in 2022 twee evenementen gebruik gemaakt van deze regeling. Belangrijker was echter de steun die de branche heeft ervaren dat gemeente klaar stond om eventuele extra kosten te dekken waardoor evenementen doorgang konden vinden zonder subsidie, toen bleek dat er geen extra kosten ten behoeve van coronamaatregelen gemaakt dienden te worden.	2 evenementen
	Gezien de te verwachten onderbesteding is een raadsbesluit voorgelegd om de resterende middelen in te zetten voor korting op generieke leges voor evenementen. Deze ligt q3 2022 ter besluitvorming bij de raad voor.	

Stand van zaken financieel

Onderwerp	Besteding begroot 2022	Geprogn. besteding bij 1e berap 2022	Geprogn. besteding bij 2e berap 2022	Geprogn. onttrekking corona reserve d.d. 31-12-2022	Verschil prognose 1e en 2e berap
Sport	-520	-520	-520	0	0
Welzijn	-50	-50	-50	0	0
Cultuur&Erfgoed	-5.431	-5.431	-5.431	0	0
	-6.001	**-6.001**	**-6.001**	**0**	**0**

* De uitgaven in 2022 komen niet ten laste van de bestemmingsreserve, maar worden gedekt uit door het Rijk toegekende middelen

4.1.1.4 Beschouwing op de effectiviteit van het pakket

De middelen uit het maatregelenpakket Essentiële voorzieningen dragen bij aan het 'in stand houden' van de voorzieningen/instellingen voor sport, welzijn, cultuur, erfgoed en evenementen.

De instellingen uit deze sectoren redden het niet met alleen economische steunmaatregelen van het Rijk, die vaak niet toegankelijk waren voor degenen die op vrijwillige basis draaien. De organisaties en makers die een subsidie voor herstel hebben aangevraagd kunnen met deze middelen sneller en gerichter aan de slag om hun weggevallen leden/deelnemers en zzp'ers weer binnen te halen en het activiteitenaanbod weer op te starten. We verwachten in de tweede helft van dit jaar vanuit de noodsteun zeker nog een flink aantal instellingen te kunnen ondersteunen, zeker nu de economische steunmaatregelen van het Rijk zijn aflopen per 1 juli 2022.

4.1.2. Pakket 2 Versterken bestaanszekerheid

4.1.2.1 Doel van het pakket

De crisis heeft gevolgen voor de bestaanszekerheid en kansengelijkheid van veel Utrechters. Daarom bevat dit pakket een aantal maatregelen gericht op het bieden van een kansrijke start, het inhalen van vertraging in de Jeugdgezondheidszorg, het opvangen van uitgestelde zorgvragen en extra en nieuwe vragen op het gebied van schulden, zorg en veiligheid. Dit naast de maatregelen uit de andere pakketten en de reguliere programma's die ook bijdragen aan bestaanszekerheid en kansengelijkheid. De maatregelen zijn gericht op innovatie en transformatie (versneld vernieuwen) en het opvangen van effecten (beroep op steun en zorg).

4.1.2.2 Ontwikkeling in de context van het pakket

Met de meeste Utrechters gaat het goed, maar impact van de coronamaatregelen is nog steeds groot voor sommige inwoners. Ook nu de meeste maatregelen zijn opgeheven is de impact ervan nog aanwezig en de verwachting is dat deze ook de komende periode nog zichtbaar en voelbaar zal zijn. De mentale gezondheid en veerkracht blijft een belangrijk aandachtspunt in de stad. Vooral jongeren/ jongvolwassenen hebben het zwaar. Veel van de ontwikkelingen die in de vorige bestuursrapportage gemeld zijn, zetten door.

4.1.2.3 Stand van zaken van het pakket

Stand van zaken inhoudelijk

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik/resultaat
Kansrijke start jonge kind	Dit onderdeel bestaat uit: 1. Kansrijke start in de eerste 1.000 dagen vanaf de conceptie. 2. Het ontwerpproces kansrijke start van het jonge kind (0-6 jaar) door een laagdrempelige voorziening (De Krijtclub). We brengen in kaart hoe we de coalitiemiddelen Kansrijke Start kunnen benutten om ouders structureel te kunnen ondersteunen.	1. Eerste 1.000 dagen vanaf de conceptie: Start van nieuwe wijknetwerken en multidisciplinaire overleggen (MDO's) rondom kansrijke start. Voor ouders is er extra ondersteuning beschikbaar gericht op het opbouwen van een netwerk, de overgang van ouderschap naar partnerschap, extra zorg en ondersteuning voor ouders in een (zeer) kwetsbare situatie. De volgende interventies worden uitgevoerd: OudersINC, Kortdurende videohometraining, Uitbreiding 1000 dagen programma van Al Amal, VoorZorg2 2. Het ontwerpproces kansrijke start van het jonge kind (0-6 jaar): De Krijtclub werkt aan het vernieuwen en vereenvoudigen van het systeem rond ouders en jonge kinderen. Samen met ouders, kinderen en professionals in de wijken Overvecht en Rivieren-/Dichterswijk hebben zij twee

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik/resultaat
		praktijktesten bedacht, opgesteld en uitgevoerd. Dat heeft geleid tot hogere uitgaven voor deze maatregel dan de prognose bij de Eerste berap. Deze zomer eindigen de praktijktesten. Wij informeren de raad in september/begin oktober over de uitkomsten, de geleerde lessen en het vervolg.
Schulden voorkomen en versneld oplossen	De interventies uit dit onderdeel van het werkpakket zijn inmiddels geborgd in de dienstverlening. Daarmee voorkomen we schuldenproblematiek bij Utrechters en lossen we het sneller op waar die toch ontstaat. In de 3e voortgangsrapportage van de actieagenda Utrechters Schuldenvrij is uitgebreider beschreven wat we doen om schulden te voorkomen en versneld op te lossen. De extra capaciteit voor schuldhulpverlening wordt geleidelijk verder afgebouwd in 2022. Dit was al in gang gezet in 2021, omdat de verwachte toename van vraag naar schuldhulpverlening in Utrecht, net als in de rest van Nederland, niet is toegenomen.	In de eerste helft van 2022 hebben 837 inwoners een Rondkomengesprek gevoerd en zijn 76 huishoudens tot een jaar eerder uitgestroomd uit een schuld-saneringstraject.
Voorkomen toename overlast en (ondermijnende criminaliteit	De gemeentelijke en regionale crisisorganisatie heeft significante extra inzet gevergd. Momenteel staat deze organisatie in de waakvlam-stand, waardoor de kosten lager zijn. Daarnaast was sprake van extra juridische advisering via het speciaal ingerichte 'Juridische Loket', dat tevens regionaal werkt. In de openbare ruimte is meer gebruik gemaakt van communicatie-middelen zoals bebording en tekstkarren in de parken en bij diverse demonstraties. Ook hiervoor zijn de kosten lager dan begroot, omdat de beperkingen eerder dan verwacht zijn afgeschaald.	Met de interventies gericht op het voorkomen van overlast en (ondermijnende) criminaliteit zetten we in op het voorkomen van een reëel risico voor de veiligheid en leefbaarheid in de stad.
	Er zijn meer PGA-experts geworven voor een persoonsgerichte aanpak bij met name jeugd, jongvolwassenen en personen met een hoog risico. Ook op het gebied van radicalisering is extra ingezet.	In de integrale aanpak van overlastsituaties, zoals bij het Lucasbolwerk en Utrecht Centraal Station, wordt naast handhaving en toezicht ook ingezet op zorg- en hulptrajecten (verslaafden, dak- en thuislozen, uitgeprocedeerde asielzoekers/ongedocumenteerden). Bij het Lucasbolwerk zijn tien personen in een persoonsgerichte aanpak zijn betrokken.
	De informatiepositie van de gemeente is verstevigd om	In de afgelopen twee jaar was er een toename van het anti-institutiesentiment en een verbreding van de dreiging van gewelddadig

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik/resultaat
	ondermijnende criminaliteit tegen te gaan. Om de weerbaarheid bij jongeren te vergroten is extra geld aangewend voor voorlichting en hulp, zoals de afgeronde pilot onderwijsprogramma Kapot Sterk (bouwen aan weerbaarheid tegen de invloed van drugscriminaliteit). De capaciteit voor Bibob onderzoekers en expertise hoog risicopersonen (polarisatie/ radicalisering) is tijdelijk uitgebreid en ingezet. We werken nu aan een nadere regel "herstel en veerkracht Jeugd".	jihadisme naar links- en rechtsextremisme. De extra casusregisseur radicalisering zorgt voor een betere verdeling van de al bestaande en nieuwe casuïstiek en biedt ruimte voor specialisatie op de verschillende vormen van extremisme. De extra inzet van Bibob onderzoekers is om te voorkomen dat we als overheid strafbare feiten faciliteren. De aandacht is vooral gericht op overnames bij horecagelegenheden en vastgoedtransacties.
Versneld vernieuwen	Daarin voegen we een deel van de middelen voor versneld vernieuwen samen met de NPO-middelen en een deel van de middelen voor Kansrijke Start. Doel is de nadere regel na het zomerreces te publiceren. Daarnaast financieren we de komende tijd een aanjager 'arbeidsmarkt sociaal domein' binnen het programma Werk voor Iedereen, om met partners concrete stappen te zetten op het vinden en behouden van voldoende personeel.	De ervaringen binnen versneld vernieuwen tot nu toe, leren ons dat partijen willen innoveren, maar ook aangeven dat de looptijd van middelen vaak te kort is om tot structurele effecten te komen. Zie ook het voorstel voor bijstelling van het budget onder 1.1.4.1: onvermijdelijke kosten corona, ondersteuning op maat.

Stand van zaken financieel

Onderwerp	Besteding begroot 2022	Geprogn. besteding bij 1e berap 2022	Geprogn. besteding bij 2e berap 2022	Geprogn. onttrekking corona reserve d.d. 31-12-2022	Verschil prognose 1e en 2e berap
Kansrijke start jonge kind	-1.000	-509	-640	-640	-131
Schulden voorkomen en versneld oplossen	-2.110	-2.110	-2.110	-1.291*	0
Voorkomen toename overlast en (ondermijnende criminaliteit	-650	-650	-450	-450	200
	-3.760	**-3.269**	**-3.200**	**-2.381**	**69**

* De verwachte onttrekking ligt lager dan de prognose van de bestedingen door de inzet van de rijksbijdrage van 0,819 miljoen euro voor gemeentelijk schuldenbeleid (compensatie corona) uit de septembercirculaire gemeentefonds 2021. Hierdoor is minder dekking uit de reserve nodig.

4.1.2.4 Beschouwing op de effectiviteit van het pakket

Voor versneld vernieuwen hebben we het Verwey Jonker Instituut (VJI) ingehuurd om, met de maatschappelijke partners, een leer- en ontwikkeltraject op te zetten op het meer inzichtelijk maken van het maatschappelijk effect van de inzet. VJI stelt dat er met de activiteiten een bijdrage wordt geleverd aan de doelen van versneld vernieuwen. Door de inzet zijn inhaalslagen gemaakt in het (weer) bereiken van doelgroepen die tijdens de eerste lockdown niet of minder bereikt werden, extra inzet geboden daar waar dat nodig was, professionaliseringsslagen gemaakt, nieuwe samenwerkingen ontstaan, enz. Meer informatie hierover treft u in de Raadsbrief en bijlage (internet). Om nog verdere stappen te zetten in het inzichtelijk krijgen van resultaten en effecten, investeren we ook de komende periode op het inzichtelijk krijgen van het effect o.a. door de inzet van VJI, meer gekaderd format voor de eindevaluatie en het richten van de inzet op een beperkt aantal thema's.

4.1.3 Pakket 3 Werken, Opleiden en Begeleiden

4.1.3.1 Doel van het pakket

Het doel van dit pakket is om werkzoekenden snel weer aan het werk te helpen en de negatieve economische effecten van de pandemie zoveel mogelijk te dempen. Het maatregelenpakket bestaat uit een samenhangende mix van instrumenten. We proberen zoveel mogelijk mensen te begeleiden in de overstap en omscholing van werk(loosheid) naar een toekomstbestendige baan in de bouw, techniek, circulaire economie, ICT, zorg of het onderwijs. We ondersteunen (kwetsbare) jongeren bij het vinden van stages en leerwerkplekken. Ook investeren we in vitale winkelgebieden en in Utrechts innovatief MKB dat voor werkgelegenheid zorgt.

4.1.3.2 Ontwikkeling in de context van het pakket

Toen de coronacrisis uitbrak liep de werkloosheid snel op; bij het opstellen van het maatregelenpakket was de verwachting dat de werkloosheid en het aantal mensen in de bijstand fors zouden toenemen. Dit scenario is, gelukkig, niet uitgekomen. In 2021, het eerste jaar van de uitvoering van het pakket, was de werkloosheid al weer aan het dalen. En inmiddels is deze historisch laag.
Tijdens de uitvoering van het maatregelenpakket hebben we daarom regelmatig bijgestuurd. Er waren minder middelen nodig voor de begeleiding van werklozen, en het accent kwam meer te liggen op groepen die als gevolg van de crisis in (financiële) problemen komen, op toekomstbestendig werken en op opleiden. Grootste bijsturing betrof daarmee de ontwikkeling van 'Ondernemer Centraal': de plek voor coaching, advies en ondersteuning voor en door ondernemers.
Ondanks het economisch herstel zijn bij veel ondernemers de effecten van de coronacrisis nog voelbaar. De steunmaatregelen van het Rijk zijn gestopt, de belastingschuld van ondernemers is hoog en moet worden afbetaald. Ruim 40% van de kleine ondernemers betaalt zichzelf momenteel uit bijstandsniveau (Kleinbedrijf Index, Q1 2022). Hier komen stijgende prijzen van grondstoffen, personeelstekorten en onzekerheden vanwege de oorlog in Oekraïne bij. Ondernemers en inwoners ondervinden de gevolgen van inflatie en stijgende energieprijzen.

4.1.3.3 Stand van zaken van het pakket

Stand van zaken inhoudelijk

Omschrijving	stand van zaken	Bereik
WERKEN		
Proactief her-ontwikkelen en verbeteren werklocaties	Op 8 april 2022 is een intentieovereenkomst tussen de gemeente Utrecht en de NV Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht (OMU) ondertekend. Ook wordt er een kader, een conceptovereenkomst, een model subsidiebeschikking en een uitvoeringsovereenkomst uitgewerkt met standaard voorwaarden die per project	Verwachting is dat de werkgelegenheid op plekken waar we proactief herontwikkelen uiteindelijk verdubbelt. Wel zijn de effecten hiervan vaak indirect en pas na een paar jaar zichtbaar omdat transformatieprojecten tijdsintensief zijn.

Omschrijving	stand van zaken	Bereik
	gehanteerd kunnen gaan worden. Er vindt periodiek overleg plaats tussen de OMU en de gemeente om potentiële projecten te beoordelen op financiële haalbaarheid en inschatting van revolverendheid van de investering, overige risico's en de kansrijkheid voor de verbetering van werklocaties gecombineerd met de gewenste intensivering van de werkgelegenheid. Hiervoor wordt ook extra capaciteit ingezet waarvoor een deel van de middelen voor uitvoering benut worden.	
Versterken vitale hoofdstructuur retail	Voor 2021 en 2022 geldt een subsidieregeling om de structuur van winkelcentra te versterken én retail die niet op een goede plek zitten helpen te verhuizen naar de hoofdstructuur retail.	Inmiddels is aan vier winkelgebieden subsidie verstrekt (één gebied zelfs twee maal) en voor het vijfde gebied is de subsidie in (ver gevorderde) voorbereiding.
Aanpak leegstand binnenstad	Kern van het samenwerkingsplan Morgen Mooier Maken (MMM) is om winkelstraten met structurele leegstand actief met nieuw programma te voorzien en aantrekkelijk en vitaal te houden voor bezoekers en nieuwe ondernemers. • De contacten met vastgoedeigenaren zijn uitgebreid en er is een netwerk van grote en kleinere vastgoedeigenaren die de beweging naar (collectieve) transformatie van lege ruimtes boven winkels wil maken. • Gezien het grote aantal bijzondere ondernemersinitiatieven die een tijdelijke plek zoeken in de binnenstad heeft MMM voor een periode van zes maanden een leegstaand winkelpand aan de Steenweg gehuurd om deze initiatieven een plek te geven. Hierdoor stimuleren we bezoek en mogelijk nieuwe ondernemers in deze en andere straten in de directe omgeving.	• De verwachting is dat we in 2022 plannen begeleiden voor in totaal 100 nieuwe wooneenheden in de focusstraten. • Bij de aanpak van leegstaande plinten zijn met onze financiële ondersteuning twee nieuwe structurele initiatieven daadwerkelijk gestart, en de derde zoekt nog een geschikte ruimte. De verwachting is dat we in totaal in 2022 zes tot acht nieuwe structurele initiatieven financieel ondersteunen. • Niet alle ondernemersinitiatieven die binnenkomen in kader van MMM doen een beroep op subsidie: op deze manier zijn vijf kortlopende initiatieven gerealiseerd. Op basis van andere financieringsmogelijkheden en door actief makelen en schakelen verwachten we de aankomende periode in ieder geval 25 bijzondere initiatieven plek te geven m.n. aan de Steenweg of op andere manieren verder te helpen.

Omschrijving	stand van zaken	Bereik
OPLEIDEN		
Versterken toekomstbestendig werken via marktgroepen	Tussen de eerste en tweede bestuursrapportage zijn vier nieuwe aanvragen ontvangen, die in behandeling zijn. Aanvragen kon t/m 31 juni.	Met de ondersteunde projecten worden mensen om/bijgeschoold naar toekomstbestendig werk, en stimuleren we een collectieve aanpak en structurele systeemveranderingen op de arbeidsmarkt. Het gebruik van het platform www.utrechtleert.nl is sterk gestegen. Startende leraren en zijinstromers lopen door goede begeleiding minder risico om voortijdig uit te vallen.
Voucherregeling voor omscholing	Nadat we in mei 2022 een campagne op sociale media voerden, wordt de regeling volop gevonden. De samenwerking met het Regionaal Mobiliteitsteam (RTM) brengen we naar een hoger niveau; zij gaan de inwoners die klaar zijn met hun opleiding helpen om een nieuwe baan in een kansensector te vinden.	Sinds de start van de regeling (september 2021) tot juni 2022 heeft het LWL een kleine 700 aanmeldingen ontvangen. Hiervan zijn er op dit moment ruim 300 in behandeling, en er zijn 40 subsidies toegekend. 55 inwoners vonden via het LWL een anders passend traject, en ruim 200 trajecten zijn voortijdig beëindigd (door kandidaat zelf of door LWL). Dankzij de campagne in mei melden zich nu meer mensen aan die ook daadwerkelijk in aanmerking komen voor de regeling. Ook zien we een toename in aanmeldingen van praktisch geschoolde inwoners, waar eerder vooral theoretisch opgeleide inwoners de regeling wisten te vinden.
Stimuleringsregeling stage- en leerwerk-plekken	Met een extra communicatie-uiting hebben we opnieuw aandacht gevraagd bij zowel werkgevers als mbo-instellingen voor de regeling, om zo een laatste impuls aan aanvragen te bewerkstelligen. Op dit moment verwachten we dat hiermee de regeling in 2022 wordt uitgeput.	Sinds de start van de regeling zijn er 292 extra stage/leerplekken (onder voorbehoud van de werving die in sommige gevallen nog loopt) gerealiseerd met een gemiddelde looptijd van negen maanden: twintig in de evenementensector, 157 in de zorgsector, 72 in de bouw/techniek/maaksector, 35 in de ICT-sector, vier in de cultuursector en vier in de gastvrijheidssector.
Aanpak kwetsbare jongeren	De aanpak wordt uitgevoerd, en bestaat uit het benaderen, in beeld brengen en begeleiden van jongeren.	Tot juli 2022 hebben we 729 jongeren (zonder startkwalificatie, schoolinschrijving of voldoende inkomen) benaderd en 66 jongeren begeleid in de uitstroom vanuit het praktijkonderwijs, het speciaal onderwijs en de entree opleidingen. De definitieve resultaten worden opgenomen in het jaarverslag Leerlingzaken 2021-2022.

Omschrijving	stand van zaken	Bereik
BEGELEIDEN		
Dienstverlening ondernemers: Ondernemer Centraal	Ondernemer Centraal is er voor alle ondernemers met een hulpvraag. Met de gemeente in de regie hebben een scala aan private en publieke partijen (momenteel 30+) zich om de Utrechtse ondernemers georganiseerd. Elk traject begint met een toekomstgesprek, uitmondend in een advies wat nodig is om weer inkomen- en bestaan zeker te worden op de middellange termijn. Als nodig en gewenst is vervolgdienstverlening voorhanden.	Tot medio juli 2022 zijn vanaf de start in oktober 2021 zo'n 3.000 ondernemers (persoonlijk) gesproken. Daarvan hebben 740 ondernemers een traject ingezet voor vervolgdienstverlening (550 ondernemers die eerder TOZO hebben ontvangen, 190 'andere' ondernemers).

Stand van zaken financieel

Onderwerp	Besteding begroot 2022	Geprogn. besteding bij 1e berap 2022	Geprogn. besteding bij 2e berap 2022	Geprogn. onttrekking corona reserve d.d. 31-12-2022	Verschil prognose 1e en 2e berap
Werken					
1.Investeren in ROM	-10	-20	-20	-20	0
2.Proactief herontwikkelen en verbeteren van werklocaties	-320	-570	-70	-70	500
3.Herhuisvesten bedrijven	-100	-142	-80	-80	62
4.Vitale hoofdstructuur Retail	-130	-692	-336	-336	356
5.Aanpak leegstand Binnenstad	-500	-500	-300	-300	200
Opleiden					
1A. Versterken toekomstbestendige werken via marktgroepen	-1.500	-1.565	-1.565	-1.565	0
1B. Utrecht Leert!	-	-150	-150	-150	0
2. Voucherregeling	-500	-964	-400	-400	564
3. Stimuleringsregeling Stages en Leerwerkplekken	-500	-944	-944	-500*	0
4. Aanpak kwetsbare jongeren	-300	-390	-390	-390	0

Onderwerp	Besteding begroot 2022	Geprogn. besteding bij 1e berap 2022	Geprogn. besteding bij 2e berap 2022	Geprogn. onttrekking corona reserve d.d. 31-12-2022	Verschil prognose 1e en 2e berap
Begeleiden					
1. Digitale dienstverlening	-100	-175	-175	-175	0
2. Uitzendbureaus en sectorswitch	-625	-	-	-	-
3. Formatie voor begeleiding	-1.203	-	-	-	-
4. Programmamanager toeleiden naar werk	-	-155	-155	-155	0
5. Dienstverlening ondernemers (exclusief motie 2022/M25)	-	-3.270	-1.350	-1.350	1.920
Motie 2022 / M13					
1. Kosteloos leidinggevenden bijschrijven op de horecavergunning	-	-250	-250	-250	0
	-5.788	**-9.787**	**-6.185**	**-5.741**	**3.602**

* Het restantbudget 2021 (0,444 miljoen euro) voor deze maatregel is via de Resultaatbestemming 2021 al toegevoegd aan de Begroting 2022. De verwachte onttrekking is daarom met dit bedrag verlaagd.

Ten op zichte van de Eerste Bestuursrapportage 2022 is de verwachte besteding 2022 voor een aantal maatregelen afgenomen. Dit komt vooral doordat bij de Eerste Bestuursrapportage 2022 de uitgaven nog volledig in 2022 zijn opgenomen. Een deel van de uitgaven verwachten we nu echter in 2023 doordat bijvoorbeeld de uitwerking meer tijd kost of we de looptijd van een subsidieregeling willen verlengen naar 2023.

4.1.3.4 Beschouwing op de effectiviteit van het pakket

Zoals hierboven omschreven hebben we sinds het opstellen van het maatregelenpakket regelmatig op basis van actuele ontwikkelingen bijgestuurd in de uitvoering. Oorspronkelijk reserveerden we € 4 miljoen voor begeleiding van werkzoekenden met een gemeentelijke uitkering, wat uiteindelijk bijna helemaal binnen de bestaande dienstverlening kon worden opgevangen omdat de aantallen meevielen. De grootste her prioritering, zowel op inhoud als qua middelen, vond plaats met de ontwikkeling van Ondernemer Centraal. Uiteindelijk zijn niet alle middelen nodig gebleken in 2021 en 2022.
We hebben diverse inwoners – in alle leeftijden en opleidingsniveaus – bereikt met bij/omscholingstrajecten, stages en/of leerwerkplekken, en daarmee kunnen helpen met het opdoen van toekomstbestendige vaardigheden dan wel het vinden van werk in een toekomstbestendige sector. We hebben tevens een impuls kunnen geven aan initiatieven die ons bedrijfsleven weerbaar(der) maken, bijdragen aan werkgelegenheid en een aantrekkelijke stad om in te werken.
Maar we zijn er nog niet. De gezondheidscrisis lijkt op dit moment weliswaar afgeremd, maar veel ondernemers ondervinden nog dagelijks de gevolgen van de coronacrisis. Denk aan een hoge schuldenlast, opgegeten pensioenen en ondernemers die zichzelf onder bijstandsniveau uitbetalen. De komende jaren verwachten we een groeiende groep veel ondernemers die andere keuzes moet maken qua werk, onderneming, bedrijfsvoering, werknemers enzovoorts. De ondersteuning van deze ondernemers, en om- en bijscholing naar toekomstbestendig werk en een leven lang ontwikkelen blijft daarom van essentieel belang. Ook was het zo dat de coronacrisis trends versneld zichtbaar maakte, zoals de veranderende manier van winkelen en daarmee afnemende rol van retail in de aantrekkingskracht van onze binnenstad. Deze trend zet zich ook zonder corona voort.

Tot slot is de noodzaak om bedrijventerreinen intensiever te gebruiken nog steeds aan de orde van de dag en zijn investeringen noodzakelijk om de 70.000 extra banen ruimtelijk te faciliteren. Daarom zetten we de maatregelen met betrekking tot Ondernemer Centraal, de omscholingsregeling, vitale winkelgebieden en tegengaan leegstand binnenstad en Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht (OMU) in 2023 voort.

4.1.4 Pakket 4 Investeren met maatschappelijk rendement

4.1.4.1 Doel van het pakket

In dit pakket zien we Corona als een kans om de belangrijkste transities te versnellen: energie, klimaat, groen, mobiliteit, economie en wonen. Dat doen we door het stimuleren van de (lokale) economie en (duurzame) werkgelegenheid; een duurzaam herstel dat bijdraagt aan noodzakelijke aanpassingen op gebied van klimaat, energie, groener en gezonder maken van de stad; het versnellen en betaalbaar maken van woningbouwprojecten voor alle doelgroepen en mobiliteitsoplossingen die woningbouw en werkgelegenheid mogelijk maken.
In de uitvoering sluiten we aan op bestaande processen en projecten: het Meerjaren Perspectief Ruimte (MPR) met daarbinnen het Meerjaren Groenprogramma (MGP) en Meerjarenprogramma Bereikbaarheid (MPB).

4.1.4.2 Ontwikkeling in de context van het pakket

Gezonde leefomgeving

Mensen ontmoetten elkaar vaker in de buitenruimte en het wandelen (bij voorkeur in een groene omgeving) is onverminderd populair. Die druk op de openbare ruimte heeft effect op de kwaliteit voor beleving en ontspanning, op de biodiversiteit en de recreatieve en beweegmogelijkheden.
Het aantal meldingen over de openbare ruimte is nog altijd hoog. Dit vraagt om blijvende inzet op groen en openbare ruimte.

Mobiliteitstransitie

Uit de monitor mobiliteitsplan (cijfers over 2021) blijkt dat de coronamaatregelen voor een afname van de mobiliteit zorgden. Afgelopen jaar is dit wel weer aangetrokken, maar nog niet op niveau van voor de pandemie. Dit komt met name doordat het overgrote deel van de mensen voor een deel vanuit huis werkt. Het openbaar vervoer gebruik is het sterkst afgenomen, met de afbouw van coronamaatregelen herstelt het OV-gebruik wel langzaam. Mensen zijn relatief gezien vaker gaan lopen voor verplaatsingen binnen de gemeente Utrecht. Het gebruik van de fiets beweegt weer richting de niveaus van voor corona. Dit herstel kunnen we versterken door te zorgen voor een passende (fiets-)infrastructuur.

Duurzame bouwproductie/duurzame groei

Als gevolg van de veranderende marktomstandigheden (zoals stijgende bouwkosten en rente, schaarste aan bouwmaterialen, beschikbaarheid van aannemers en het tekort aan personeel zowel in de voorbereidingsfasen als in de bouwfase) zien we dat projecten vertragen en de bouwproductie hieronder onder druk komt te staan. De druk op de woningmarkt – huur en koop – blijft daarbij zeer hoog. Het is dus belangrijk om de woningproductie op peil te houden en voldoende woningbouw mogelijk te maken op korte, middellange en lange termijn.
De opgave ‘thuis voor iedereen’ is urgenter geworden door de verdubbeling van de taakstelling van de huisvesting van statushouders en de vluchtelingen uit Oekraïne. Het aantal reguliere mutaties in de sociale voorraad is vorig jaar (waarschijnlijk als gevolg van corona) lager, dat maakt het aantal vrijkomende woningen beperkter.
Omdat mensen door corona meer thuis zijn en de sterk gestegen energieprijzen, is er meer aandacht voor woningkwaliteit en energiebesparing. We zien op basis van de sterk gestegen aanvragen in de eerste helft van 2022 een grote vraag bij particulieren naar verduurzaming van de woning.

4.1.4.3 Stand van zaken van het pakket
Stand van zaken inhoudelijk

Gezonde leefomgeving
Voor de projecten 'gezonde leefomgeving' geldt dat ze allemaal in voorbereiding zijn genomen en de ontwerpen en/of uitvoering opgestart zijn.

1e tranche

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
Openbare ruimte Bernadottelaan	Het ontwerp is vastgesteld door B&W	Uitvoering/aanleg 2023
Groene lint Overvecht	Uitvoering deelprojecten is gestart. Onderzoek naar bodemverontreiniging loopt.	Uitvoering loopt door, Q3 start uitvoering hof Okapidreef .
Rotsoord	Fase 2D (Ravenoord) is heringericht en vergroend. De voorbereidingen voor fase 2A Heuveloord en fase 2B Rotsoord zijn gestart.	Uitvoering ontwerp Heuveloord en deel Rotsoord najaar 2022 – midden 2023.
Maarschalkerweerd Lunettenpark	Een deel van de werkzaamheden in het achterland van Lunet I is al uitgevoerd.	Na vaststelling van het IPvE deel 1 zullen de aanvullende werkzaamheden in het gebied plaatsvinden.

2e tranche

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
Vergroenen Rivierenwijk en omgeving	Deelprojecten zijn in uitvoering. In de 2e helft van 2022 worden vergroening Amerhofje en Willem Sluyterstraat uitgevoerd.	Vergroening Maasplein is uitgevoerd. Uitvoering loopt door.
Vergroening Noordwest	Voorbereiding en/of uitvoering deelprojecten loopt	Een aantal vergroeningsprojecten is voltooid zoals het Grootmeesterplein, Vleutenseweg en Niasstraat. Andere deelprojecten, zoals het pad door de Van Tuyllkade worden voorbereid.
Maarschalkerweerd overige twee parken	Voorbereiding is gestart.	Het beschikbaar budget van 1,5 miljoen euro zal in 2022 en 2023 worden besteed aan het Kromme Rijn oeverpark en de Sportcampus. Voor de voorgenomen herinrichting van Maarschalkerweerd Noord worden nu plannen gemaakt. De plankosten worden ten laste van dit coronapakket gebracht. Het restant wordt ingezet voor de eerste werkzaamheden in de sportcampus (vergroenen, toevoegen van sport- en spelaanleidingen) en "quick wins" in het gebied.
Herinrichting Enecoterrein (2022)	We hebben samen met de ondernemers in Werkspoorkwartier gewerkt aan een inrichtingsplan voor het park. Echter de onderhandelingen met Eneco inzake de ingebruikgeving van de gronden stuit op bezwaren en de verwachting is dat de beoogde herinrichting niet door zal gaan.	Bij de aankomende voorjaarsnota leggen wij een alternatief voorstel voor ter integrale afweging. Hierbij betrekken we andere (vergroen)kansen in het Werkspoorkwartier en elders in de stad.

Mobiliteitstransitie
Voor de naar voren gehaalde mobiliteitstrajecten geldt dat de voorbereiding van bijna alle projecten is gestart. Door de druk op de organisatie zien we vertraging in de ontwerpfase van de projecten. De start van de uitvoering is hierdoor in veel gevallen in 2023.

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat (wanneer uitvoering verwacht?)
Jutfaseweg naar 30 kilometer / fietsstraat	IPvE/FO is vastgesteld, voorlopig ontwerp wordt uitgewerkt.	Start realisatie eind 2023.
Verkeer Bernadottelaan e.o.	Ontwerp wordt uitgewerkt.	Start realisatie 2023.
Verkeersveiligheid Donaudreef	IPvE/FO wordt uitgewerkt.	Start realisatie eind 2023.
Verkeersveiligheid Amazonedreef	Het voorlopig ontwerp wordt verder uitgewerkt.	Start realisatie 2023.
Alternatieve route door Rijnsweerd (Platolaan)	Voorlopig ontwerp wordt uitgewerkt.	Start realisatie begin 2023.
Mytylbrug plus aansluitingen	IPvE/FO wordt uitgewerkt.	Start realisatie 2025.
Archimedeslaan	IPvE/FO wordt uitgewerkt.	Start realisatie 2023.
Knip Catharijnesingel	IPvE/FO wordt uitgewerkt.	Start realisatie 2023.
Doorfietsroutes naar Woerden	Voorbereiding afgerond, uitvoering start medio 2022.	Wordt in 2023 opgeleverd.
Doorfietsroutes naar Veenendaal	Definitief ontwerp wordt uitgewerkt, uitvoering start medio 2022.	Wordt in 2023 opgeleverd.
Fietsstraat Mereveldseweg	(Gefaseerde) uitvoering is gestart.	Wordt medio 2023 opgeleverd.
Koningsweg Oost	Moet nog opgestart worden.	Voor het project Koningsweg Oost was onvoldoende capaciteit. We verwachten hier in de loop van dit jaar mee te starten.
Fietsonderdoorgang Lombokplein	Voorlopig Ontwerp is gereed.	Start realisatie 2024.

Duurzame bouwproductie/duurzame groei

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
A. Versnelling/voortgang lopende productie	Gestart. Het verbeterde werkproces van initiatief tot ingebruikname dat aansluit bij de Omgevingswet, zal komend jaar (vooruitlopend op inwerkingtreding Omgevingswet) worden geïmplementeerd. Daarnaast zijn ervaringen (pilot) opgedaan met andere manieren van werken door bijvoorbeeld de initiatiefnemer zelf de bouwenveloppe te laten schrijven.	De implementatie van de verbeterde werkprocessen Van initiatief tot ingebruikname is (in 2022) gestart en zal ook na inwerkingtreding van de Omgevingswet (op 1-1-23) doorlopen. Naar de ervaringen met de pilot UPP2 wordt zomer 2022 een casestudy gedaan.

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
B. Toevoegen planvoorraad bouwproductie en voorzieningen	Gestart. Om ook de bouwproductie op de middellange en langere termijn in stand te houden, nemen wij als gemeente meer regie met ontwikkelstrategieën, (omgevings)visies en uitwerkingsstudies om te onderzoeken wat de mogelijkheden en kansen van een locatie zijn.	Onderzoek mogelijkheden rangeerterrein Cartesiusdriehoek is gestart, vervolg ontwikkelstrategie Maarschalkerweerd, participatie omgevingsprogramma Overvecht, participatie studie voor bos en zon Ockhuizen, visie Werkspoorkwartier vastgesteld, onderzoek uitbreiding sport bij Welgelegen loopt. Over deze verschillende uitwerkingsstudies, visies en onderzoeken is de Raad in individuele brieven geïnformeerd.
(T)huis voor iedereen	Programma loopt. (T)huis voor iedereen is gericht op verruimen aanbod en versnelde processen/realisatiekracht voor voldoende huisvesting kwetsbare doelgroepen. De aandachtsgroepen met huisvestingsvoorrang zijn statushouders, uitstromers uit maatschappelijke opvang en beschermd wonen, jongeren in kwetsbare positie, citydeal en urgenten. De mismatch vraag-aanbod is gegroeid en blijft onverminderd groot (recent: vluchtelingen Oekraïne zoeken opvangplek/woonplek en groeiende opvangcrisis in asielketen, in AZC's en aanmeldcentrum Ter Apel noopt tot versnelde huisvesting van meer statushouders). Versnelling in uitbreiding woningaanbod wordt gemaakt door de Taskforce versneld tijdelijk wonen toevoegen. Doel is realiseren van sociale huurwoningen op tijdelijke locaties: sneller, meer en in gemengde woonvorm. De uitvoering van Actieplan (T)huis voor ouderen loopt. De acties zijn erop gericht om samen met de Kopgroep de groeiende behoefte aan passende woonvormen plus benodigde voorzieningen uit te bereiden en om doorstroming te	De taskforce versneld tijdelijk wonen bereidt de projecten voor op de locaties BEFU-terrein en Pagelaan voor tijdelijk wonen (verwachte oplevering zomer 2023). De volgende tranches van locaties en panden voor tijdelijk wonen zijn in voorbereiding van besluitvorming. Samenwerking met regio, Provincie en Rijk is intensiever op dossier flexwonen, gericht op het maken van afspraken. Er is een monitor waarin maandelijks de aantallen gehuisveste aandachtsgroepen worden gerapporteerd en afgezet tegen de taakstelling en contingentaantallen. De kopgroep (T)huis voor ouderen voert samen de acties uit Actieplan Thuis voor ouderen uit. Dee eerste pilotprojecten zijn in uitvoering.

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
	stimuleren (van Groot naar Beter).	
Verduurzaming woningvoorraad	We zien als gevolg van de sterk gestegen energieprijzen het aantal aanvragen in 2022 sterk is toegenomen.	Het revolverend fonds duurzaamheidsleningen voor Utrechtse woningeigenaren bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) is in 2021 aangevuld met 2 miljoen euro. Vanuit het coronamaatregelenpakket wordt in 2022 en 2023 de jaarlijkse kosten namelijk de rentekosten van het uitgezette kapitaal en beheerkosten SVN gedekt.
Overvecht Noord aardgasvrij (2022)	Programma opzet loopt. Er zijn onderzoeken uitgevoerd naar haalbaarheid en betaalbaarheid van een aardgasvrije oplossing van woningen en bedrijven in Overvecht Noord. De uitkomsten worden verwerkt in een Wijkuitvoeringsplan dat eind 2022 aan de raad wordt voorgelegd waarmee de raad de beschikbare financiële middelen kan toewijzen. Gesprekken met Eneco lopen Onderzoeken naar oplossing Antoniuskwartier en bedrijven zijn naar verwachting eind Q2 2022 afgerond.	Na akkoord vanuit de raad op het Wijkuitvoeringsplan kan in 2023 gestart worden met de uitvoering om de eerste woningen aardgasvrij te maken met inzet van de gemeentelijke financiële middelen en PAW rijksmiddelen.

Stand van zaken financieel

In het financiële overzicht zijn alleen de projecten opgenomen, waarvoor in de begroting van het pakket nieuw geld beschikbaar is gesteld. Investeringsprojecten die binnen bestaande programma's naar voren zijn gehaald worden in de betreffende programma-rapportages verantwoord. Dit zijn met name de projecten onder het kopje Mobiliteitstransitie. Voor een aantal projecten geldt, dat het beschikbare bedrag uit de bestemmingsreserve coronamaatregelen aanvullend is op een eerder toegekend budget. In die gevallen wordt eerst het bestaande budget besteed, voordat een beroep wordt gedaan op de reserve.

Onderwerp	Besteding begroot 2022	Geprogn. besteding bij 1e berap 2022	Geprogn. besteding bij 2e berap 2022	Geprogn. onttrekking corona reserve d.d. 31-12-2022	Verschil prognose 1e en 2e berap
1e tranche gezonde leefomgeving					
Openbare ruimte Bernadottelaan		-350	-200	-200	150
Groene lint Overvecht		-50	-50	-50	0
Rotsoord		-600	-600	-600	0
Maarschalkerweerd Lunettenpark		-700	-700	-700	0

Onderwerp	Besteding begroot 2022	Geprogn. besteding bij 1e berap 2022	Geprogn. besteding bij 2e berap 2022	Geprogn. onttrekking corona reserve d.d. 31-12-2022	Verschil prognose 1e en 2e berap
1e tranche Duurzame bouwproductie/duurzame groei					
Aanjagen productie	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500	0
(T)huis voor iedereen	-300	-300	-300	-300	0
Verduurz. woningvoorraad	-40	-40	-40	-40	0
Overvecht Noord aardgasvrij*	-3.750	0	0	0	0
2e tranche gezonde leefomgeving					
Vergroenen Rivierenwijk e.o.	-600	-600	-600	-600	0
Vergroening Noordwest	-150	-500	-500	-500	0
Maarschalkerweerd overige twee parken	-1.350	-675	-230	-230	445
Herinrichting Enecoterrein (2022)	-2.000	-			-
	-9.690	**-5.315**	**-4.720**	**-4.720**	**595**

4.1.5.4 Beschouwing op de effectiviteit van het pakket

Zo goed als alle maatregelen zijn inmiddels met de voorbereiding of met de uitvoering gestart. Dat betekent dat ten opzichte van vorig jaar, naast veel voorbereidende werkzaamheden, ook de daadwerkelijk uitvoering is gestart en enkele deelprojecten zelfs zijn opgeleverd. Dit jaar en 2023 zullen meer fysieke projecten in uitvoering gaan.

Waar het stimuleren van de werkgelegenheid een van de doelen van dit pakket was, zien we dat de arbeidsmarkt zich anders heeft ontwikkeld dan verwacht. Hoge werkloosheid is uitgebleven en we bevinden ons zelfs in een periode van aanzienlijke krapte op de arbeidsmarkt. Dit is ook zichtbaar bij verschillende projecten in het pakket zoals de Koningsweg Oost.

Ten aanzien van de groentransitie hebben we met het opleveren van de eerste deelprojecten in Noordwest, Overvecht, zuidwest concrete, voor de stad zichtbare, resultaten geboekt. Hiermee gaan we door in 2022 en 2023.

Effect op de energietransitie zien we stadsbreed nu al terug in een toename van het aantal particuliere woningverbeteringen, die mede mogelijk zijn gemaakt door de advies, begeleiding, webinars, website, inkoopacties en de duurzaamheidsleningen. Grootschalig effect in Overvecht gaan we zien als vanaf 2023 de eerste woningen in Overvecht Noord daadwerkelijk aardgasvrij worden.

4.2 Onderhanden werk

Onderhanden werk (OHW) - grondexploitaties

In deze bijlage staan de tabellen onderhanden werk en mutaties reserves voor de verschillende grondexploitaties uit de Peilstok Stedelijke Ontwikkeling.

De post onderhanden werk bevat de boekwaarde van de lopende grondexploitaties. De boekwaarde is het saldo van alle geboekte lasten en baten. Een positieve stand van het saldo betekent meer geboekte lasten dan geboekte baten. Het saldo onderhanden werk wijzigt niet alleen door aanpassingen in de lasten en baten van de lopende grondexploitaties, maar ook bijvoorbeeld bij het afsluiten van deelexploitaties en tussentijdse winstneming.

Tabel 1 Onderhanden werk en mutaties reserves binnenstedelijke grondexploitaties

Resultaat

x € 1.000.000

	Programma begroting 2022	Resultaat 1e helft 2022	Prognose 2e helft 2022	Peilstok prognose 2022	Afwijking tov begroting 2022
Totaal lasten	75,0	4,6	48,8	53,4	21,6
Totaal baten	39,9	0,0	21,5	21,5	-18,4
Saldo lasten en baten (exclusief onderhanden werk)	-35,1	-4,6	-27,3	-31,9	3,2
Onderhanden werk	35,1	4,6	27,3	31,9	-3,2
Resultaat grondexploitaties	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rente robuuste posten LR	1,9	0,0	1,9	1,9	0,0
Budgetuitnames en taakstellingen	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0
Saldo lasten en baten incl OHW	2,0	0,0	2,0	2,0	0,0
Toevoeging reserves	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0
Onttrekking reserves	8,8	0,0	8,8	8,8	0,0
Saldo mutaties reserves	3,8	0,0	3,8	3,8	0,0
Resultaat	**5,8**	**0,0**	**5,8**	**5,8**	**0,0**

De verwachte lasten voor 2022 bedragen 53,4 miljoen euro en de verwachte baten bedragen 21,5 miljoen euro. Het verschil in saldo wordt toegevoegd aan het onderhanden werk op de balans.

Inclusief het saldo onderhanden werk per 31-12-2021 van 40,2 miljoen euro zal het onderhanden werk per 31-12-2022 naar verwachting op 72,1 miljoen euro uitkomen (exclusief af te sluiten grondexploitaties). Dit betekent dat er in 2022 in totaal 31,9 miljoen euro meer uitgegeven is dan ontvangen, een wijziging van 3,2 miljoen euro ten opzichte van de programmabegroting.

Tabel 2 Onderhanden werk en mutaties reserves grondexploitatie Stationsgebied

Resultaat

x € 1.000.000

	Programma begroting 2022	Resultaat 1e helft 2022	Prognose 2e helft 2022	Peilstok prognose 2022	Afwijking tov begroting 2022
Totaal lasten	31,5	8,5	16,1	24,6	6,9
Totaal baten	3,0	1,3	2,6	3,9	0,9
Saldo lasten en baten (exclusief onderhanden werk)	-28,5	-7,2	-13,5	-20,7	7,8
Onderhanden werk	28,5	7,2	13,5	20,7	-7,8
Resultaat grondexploitaties	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Budgetuitnames en taakstellingen	2,8	2,8	0,0	2,8	0,0
Saldo lasten en baten incl OHW	2,8	2,8	0,0	2,8	0,0
Toevoeging reserves	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Onttrekking reserves	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Saldo mutaties reserves	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultaat	**2,8**	**2,8**	**0,0**	**2,8**	**0,0**

In de Programmabegroting 2022 is rekening gehouden met een positieve mutatie van het onderhanden werk (meer lasten dan baten) van 28,5 miljoen euro voor de grondexploitatie Stationsgebied. Op basis van de inzichten per 1 juli wordt deze bijgesteld naar 20,7 miljoen euro.

De verwachte lasten voor 2022 bedragen 24,6 miljoen euro en de geraamde baten bedragen 3,9 miljoen euro. Het verschil in saldo (20,7 miljoen euro) wordt toegevoegd aan het saldo onderhanden werk op de balans.

Inclusief het saldo onderhanden werk per 31-12-2021 van 84,8 miljoen euro zal het onderhanden werk per 31-12-2022 naar verwachting op 105,4 miljoen euro uitkomen. Dit betekent dat in totaal 105,4 miljoen euro meer is uitgegeven dan ontvangen.

Tabel 3 Onderhanden werk en mutaties reserves grondexploitatie Leidsche Rijn

Resultaat

x € 1.000.000

	Programma begroting 2022	Resultaat 1e helft 2022	Prognose 2e helft 2022	Peilstok prognose 2022	Afwijking tov begroting 2022
Totaal lasten	111,2	10,6	40,6	51,2	59,9
Totaal baten	77,0	17,3	40,4	57,7	-19,3
Saldo lasten en baten (exclusief onderhanden werk)	-34,2	6,7	-0,2	6,5	40,6
Onderhanden werk	34,2	-6,7	0,2	-6,5	-40,6
Resultaat grondexploitaties	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Budgetuitnames en taakstellingen	5,2	0,0	5,2	5,2	0,0
Saldo lasten en baten incl OHW	5,2	0,0	5,2	5,2	0,0
Toevoeging reserves	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Onttrekking reserves	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Saldo mutaties reserves	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultaat	**5,2**	**0,0**	**5,2**	**5,2**	**0,0**

De verwachte lasten voor 2022 bedragen 51,2 miljoen euro en de geraamde baten bedragen 57,7 miljoen euro. Het verschil in saldo (6,5 miljoen euro) wordt onttrokken van het onderhanden werk op de balans.

Inclusief het saldo onderhanden werk per 31-12-2021 van 56,2 miljoen euro negatief zal het onderhanden werk per 31-12-2022 naar verwachting uitkomen op 62,7 miljoen euro negatief. Dit betekent dat in totaal 62,7 miljoen euro meer ontvangen is dan uitgegeven. Deze bedragen zijn exclusief de tussentijdse winstneming op de robuuste posten.

4.3 Instellen reserve

Reserve gebruikersvoorzieningen Culturele voorziening Leidsche Rijn

Format	Toelichting
Naam	Reserve gebruikersvoorzieningen Culturele voorziening Leidsche Rijn
Aard reserve	Bestemmingsreserve
Registratienummer	5013537014
Programma	Cultuur
Doel	Reservering voor dekking van de gebruikersinvesteringen van de culturele voorziening Leidsche Rijn. Een deel van de investering in de culturele voorziening Leidsche Rijn valt in demarcatie bij de gebruikers en zal niet worden geactiveerd als gemeentelijk vastgoed. De investeringen die in dit kader zijn toe te schrijven aan stichting Raum en De Plaatsmaker zullen voor een groot deel worden gedekt vanuit deze reserve.
Ingangsdatum	1 september 2022
Stortingsplan	1,35 miljoen euro in 2022 en 1,15 miljoen euro in 2023
Bestedingsplan	Verwachting 2,5 miljoen in 2024/ 2025. Besteding hangt samen met bouwontwikkelingen van de culturele voorziening
Opheffingsdatum	Verwachting 1 januari 2026
Reikwijdte	2,5 miljoen euro
Rente	niet van toepassing